

**UCHWAŁA NR VI/32/6/2021
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 24 maja 2021 r.

**w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie
polityki rynku pracy w 2020 roku**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 1668), art. 8 ust. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 1409 z późn. zm.)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:**

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji na rynku pracy poprzez przyjęcie opracowania pod nazwą „*Rynek pracy w województwie śląskim w 2020 roku*”, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Dokonuje się oceny realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy poprzez przyjęcie opracowania pod nazwą „*Sprawozdanie z realizacji zadań ustawowych oraz pozostałych działań w obszarze łagodzenia skutków bezrobocia. Informacja roczna za 2020 r.*”, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Śląskiego

Jan Kawulok

Rynek pracy w województwie śląskim w 2020 r.

Katowice, kwiecień 2021 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Pracujący	3
2.1 Aktywność zawodowa - wskaźniki dotyczące aktywności zawodowej ludności	7
3. Poziom i natężenie bezrobocia rejestrowanego	10
3.1 Bezrobocie rejestrowane i jego terytorialne zróżnicowanie	10
3.2 Stopa bezrobocia rejestrowanego	11
3.3 Płynność bezrobocia rejestrowanego w 2020 r.	12
4. Struktura bezrobocia rejestrowanego	14
4.1 Bezrobotne kobiety	14
4.2 Bezrobotni zamieszkali na wsi	16
4.3 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	18
4.4 Bezrobotni według wieku	20
4.5 Bezrobotni według poziomu wykształcenia	20
4.6 Bezrobotni według stażu pracy	21
4.7 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	22
4.8 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	23
4.9 Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	25
4.10 Bezrobotni poprzednio pracujący według sekcji PKD	29
5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	30
5.1 Bezrobotni poniżej 30 roku życia, w tym bezrobotni do 25 roku życia	30
5.2 Długotrwale bezrobotni	32
5.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia	33
5.4 Bezrobotni niepełnosprawni	34
5.5 Pozostałe kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	35
6. Działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu. Aktywizacja bezrobotnych	36
6.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	36
6.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji PKD	36
6.3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów	38
6.4 Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy	40
6.5 Programy stażowe oraz przygotowanie zawodowe dorosłych	41
6.6 Zatrudnienie subsydiowane	42
6.7 Prace społecznie użyteczne	45
6.8 Pozostałe formy aktywizacji zawodowej	45
6.9 Dodatki aktywizacyjne	46
7. Pasywne działania urzędów pracy. Bezrobotni z prawem do zasiłku	47
8. Wydatki z Funduszu Pracy	47
9. Wydatki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przeznaczone na walkę z negatywnymi skutkami epidemii koronawirusa	51
10. Cudzoziemcy na śląskim rynku pracy	52
11. Sytuacja w górnictwie	55
11.1 Zatrudnienie w górnictwie oraz w firmach okołogórnictwowych	55
11.2 Bezrobotni z sekcji Górnictwo i wydobywanie w województwie śląskim (stan na koniec 2020 r.)	56
11.3 Górnictwo w badaniach WUP Katowice	59
12. Podsumowanie	60
13. Spis tabel	63
14. Spis wykresów	64

1. Wstęp

Opracowanie „Rynek pracy w województwie śląskim w 2020 r.” zawiera roczne podsumowanie sytuacji na śląskim rynku pracy w odniesieniu do danych wojewódzkich i poszczególnych powiatów. Publikacja opisuje charakterystykę najważniejszych wyników uzyskanych w oparciu o dane statystyczne dotyczące bezrobocia rejestrowanego oraz wskaźniki aktywności zawodowej ludności. Opracowanie składa się z części opisowej oraz tabelarycznej. W części opisowej przedstawiono podstawowe informacje na temat osób pracujących oraz omówiono zjawisko bezrobocia, jego rozmiary, strukturę, a także scharakteryzowano wybrane kategorie osób zarejestrowanych. W kolejnej części zaprezentowano działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu obejmujące: aktywizację bezrobotnych z zastosowaniem różnorodnych form wsparcia, jak również opisano jeden z instrumentów ekonomicznych służących łagodzeniu skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy, czyli Fundusz Pracy. W informacji uwzględniono także opis cudzoziemców na śląskim rynku pracy oraz sytuację występującą w górnictwie. Część tabelaryczna jest uzupełnieniem części opisowej analizy i składa się z aneksu statystycznego, prezentującego dane w układzie powiatów województwa śląskiego.

Przy sporządzaniu opracowania oparto się przede wszystkim na danych zawartych w obowiązkowej sprawozdawczości o rynku pracy, której podstawą prawną jest ustawa o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 443, z późn. zm.). Ponadto korzystano z informacji i opracowań Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Katowicach oraz informacji dostępnych na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia.

2. Pracujący

Z najbardziej aktualnych dostępnych danych na temat pracujących wynika, iż według stanu na 31 grudnia 2019 roku w całym województwie śląskim pracowały 1 777 243 osoby, co stanowiło 11,3% ogółu pracujących w kraju – było to o 13 534 osoby więcej niż na koniec 2018 roku. W ujęciu rocznym liczba pracujących wzrosła w całej Polsce o 1,1%, w regionie o 0,8%.

Wykres 1 Pracujący (faktyczne miejsce pracy), stan 31.12. (w tys. osób)

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych
Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD2007, Podgrupa: Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg sekcji, grup sekcji i płci, Wymiary: Sekcje i sektory wg PKD 2007; Płeć; Lata - data pobrania 04 luty 2021 r.

Ponad połowa osób pracujących w 2019 roku w województwie śląskim to mężczyźni (54,3%; 965,1 tys.). Kobiety w liczbie 812,2 tys. stanowiły 45,7% pracujących w regionie. W województwie struktura pracujących według sekcji PKD kształtowała się następująco: przetwórstwo przemysłowe (21,6%); handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (15,7%); edukacja (7,7%); transport i gospodarka magazynowa (6,6%); budownictwo (6,5%); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (6,4%) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (5,7%).

W stosunku do danych ogólnopolskich w regionie niski był udział pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jak wskazano powyżej wynosił on 5,7% wobec 15,1% w kraju.

W strukturze pracujących w województwie śląskim relatywnie wysoki był udział zatrudnionych w sekcji C przetwórstwo przemysłowe 21,6% pracujących, dla danych ogólnopolskich udział ten był niższy i wynosił 17,9% tj. 3,7 pkt. proc. mniej.

Szczegółowe dane dotyczące tego tematu zawiera tabela 1.

Tabela 1 Pracujący według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa, stan 31.12.2019 r.

Sekcje PKD	Polska		Śląskie	
	Liczba	Udział w ogółem	Liczba	Udział w ogółem
Pracujący ogółem	15 782 991	100,0%	1 777 243	100,0%
w tym:				
A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2 380 418	15,1%	101 860	5,7%
B – Górnictwo i wydobywanie	149 816	1,0%	83 988	4,7%
C – Przetwórstwo przemysłowe	2 828 100	17,9%	383 309	21,6%
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	110 608	0,7%	14 869	0,8%
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	162 854	1,0%	23 198	1,3%
F – Budownictwo	991 509	6,3%	114 622	6,5%
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2 384 986	15,1%	279 534	15,7%
H – Transport i gospodarka magazynowa	937 335	5,9%	118 018	6,6%
I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	312 463	2,0%	33 430	1,9%
J – Informacja i komunikacja	392 006	2,5%	39 960	2,3%
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	361 528	2,3%	33 696	1,9%
L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	218 411	1,4%	27 326	1,5%
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	715 453	4,5%	77 678	4,4%
N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	577 928	3,7%	75 249	4,2%
O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	656 634	4,2%	65 528	3,7%
P – Edukacja	1 206 866	7,6%	136 524	7,7%
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	911 890	5,8%	113 086	6,4%
R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	161 146	1,0%	20 138	1,1%
S – Pozostała działalność usługowa; T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	323 040	2,0%	35 230	2,0%

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych
 Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG
 PKD2007, Podgrupa: Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg sekcji, grup sekcji i płci, Wymiary: Sekcje i sektory wg
 PKD 2007; Płeć; Lata - data pobrania 04 luty 2021 r.

W Śląskiem w 2019 r., w porównaniu z rokiem 2018, największy wzrost liczby pracujących odnotowano w następujących sekcjach: Transport i gospodarka magazynowa (o 6 188 osób); Budownictwo (o 4 606 osób); Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (o 1 924 osoby); Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (o 1 741 osób) oraz Edukacja (wzrost o 1 460 osób).

W opisywanym okresie, w ośmiu sekcjach PKD odnotowano spadek liczby pracujących. Najbardziej liczba pracujących spadła w sekcji Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (- 2 725 osób) oraz Przetwórstwo przemysłowe (- 1 290 osób). Ponadto o 796 osób zmniejszyła się liczba pracujących w sekcji Górnictwo i wydobywanie oraz o 781 w sekcji Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości. Dokładne dane zawiera tabela 2.

Tabela 2 Struktura pracujących w województwie śląskim według sekcji w 2018 r. i 2019 r.

Wyszczególnienie	31.12.2018 r.		31.12.2019 r.		wzrost/spadek	
	osoby	udział	osoby	udział	osoby	dynamika 2018r.=100
Ogółem pracujący	1 763 709	100,0%	1 777 243	100,0%	13 534	100,8%
<i>w tym:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (sekcja A)	102 136	5,8%	101 860	5,7%	-276	99,7%
Górnictwo i wydobywanie (sekcja B)	84 784	4,8%	83 988	4,7%	-796	99,1%
Przetwórstwo przemysłowe (sekcja C)	384 599	21,8%	383 309	21,6%	-1 290	99,7%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (sekcja D)	14 865	0,8%	14 869	0,8%	4	100,0%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (sekcja E)	22 598	1,3%	23 198	1,3%	600	102,7%
Budownictwo (sekcja F)	110 016	6,2%	114 622	6,4%	4 606	104,2%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G)	277 610	15,7%	279 534	15,7%	1 924	100,7%
Transport i gospodarka magazynowa (sekcja H)	111 830	6,3%	118 018	6,6%	6 188	105,5%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (sekcja I)	31 689	1,8%	33 430	1,9%	1 741	105,5%
Informacja i komunikacja (sekcja J)	38 945	2,2%	39 960	2,2%	1 015	102,6%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K)	33 965	1,9%	33 696	1,9%	-269	99,2%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (sekcja L)	28 107	1,6%	27 326	1,5%	-781	97,2%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M)	77 682	4,4%	77 678	4,4%	-4	100,0%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (sekcja N)	77 974	4,4%	75 249	4,2%	-2 725	96,5%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (sekcja O)	64 450	3,7%	65 528	3,7%	1 078	101,7%
Edukacja (sekcja P)	135 064	7,7%	136 524	7,7%	1 460	101,1%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (sekcja Q)	113 100	6,4%	113 086	6,4%	-14	100,0%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (sekcja R)	19 773	1,1%	20 138	1,1%	365	101,8%
Pozostałe sekcje (S, T, U)	34 522	2,0%	35 230	2,0%	708	102,1%

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych GUS, BDL: Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD 2007, Podgrupa: Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg sekcji, grup sekcji i płci, Wymiary: Sekcje i sektory wg PKD 2007; Płeć; Lata - data pobrania 01.03.2021 r.

W opisywanym okresie rosła liczba pracujących przypadających na 1000 mieszkańców. Analizując sytuację naszego regionu na tle pozostałych województw stwierdzamy, że w zdecydowanej większości jednostek terytorialnych notowana jest niższa liczba pracujących, przypadających na 1000 mieszkańców. Równocześnie, bez względu na rok sprawozdawczy, w naszym regionie omawiany wskaźnik jest każdorazowo wyższy od średniej krajowej. Dokładne dane dotyczące tej kwestii zawarto w tabeli 3.

Tabela 3 Liczba pracujących przypadających na 1000 mieszkańców, stan 31.12.
(uszeregowano malejąco, według ostatniej kolumny)

Jednostka terytorialna	2018 r.	2019 r.
POLSKA	251	255
MAZOWIECKIE	309	316
WIELKOPOLSKIE	281	285
ŚLĄSKIE	275	279
DOLNOŚLĄSKIE	271	276
ŁÓDZKIE	250	253
POMORSKIE	251	253
MAŁOPOLSKIE	244	250
LUBUSKIE	233	236
KUJAWSKO-POMORSKIE	231	232
OPOLSKIE	220	221
PODKARPACKIE	217	221

Jednostka terytorialna	2018 r.	2019 r.
ZACHODNIOPOMORSKIE	214	218
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	202	203
PODLASKIE	197	201
ŚWIĘTOKRZYSKIE	194	196
LUBELSKIE	187	191

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych GUS, BDL: Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: PRACUJĄCY WEDŁUG INNEGO PODZIAŁU NIŻ PKD, Podgrupa: Pracujący na 1000 ludności, Wymiary: Pracujący; Lata

Z najnowszych danych dotyczących zatrudnienia zawartych w informacji Urzędu Statystycznego w Katowicach¹ wynika, iż przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2020 r. wyniosło 769,0 tys. osób i zmniejszyło się w porównaniu z grudniem 2019 r. o 2,5%, natomiast w relacji do poprzedniego miesiąca zwiększyło się o 0,2% (zob. tabela 4, wykres 2).

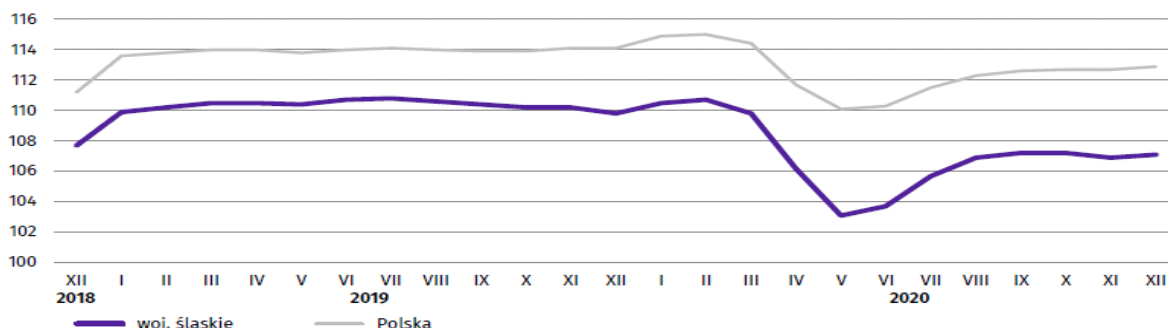
Tabela 4 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2020 r.		I – XII 2020 r.	
	w tys.	XII 2019 r. = 100	w tys.	I – XII 2019 r. = 100
OGÓŁEM	769,0	97,5	771,7	97,3
w tym:				
Przemysł	433,1	96,7	435,8	96,1
górnictwo i wydobywanie	76,9	94,5	78,6	94,9
przetwórstwo przemysłowe	327,5	96,9	328,6	96,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	9,6	96,2	9,8	97,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	19,1	101,8	18,9	101,1
Budownictwo	51,9	96,0	54,5	99,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	110,7	98,5	109,0	99,0
Transport i gospodarka magazynowa	54,5	101,3	54,1	102,9
Zakwaterowanie i gastronomia	10,7	96,9	10,9	99,4
Informacja i komunikacja	20,0	106,0	19,4	105,9
Obsługa rynku nieruchomości	13,8	99,6	13,9	98,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23,7	99,5	23,9	100,9
Administrowanie i działalność wspierająca	36,0	94,2	35,5	87,6

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2020 r.

Wykres 2 Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

Przeciętne miesięczne zatrudnienie 2015 = 100

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2020 r.

¹ W tej części wykorzystano opracowanie Urzędu Statystycznego w Katowicach pt. Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2020 r.

2.1 Aktywność zawodowa - wskaźniki dotyczące aktywności zawodowej ludności

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) służy monitorowaniu tempa i kierunków zmian zachodzących w poziomie aktywności ekonomicznej ludności, BAEL jest źródłem danych wykorzystywanych do konstrukcji wskaźników z zakresu rynku pracy, w tym także do porównań międzynarodowych.

Jednostką obserwacji w BAEL są osoby będące członkami gospodarstw domowych zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach:

- obecne w gospodarstwie domowym przez okres 12 miesięcy lub więcej - zameldowane na pobyt stały lub czasowy oraz przebywające lub zamierzające w nim przebywać bez zameldowania,
- nieobecne przez okres do 12 miesięcy (uwzględniany jest całkowity czas nieobecności faktycznej i planowanej), np. osoby przebywające czasowo za granicą, w gospodarstwie zbiorowym lub w innym gospodarstwie domowym w kraju.

Poza zakresem badania pozostają osoby bezdomne oraz członkowie gospodarstw domowych przebywający (12 miesięcy lub więcej) za granicą oraz w gospodarstwach zbiorowych, takich jak hotele pracownicze, domy studenckie, internaty, domy opieki społecznej itp.

Populację generalną, do której odnosi się uogólnianie wyników BAEL, stanowi ludność Polski w wieku 15 lat i więcej zamieszkała w gospodarstwach domowych. W związku z ograniczeniem populacji objętej badaniem, zgodnie z opisem powyżej, liczba ludności w wieku 15 lat i więcej uzyskiwana po uogólnieniu wyników BAEL jest mniejsza od szacunków uzyskiwanych na podstawie bieżących bilansów ludności.

Wszystkie definicje stosowane w BAEL zawarte są w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-badanie-aktywnosci-ekonomicznej-ludnosci,3,1.html>).

Z danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wynika, że w grudniu 2020 r. w województwie śląskim liczba ludności powyżej 15 roku życia wynosiła 3 600 tys. i stanowiła 11,9% omawianej zbiorowości w kraju (w stosunku do roku poprzedniego udział ten nie zmienił się). W IV kwartale 2020 r. liczba aktywnych zawodowo wyniosła 1 931 tys. i zwiększyła się o 2,2% w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku. Wśród aktywnych zawodowo pracujący stanowili 96,8%, a bezrobotni – 3,2%. W porównaniu z IV kwartałem 2019 roku zwiększyła się liczba pracujących (o 26 tys. osób) oraz liczba bezrobotnych (o 14 tys.), natomiast zmniejszyła się liczba biernych zawodowo (o 52 tys.).

Tabela 5 Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku i poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	Ludność	Aktywni zawodowo	Pracujący	Bezrobotni	Bierni zawodowo
w tys. osób					
Ogółem	3 600	1 931	1 870	61	1 670
mężczyźni	1 714	1 057	1 021	36	656
kobiety	1 887	873	848	25	1 013
miasta	2 759	1 476	1 429	47	1 283
wieś	842	455	441	14	387

Źródło: Urząd Statystyczny Katowice „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w IV kwartale 2020 r.”

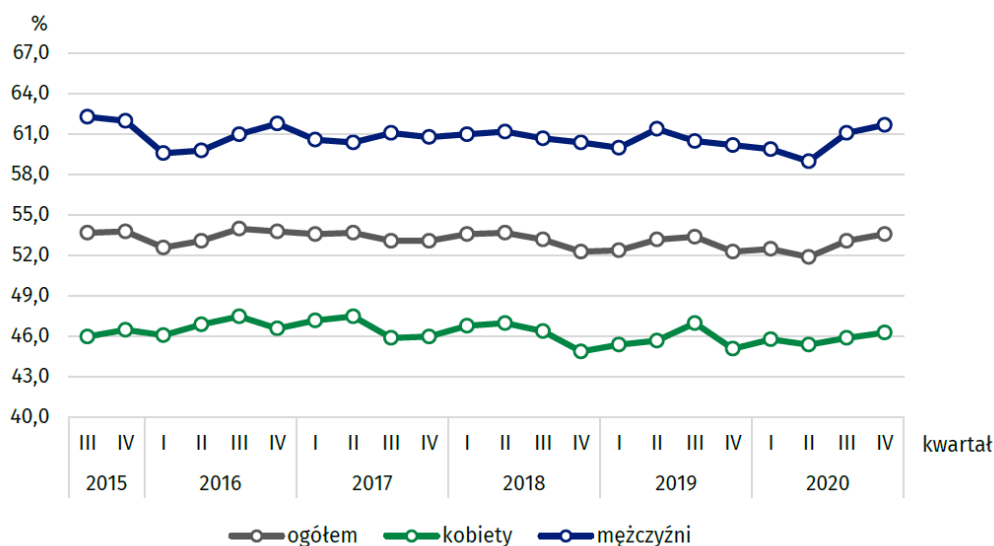
Na koniec grudnia 2020 r. zbiorowość pracujących liczyła 1 870 tys. osób, tj. o 1,4% więcej niż w IV kwartale poprzedniego roku. W skali roku zwiększyła się liczba pracujących zamieszkałych zarówno na wsi, jak i w mieście odpowiednio o: 3,0% i 0,9%. Osoby pracujące w miastach stanowiły 76,4% ogólnej liczby pracujących w województwie. W IV kwartale 2020 r. najliczniejszą grupą zawodową wśród pracujących byli: *specjaliści* (21,9%), natomiast najmniej liczną grupę zawodową stanowili *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* (1,7%). W pełnym wymiarze czasu pracy pracowało 1 737 tys. osób. Liczba ta zwiększyła się w porównaniu z IV kwartałem 2019 roku o 1,4%. Osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy stanowili 7,1% ogólnej liczby pracujących (133 tys. osób).

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi w odniesieniu do analogicznego okresu 2019 roku. W IV kwartale 2020 r. na 1000 pracujących przypadało 926 osób bezrobotnych

i biernych zawodowo (931 w miastach, 909 na wsi), a w analogicznym okresie 2019 roku – 959 osób (958 w miastach, 963 na wsi).

W województwie śląskim odnotowano niższy niż w kraju współczynnik aktywności zawodowej² (o 2,9 p. proc.) i wskaźnik zatrudnienia³ (o 2,8 p. proc.), a także wyższą stopę bezrobocia (o 0,1 p. proc.). W porównaniu do IV kwartału 2019 roku zarówno wskaźnik zatrudnienia jak i współczynnik aktywności zawodowej w naszym regionie poprawiły się. Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2020 r. wyniósł 53,6%. Jego wartość w porównaniu z IV kwartałem 2019 r. wzrosła o 1,3 p. proc. Współczynnik aktywności zawodowej był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (61,7% wobec 46,3%) oraz wyższy dla mieszkańców wsi (54,0%) niż miast (53,5%). W porównaniu z IV kwartałem 2019 r. odnotowano wzrost powyższego współczynnika wśród kobiet i mężczyzn (odpowiednio o 1,2 p. proc. i o 1,5 p. proc.⁴).

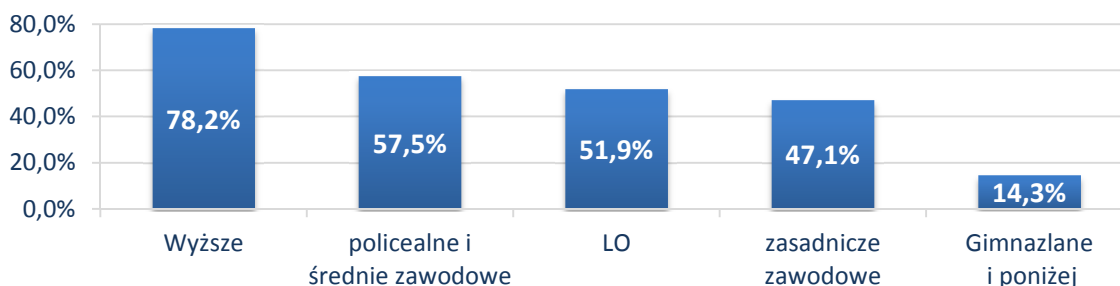
Wykres 3 Współczynnik aktywności zawodowej dla osób w wieku 15 lat i więcej.

Źródło: Opracowanie Urząd Statystyczny Katowice „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w IV kwartale 2020 r.”

Czynnikiem bardzo silnie różnicującym aktywność zawodową jest wykształcenie. Poniżej zaprezentowano wykres ilustrujący tę zależność.

Wykres 4 Wysokość współczynnika aktywności zawodowej w grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia w IV kwartale 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie opracowania GUS „Aktywność Ekonomiczna ludności w województwie śląskim w IV kwartale 2020 r.” - data pobrania 31 marzec 2021 r.

Najwyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (78,2%; rok wcześniej 77,8%), natomiast najniższy wśród mieszkańców regionu legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (14,3%, rok wcześniej wynosił on 12,5%).

² **Współczynnik aktywności zawodowej** jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/591,pojecie.html>

³ **Wskaźnik zatrudnienia** jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/884,pojecie.html>

⁴ Źródło GUS „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w IV kwartale 2020 r.”

W ujęciu rocznym w województwie śląskim o 0,8 p. proc. zwiększył się wskaźnik zatrudnienia osób powyżej 15 roku życia. W IV kwartale 2020 roku wynosił 51,9% (IV kwartał 2019 r. – 51,1%). Wyższe wskaźniki zatrudnienia odnotowano zarówno wśród mężczyzn 59,6% (wzrost o 0,4 p. proc.), jak i wśród kobiet 44,9% (wzrost o 1,3 p. proc.).

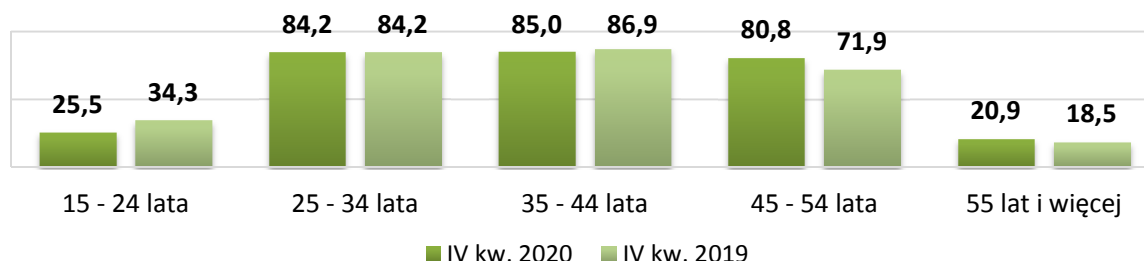
Tabela 6 Wskaźnik zatrudnienia - Śląskie na tle kraju. IV kwartał, lata 2019 – 2020
(ujęcie rankingowe według ostatniej kolumny tabeli)

Wyszczególnienie	Wskaźnik zatrudnienia - ogółem (dane w %)		Wzrost/spadek p. proc.
	2019 r.	2020 r.	
POLSKA	54,4	54,7	0,3
DOLNOŚLĄSKIE	55,2	55,3	0,1
KUJAWSKO-POMORSKIE	52,5	53,9	1,4
LUBELSKIE	51,6	52,1	0,5
LUBUSKIE	53,2	53,6	0,4
ŁÓDZKIE	54,7	55,2	0,5
MAŁOPOLSKIE	54,5	56,9	2,4
MAZOWIECKIE	59,2	58,0	-1,2
OPOLSKIE	52,5	54,1	1,6
PODKARPACKIE	51,9	51,1	-0,8
PODLASKIE	54,0	54,0	0,0
POMORSKIE	57,6	56,8	-0,8
ŚLĄSKIE	51,1	51,9	0,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	52,0	52,7	0,7
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	51,4	53,0	1,6
WIELKOPOLSKIE	56,9	56,2	-0,7
ZACHODNIOPOMORSKIE	51,7	52,3	0,6

Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI (DANE KWARTALNE), Podgrupa: Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku i płci, Wymiary: Okresy; Grupy wieku; Płeć; Wartość i precyzja; Lata, data pobrania 31 marca 2021 r.

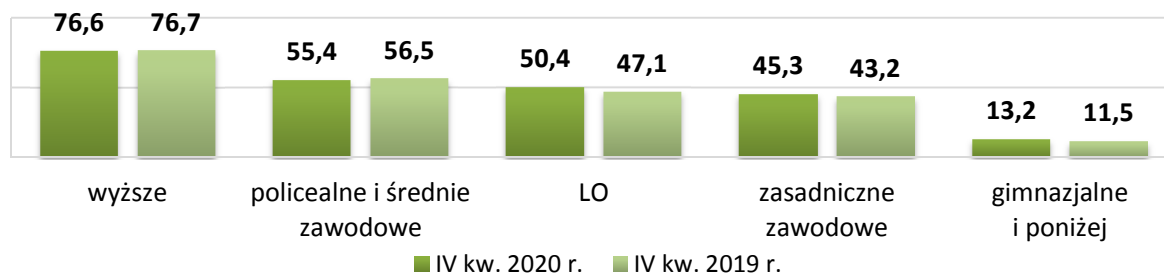
Na zróżnicowanie wskaźnika zatrudnienia ma wpływ między innymi wiek oraz poziom wykształcenia, co obrazują wykresy 5 i 6.

Wykres 5 Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku w IV kwartale 2019 r. i 2020 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie opracowania GUS „Urząd Statystyczny Katowice „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w IV kwartale 2020 r.”

Wykres 6 Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2019 r. i 2020 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie opracowania GUS „Urząd Statystyczny Katowice „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w IV kwartale 2020 r.”

Według metodologii BAEL, stopa bezrobocia w województwie śląskim wzrosła z 2,5% w IV kwartale 2019 roku do 3,2% w IV kwartale 2020 r., szczegółowe dane w podziale na płeć przedstawia tabela 7.

Tabela 7 Stopa bezrobocia w IV kwartał 2019 r. oraz 2020 r.

Wyszczególnienie	IV kwartał 2019 r. (w %)	IV kwartał 2020 r. (w %)	Wzrost/spadek (p. proc.)
Ogółem	2,5	3,2	0,7
Mężczyźni	1,7	3,4	1,7
Kobiety	3,4	2,9	-0,5

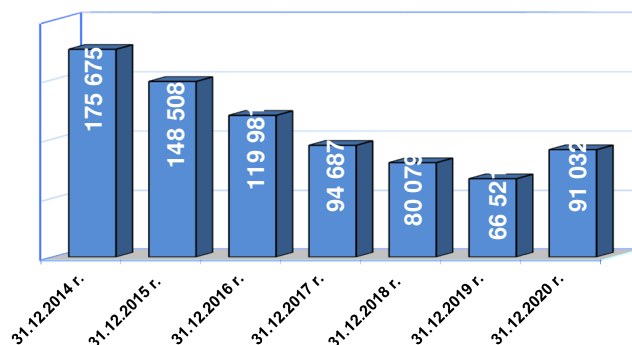
Źródło: GUS Katowice „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w IV kwartale 2020 r.”, zestawienie WUP

3. Poziom i natężenie bezrobocia rejestrowanego⁵

3.1 Bezrobocie rejestrowane i jego terytorialne zróżnicowanie

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w końcu grudnia 2020 r. wyniosła 91 032 osoby. W ujęciu rocznym zbiorowość bezrobotnych zwiększyła się o 24 511 osób (dynamika wzrostu 36,8%). Był to pierwszy od sześciu lat wzrost poziomu bezrobocia i jego dynamiki. Rok 2020 był rokiem pandemii COVID-19, której wpływ na życie społeczne i gospodarkę był widoczny także w statystykach bezrobocia rejestrowanego. Poziom bezrobocia wzrósł zarówno w ujęciu rocznym, tj. w stosunku do 2019 roku jak i na przestrzeni kolejnych miesięcy. Między styczniem a grudniem 2020 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 19 652 osoby, tj. o 27,5% (31.01.2020 r. – 71 380 osób). Sytuacja ta była spowodowana wprowadzanymi ograniczeniami w funkcjonowaniu poszczególnych branż nie tylko w Polsce, ale również w Europie i na świecie. Branże, które w Polsce (oraz w województwie śląskim) najbardziej ucierpiały to: *Zakwaterowanie i gastronomia, Budownictwo, Transport i gospodarka magazynowa oraz Przetwórstwo przemysłowe*, a najmniej: *Informacja i komunikacja oraz Działalność finansowa i ubezpieczeniowa*. Działania osłonowe rządu w postaci tzw. Tarczy antykrzysowej miały na celu chronić gospodarkę (przedsiębiorstwa) przed skutkami pandemii koronawirusa, co jednak nie powstrzymało widocznego w statystykach wzrostu poziomu bezrobocia i regresu gospodarczego, zwłaszcza w branży *Zakwaterowanie i gastronomia*.

Wykres 7 Województwo śląskie – liczba zarejestrowanych bezrobotnych, stan w końcu roku

W powiatach widoczne było terytorialne zróżnicowanie stanu bezrobocia. Na koniec 2020 roku najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne notowano w Sosnowcu (4,9 tys. osób), w Częstochowie (4,7 tys. osób) i w Bytomiu (4,6 tys.). Na przeciwległym końcu listy rankingowej lokowały się powiaty o małej liczbie mieszkańców i tym samym bezrobotnych: bieruńsko - lędziński (710 osób), Świętochłowice (883 osoby) oraz Żory (1,1 tys. osób).

W ujęciu rocznym wzrost liczby bezrobotnych miał miejsce we wszystkich powiatach (36 jednostek). Biorąc pod uwagę kryterium liczb bezwzględnych stwierdzamy, że liczba bezrobotnych najbardziej wzrosła w: Katowicach (1 565 osób), Częstochowie (1 504 osoby) i Zabrze (1 190 osób). Najwyższa

⁵ Dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego przedstawione w opracowaniu pochodzą ze sprawozdań o rynku pracy MRPiPS-01 wraz z wybranymi załącznikami oraz ze sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

dynamika wzrostu była w Katowicach (70,1%) oraz w powiatach: bieruńsko-lędzińskim (58,5%), mikołowskim (57,2%) i mieście Bielsko-Biała (57,2%).

W ujęciu rocznym najwyższy wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w podregionach: sosnowieckim (3 767 osób), rybnickim (3 525 osób) i katowickim (3 442 osoby). Natomiast najwyższa dynamika wzrostu odnotowana była w podregionach: tyskim (53,2%), katowickim (45,6%) i gliwickim (41,5%). Dokładne dane zawarto w tabeli 8.

Na wzrost poziomu i dynamiki bezrobocia bezpośredni wpływ miała pandemia COVID-19 oraz obostrzenia wprowadzane przez rząd, między innymi zamykanie kolejnych branż mimo wsparcia oferowanego dla części przedsiębiorców w ramach tzw. Tarczy antykryzysowej.

Tabela 8 Dynamika spadku liczby bezrobotnych w podregionach (2019 – 2020).

Województwo/podregiony	Bezrobotni stan 31.12.		Spadek (w osobach)	Dynamika 31.12.2019 r. = 100
	2019 r.	2020 r.		
Województwo śląskie razem	66 521	91 032	24 511	36,8
w tym:				
Podregion sosnowiecki	11 872	15 639	3 767	31,7
Podregion bielski	9 953	13 383	3 430	34,5
Podregion częstochowski	9 465	12 832	3 367	35,6
Podregion rybnicki	8 611	12 136	3 525	40,9
Podregion katowicki	7 545	10 987	3 442	45,6
Podregion bytomski	8 688	10 890	2 202	25,3
Podregion gliwicki	6 376	9 020	2 644	41,5
Podregion tyski	4 011	6 145	2 134	53,2

3.2 Stopa bezrobocia rejestrowanego

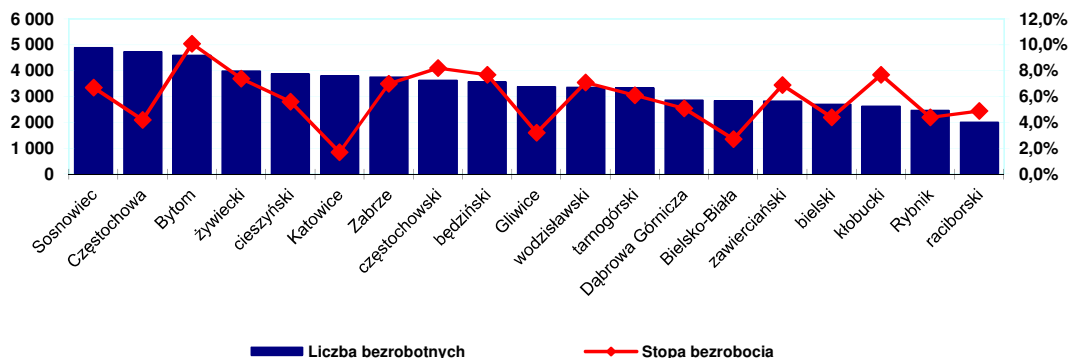
W stosunku do sytuacji sprzed roku natężenie opisywanego zjawiska, mierzone wysokością stopy bezrobocia rejestrowanego, wyraźnie wzrosło. Według stanu na 31.12.2020 r. stopa bezrobocia w Śląskiem wynosiła 4,9% (kraj 6,2%). W ujęciu rocznym w województwie wartość tego wskaźnika zwiększyła się o 1,3 p. proc. (31.12.2019 r.: 3,6%). Mimo wzrostu stopy bezrobocia w końcu roku Śląskie nadal znajdowało się na drugim miejscu listy województw o najniższej wartości tego wskaźnika, tuż za Wielkopolską (3,7%). Bez względu na rok sprawozdawczy natężenie bezrobocia rejestrowanego w naszym regionie należy do najniższych w kraju.

W naszym regionie utrzymuje się także duże różnicowanie natężenia bezrobocia. W końcu grudnia 2020 r. najniższą stopę bezrobocia odnotowano w Katowicach i wynosiła ona 1,7% (31.12.2019 r. - 1,0%). Na przeciwległej pozycji znajdował się Bytom, gdzie wysokość tego wskaźnika osiągnęła wartość 10,1% (31.12.2019 r. - 8,4%). Powiaty o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu 2020 r. różnica aż 8,4 p. proc.

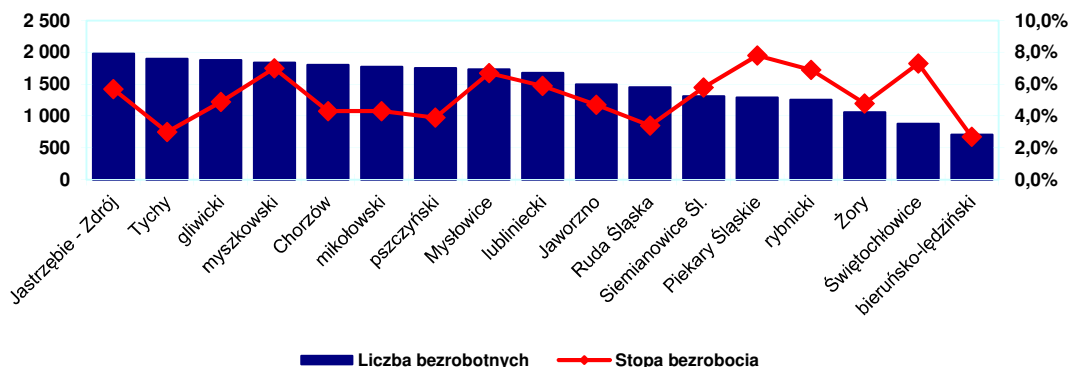
Najbardziej wysokość stopy bezrobocia zwiększyła się w powiatach: będzińskim (2,3 p. proc.), rybnickim (2,1 p. proc.) i wodzisławskim (2,1 p. proc.) oraz w Zabrzu (2,1 p. proc.), a najmniej w Katowicach i Rudzie Śląskiej (po 0,7 p. proc.).

Wykresy 8 oraz 9 ilustrują lokalne różnicowanie zjawiska bezrobocia tak, co do liczby bezrobotnych jak i stopy bezrobocia.

Wykres 8 Powiaty o największej (2000 i więcej) liczbie bezrobotnych, stan 31.12.2020 r.

Wykres 9 Powiaty o najmniejszej (mniej niż 2000) liczbie bezrobotnych, stan 31.12.2020 r.

W omawianym okresie najniższą stopę bezrobocia notowano w podregionach: katowickim (3,0%) i tuskim (3,5%); potem kolejno w: gliwickim (4,5%), bielskim (4,6%), rybnickim (5,5%), częstochowskim (5,9%) oraz sosnowieckim (6,3%). Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzował się podregion bytomski (7,5%).

3.3 Płynność bezrobocia rejestrowanego w 2020 r.

Na przestrzeni 2020 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 131 571 osób, czyli o 12 393 mniej niż rok wcześniej, tj. -8,6% (2019 r. – 143 964 osoby). Najwięcej rejestracji, podobnie jak w roku poprzednim, było w styczniu 2020 r. (14 886), natomiast najmniej w listopadzie (9 065).

W 2020 r. tradycyjne zmiany w napływie do bezrobocia spowodowane sezonowością pracy m.in. w rolnictwie czy budownictwie zostały zaburzone z powodu wybuchu pandemii COVID-19. W związku z tym, po chwilowym, marcowym spadku liczby nowych rejestracji od kwietnia notuje się stały wzrost napływu, którego apogeum miało miejsce we wrześniu (12 182). Wśród napływających do bezrobocia (w okresie od stycznia do grudnia 2020 r.) panie stanowiły ponad połowę rejestrujących się w urzędach pracy (52,0%; 2019 r. - 51,4%). Zdecydowana większość osób, które zarejestrowały się w ciągu 2020 r. w powiatowych urzędach legitymowała się stażem pracy (118 347 osób, tj. 89,9%; 2019 r. - 88,8% napływu). Rejestrujący się bez kwalifikacji zawodowych stanowili, podobnie jak w 2019 r., 28,1% napływających do bezrobocia, a osoby bez doświadczenia zawodowego 16,9% (2019 r. - 19,2%). W 2020 r. wśród nowo rejestrujących się ponad połowę stanowiły osoby w wieku 25 - 49 lat (80 835 osób, tj. 61,4%; w stosunku do 2019 r. spadek o 8,2%). Bezrobotni w wieku od 18 do 24 lat to 19,0% napływu (25 037 osób; w stosunku do 2019 r. spadek o 11,2%), a osoby powyżej 50 roku życia 19,5% (25 699 osób; w stosunku do 2019 r. spadek o 7,2%).

Od stycznia do grudnia 2020 r. z rejestrów wyłączono 107 060 bezrobotnych, tj. o 50 462 osoby mniej niż rok wcześniej (-32,0%; 2019 r. – 157 522 osoby). W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. kobiety stanowiły 52,4% odpływu (56 141 osób); w 2019 r. udział pań kształtował się na nieco wyższym poziomie (52,8%).

W 2020 r. wpływ pandemii COVID-19 był widoczny również w odniesieniu do tempa wyrejestrowań osób bezrobotnych. W miesiącach kwiecień - czerwiec notuje się zdecydowany spadek liczby osób odchodzących z rejestrów urzędów pracy (od 4 075 osób w kwietniu - najniższy poziom odpływu z bezrobocia do 7 981 osób w czerwcu), a w kolejnych miesiącach stały wzrost (najwyższy we wrześniu – 12 053 osoby). Odpływ bezrobotnych z powodu podjęcia pracy kształtuje się w taki sam sposób, tzn. najniższą liczbę bezrobotnych odchodzących z rejestrów z powodu podjęcia zatrudnienia odnotowano w kwietniu (2 453), a najwyższą we wrześniu (8 474). Tak niski poziom odpływu bezrobotnych był spowodowany kolejnymi falami zachorowań i związanymi z nimi wprowadzanymi obostrzeniami.

W 2020 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 11 557 osób (tj. 10,8% odpływu). Rok wcześniej liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy i utraciły z tego tytułu status bezrobotnego była zdecydowanie wyższa (37 061 osób tj. 23,5% odpływu).

W 2020 r. z tytułu rozpoczęcia pracy wyrejestrowano 66 258 osób co stanowiło 61,9% całego odpływu (rok wcześniej 71 359, tj. 45,3%), w tym z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono 59 385 osób, czyli o 1 575 osób mniej niż rok wcześniej (2019 r. – 60 960). W ramach

podjęć pracy subsydiowanej wyłączono 6 873 bezrobotnych, czyli o 3 526 osób, tj. o 33,9% mniej niż w 2019 r. (10 399 osób).

W 2020 r. liczba bezrobotnych wyłączonych z rejestrów z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu wyniosła 14 670 osób, czyli o 9 321 osób mniej (o 38,9%) niż w 2019 r. Szczegółowe dane dotyczące przyczyn wyłączeń z rejestrów bezrobotnych w 2019 i w 2020 roku przedstawia tabela 9.

Tabela 9 Główne przyczyny odpływu z bezrobocia – bezrobotni ogółem oraz bezrobotne kobiety

Przyczyny odpływu	Bezrobotni ogółem				Bezrobotne kobiety			
	2019 r.	2020 r.	Spadek/ wzrost osoby	Dynamika 2019 r.=100	2019 r.	2020 r.	Spadek/ wzrost osoby	Dynamika 2019 r.=100
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w roku sprawozdawczym	157 522	107 060	-50 462	-32,0	83 187	56 141	-27 046	-32,5
z tego z przyczyn								
podjęcia pracy - cały rok	71 359	66 258	-5 101	-7,1	39 191	35 389	-3 802	-9,7
niesubsydiowanej	60 960	59 385	-1 575	-2,6	33 876	31 920	-1 956	-5,8
subsydiowanej	10 399	6 873	-3 526	-33,9	5 315	3 469	-1 846	-9,7
z tego z przyczyn								
prac interwencyjnych	2 268	1 466	-802	-35,4	1 408	884	-524	-37,2
robót publicznych	901	670	-231	-25,6	499	396	-103	-20,6
podjęcia działalności gospodarczej	3 644	2 806	-838	-23,0	1 699	1 296	-403	-23,7
w tym bonu na zasiedlenie	18	10	-8	-44,4	6	3	-3	-50,0
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 925	1 209	-716	-37,2	882	537	-345	-39,1
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	448	258	-190	-42,4	247	149	-98	-39,7
podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	177	86	-91	-51,4	89	39	-50	-56,2
podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	203	115	-88	-43,3	113	62	-51	-45,1
inne	833	263	-570	-68,4	378	106	-272	-72,0
rozpoczęcia szkolenia	3 030	1 413	-1 617	-53,4	1 189	547	-642	-54,0
w tym w ramach bonu szkoleniowego	320	207	-113	-35,3	109	68	-41	-37,6
rozpoczęcia stażu	8 670	5 123	-3 547	-40,9	6 477	3 892	-2 585	-39,9
w tym w ramach bonu stażowego	114	11	-103	-90,4	78	9	-69	-88,5
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	11	4	-7	-63,6	3	2	-1	-33,3
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 881	1 257	-624	-33,2	957	602	-355	-37,1
w tym w ramach PAI	95	35	-60	-63,2	38	17	-21	-55,3
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	5 085	1 418	-3 667	-72,1	2 386	632	-1 754	-73,5
odmowy ustalenia profilu pomocy	0	x	x	x	0	x	x	x
niepotwierdzenia gotowości do pracy	37 061	11 557	-25 504	-68,8	15 730	4 625	-11 105	-70,6
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	12 724	5 408	-7 316	-57,5	8 521	3 487	-5 034	-59,1
podjęcia nauki	245	339	94	38,4	141	193	52	36,9
osiągnięcia wieku emerytalnego	1 977	1 940	-37	-1,9	1 116	985	-131	-11,7
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	694	658	-36	-5,2	298	290	-8	-2,7
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	1 568	1 148	-420	-26,8	1 034	728	-306	-29,6
inne	13 217	10 537	-2 680	-20,3	6 144	4 769	-1 375	-22,4

4. Struktura bezrobocia rejestrowanego

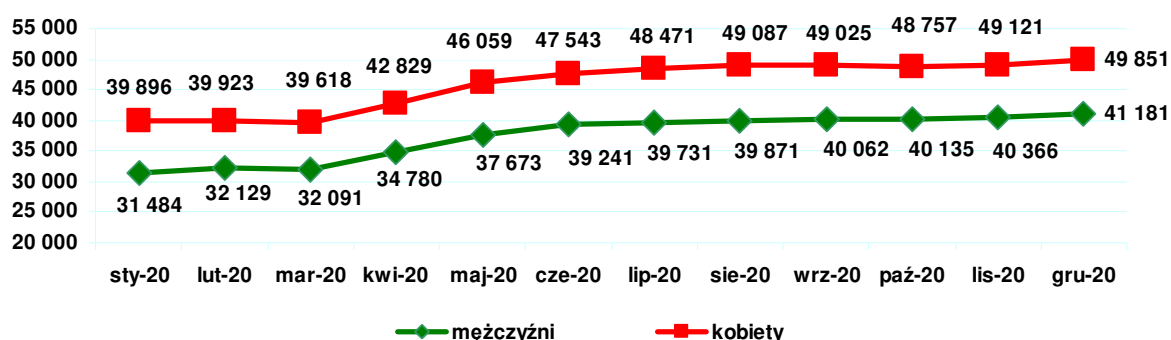
Głównymi cechami różnicującymi bezrobotnych są: płeć, miejsce zamieszkania (miasto, wieś), wiek, poziom wykształcenia oraz rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy.

4.1 Bezrobotne kobiety

Liczba zarejestrowanych kobiet w 2020 r. zarówno w Polsce jak i w naszym regionie rosła. Według stanu na 31.12.2020 r. w urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 49 851 kobiet, co stanowiło 54,8% ogółu bezrobotnych (w kraju udział ten był niższy i wynosił 53,7%).

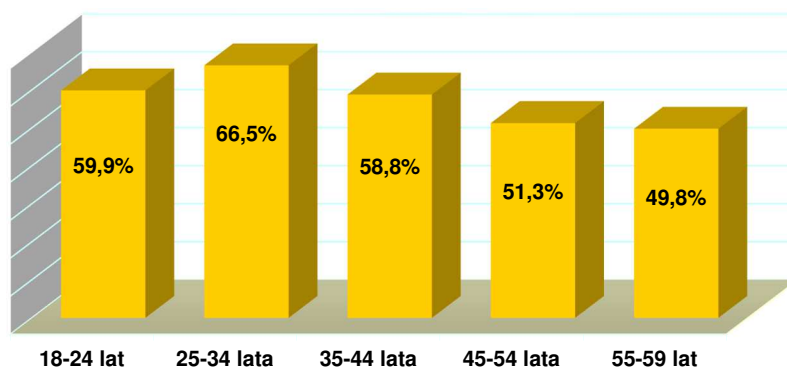
W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 12 225 osób, tj. o 32,5%, ale ich udział wśród całej populacji bezrobotnych w ciągu roku zmniejszył się o 1,8 p. proc. Na przestrzeni 2020 roku, w ujęciu miesięcznym, najniższy poziom bezrobocia wśród kobiet odnotowano w marcu (39 618 osób), a najwyższy w grudniu (49 851). W pozostałych miesiącach obserwujemy liczbę bezrobotnych kobiet utrzymującą się na poziomie 40,0 tys. – 49,0 tys. osób.

Wykres 10 Bezrobotni według płci w województwie śląskim, stan na koniec miesiąca

Na koniec grudnia 2020 r. najwyższy odsetek kobiet w województwie śląskim notowano w grupie wiekowej od 25 do 34 lat (66,5%), z kolei najniższy udział występował wśród bezrobotnych pomiędzy 55 a 59 rokiem życia (49,8%).

Wykres 11 Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w województwie śląskim, w grupach wyodrębnionych ze względu na wiek, stan 31.12.2020 r.

W subpopulacji bezrobotnych kobiet, większość stanowiły panie, które dotychczas pracowały. Ich liczba na koniec 2020 r. wynosiła 43 804, tj. 87,9% wszystkich zarejestrowanych pań. W stosunku do poprzedniego roku, nastąpił wzrost liczby bezrobotnych kobiet, które wcześniej pracowały o 10 818 (2019 r. – 32 986, tj. 87,7%). Jak wynika z przedstawionych danych udział bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących wzrósł w stosunku do roku 2019 o 0,2 p. proc.

Rośnie również liczba kobiet, które rejestrują się w urzędach pracy, a dotychczas nie pracowały. W 2020 r. ich liczba wyniosła 6 047, tj. 12,1% wszystkich zarejestrowanych kobiet i w stosunku do 2019 r. wzrosła o 1 407 osób, tj. o 30,3% (2019 r. – 4 640 pań).

Analizując grupę bezrobotnych kobiet znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, na przestrzeni roku tylko w dwóch kategoriach odnotowano spadek ich liczby, w tym największy wśród kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (redukcja o 303 osoby). W tej samej kategorii miała miejsce największa dynamika spadku (o 27,2%). W pozostałych kategoriach

notowano wzrost zarówno liczby bezrobotnych pań jak i dynamiki poziomu bezrobocia, z których najwyższy wzrost poziomu bezrobocia odnotowano wśród kobiet długotrwale bezrobotnych (o 4 513). Z kolei największa dynamika wzrostu miała miejsce w kategorii kobiet do 25 roku życia (o 34,7%). Szczegółowe dane zawarto w tabeli 10.

Tabela 10 Bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na śląskim rynku pracy

Bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Spadek	
	liczba	udział w ogółem	liczba	udział w ogółem	osoby	Dynamika 2019 r. = 100
Kobiety do 30 roku życia	10 321	33,4%	13 602	34,6%	3 281	31,8%
w tym: kobiety do 25 roku życia	4 446	14,4%	5 987	15,2%	1 541	34,7%
Kobiety długotrwale bezrobotne	17 727	57,4%	22 240	56,5%	4 513	25,5%
Kobiety powyżej 50 roku życia	7 423	24,0%	9 500	24,2%	2 077	28,0%
Kobiety korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	1 114	3,6%	811	2,1%	-303	-27,2%
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	11 171	36,2%	12 694	24,2%	1 523	13,6%
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	153	0,5%	124	0,3%	-29	-19,0%
Kobiety niepełnosprawne	2 446	7,9%	2 560	6,5%	114	4,7%
Kobiety w szczególnej sytuacji ogółem	30 873		39 334		8 461	27,4%

* Dane liczbowe oraz odsetki nie sumują się, gdyż jedna bezrobotna kobieta może kwalifikować się do kilku kategorii jednocześnie

Na koniec grudnia 2020 r. 8 889 kobiet, tj. 17,8% wszystkich bezrobotnych pań, posiadało uprawnienie do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim wskaźnik ten pozostał na zbliżonym poziomie (2019 r. – 17,7%).

Z powyższych danych wynika, że co szósta kobieta w województwie śląskim była uprawniona do pobierania zasiłku. Wśród mężczyzn wskaźnik uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych był zdecydowanie niższy i wynosił 14,4%, zatem tylko co siódmy bezrobotny mężczyzna miał uprawnienia zasiłkowe.

W województwie śląskim na koniec 2020 r. utrzymywało się przestrzenne zróżnicowanie liczby bezrobotnych kobiet. Wzrost liczby bezrobotnych pań w ciągu roku obserwujemy we wszystkich podregionach: największy odnotowano w katowickim i rybnickim (odpowiednio: o 1 929 osób i 1 923 osoby), a najmniejszy w podregionie tyskim (o 1 091 osób). We wszystkich powiatach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych kobiet, który tylko w 5 powiatach przełożył się również na wzrost ich udziału w populacji bezrobotnych, przy czym największy odnotowano w Rudzie Śląskiej (o 3,7 p. proc.), a najmniejszy w Katowicach (o 0,6 p. proc.).

W porównaniu z 2019 r. w 31 powiatach wystąpiło zmniejszenie udziału kobiet w całej populacji bezrobotnych. Największy spadek odnotowano w powiecie będzińskim (-6,0 p. proc.), powiecie rybnickim (-4,1 p. proc.) oraz w Rybniku (-5,1 p. proc.).

W 2020 r. w całym województwie udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych zmniejszył się z 56,6% w 2019 r. do poziomu 54,8%. W dwóch powiatach, tj. w powiecie będzińskim (47,2% udziału kobiet) i kłobuckim (49,2%) odnotowano nadreprezentację mężczyzn wśród ogółu zarejestrowanych.

Jak wynika z danych, w ciągu całego roku najbardziej sprzyjającym miesiącem w podejmowaniu pracy przez kobiety był grudzień, w którym udział podjęć pracy osiągnął poziom 73,3%.

Tabela 11 Płynność bezrobocia w 2020 r. – napływ i odpływ kobiet w województwie śląskim oraz liczba wyłączeń z tytułu podjęcia pracy

Miesiące 2019 r.	Napływ Kobiet	Odpływ Kobiet	w tym: podjęcia pracy	
			Liczba kobiet	% odpływu
Styczeń	7 539	5 269	2 656	50,4%
Luty	6 013	5 986	2 959	49,4%
Marzec	4 859	5 164	2 598	50,3%
Kwiecień	5 193	1 982	1 194	60,2%
Maj	5 807	2 577	1 658	64,3%
Czerwiec	5 602	4 118	2 755	66,9%
Lipiec	5 889	4 961	3 240	65,3%
Sierpień	5 194	4 578	3 012	65,8%

Miesiące 2019 r.	Napływ Kobiet	Odpływ Kobiet	w tym: podjęcia pracy	
			Liczba kobiet	% odpływu
Wrzesień	6 754	6 816	4 919	72,2%
Październik	5 715	5 983	4 160	69,5%
Listopad	4 724	4 360	3 051	70,0%
Grudzień	5 077	4 347	3 187	73,3%

W układzie przestrzennym podregionów, w ciągu całego roku najwyższy udział kobiet z tytułu podjęcia pracy w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji bezrobotnych kobiet odnotowano w podregionie bielskim (68,9%), a najniższy w podregionie bytomskim (58,3%). W przypadku powiatów w ciągu całego roku najwyższa liczba bezrobotnych kobiet, które podjęły pracę odnotowana została w dużych miastach, to jest w: Częstochowie (1 835 pań), Sosnowcu (1 765 pań) i Zabrze (1 543 panie). Z kolei najwyższy udział kobiet z tytułu podjęcia pracy w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji bezrobotnych kobiet odnotowano w powiatach: bieruńsko-lędzińskim (72,3%), bielskim (72,2%) oraz w mieście Tychy (72,4%).

4.2 Bezrobotni zamieszkali na wsi

W województwie śląskim, jednym z najbardziej zurbanizowanych regionów Polski, rolnictwo jest nadal ważnym elementem gospodarki regionu, mimo że w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. zmniejszyła się zarówno ogólna powierzchnia gospodarstw, jak i powierzchnia użytków rolnych.

Według stanu z czerwca 2019 r. ogólna powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych w województwie śląskim wyniosła 404,7 tys. ha i w odniesieniu do czerwca 2018 r. obniżyła się o 18,2 tys. ha, tj. o 4,3% (stanowiła 2,5% takich gruntów w kraju). W gospodarstwach indywidualnych znajdowało się 378,1 tys. ha gruntów, tj. 93,4% ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych. Liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne w województwie śląskim w czerwcu 2019 r. wyniosła 53,9 tys., co stanowiło 3,8% gospodarstw z użytkami rolnymi w kraju. W porównaniu z czerwcem 2018 r. liczba takich gospodarstw zmniejszyła się o 6,6%. Ponad 52 tys. gospodarstw rolnych to gospodarstwa posiadające powyżej 1 ha użytków rolnych. Stanowiły one 96,6% ogólnej liczby gospodarstw z użytkami rolnymi w województwie i 3,8% – w kraju⁶.

W Śląskiem większość bezrobotnych zamieszkuje miasta (69 501 osób, tj. 76,3%). W końcu grudnia 2020 r., co czwarty bezrobotny zarejestrowany w powiatowych urzędach pracy województwa był mieszkańcem terenów wiejskich (21 531 osób, tj. 23,7%; 2019 r. - 16,4 tys. osób tj. 24,6%). Problem bezrobocia na wsi w największym stopniu dotyka mieszkańców podregionu bielskiego, gdzie w końcu grudnia 2020 r. zarejestrowanych było 7,1 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło ponad połowę ogółu bezrobotnych w tym podregionie (53,1%) oraz częstochowskiego (6,0 tys. osób, tj. 46,4%). Dla porównania w podregionie gliwickim bezrobotni z terenów wiejskich to jedynie 9,2% ogółu. W podregionie katowickim, który skupia wyłącznie powiaty grodzkie (miasta na prawach powiatu) problem bezrobocia obejmującego tereny wiejskie nie występuje.

Tabela 12 Liczba bezrobotnych ogółem oraz zamieszkali na wsi

PODREGIONY	Liczba zarejestrowanych Bezrobotnych - OGÓŁEM	Bezrobotni zamieszkali na wsi	% zamieszkałych na wsi wśród ogółu zarejestrowanych
stan na 31.12.2019 r.			
Województwo śląskie	66 521	16 356	24,6
- bielski	9 953	5 425	54,5
- bytomski	8 688	1 643	18,9
- częstochowski	9 465	4 617	48,8
- gliwicki	6 376	628	9,8
- katowicki	7 545	0	0,0
- rybnicki	8 611	1 696	19,7
- sosnowiecki	11 872	1 309	11,0

⁶ GUS, <https://katowice.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/rolnictwo-lesnictwo/rolnictwo-w-województwie-slaskim-w-2019-r-,2,8.html> data pobrania 03.03.2021 r.

PODREGIONY	Liczba zarejestrowanych Bezrobotnych - OGÓŁEM	Bezrobotni zamieszkałi na wsi	% zamieszkałych na wsi wśród ogółu zarejestrowanych
- tyski	4 011	1 038	25,9
Stan na 31.12.2020 r.			
Województwo śląskie	91 032	21 531	23,7
- bielski	13 383	7 102	53,1
- bytomski	10 890	2 033	18,7
- częstochowski	12 832	5 952	46,4
- gliwicki	9 020	829	9,2
- katowicki	10 987	0	-
- rybnicki	12 136	2 370	19,5
- sosnowiecki	15 639	1 709	10,9
- tyski	6 145	1 536	25,0

Poziom bezrobocia na wsi, w stosunku do końca grudnia 2019 r. wzrósł we wszystkich powiatach ziemskich, przy czym wysoką dynamikę wzrostu liczby bezrobotnych odnotowano w powiatach: bieruńsko-lędzińskim (66,7%), bielskim (62,1%) i rybnickim (55,7%). Nadal cechą charakterystyczną bezrobocia na wsi jest jego feminizacja. Jedynie w powiatach: bielskim (48,4%) i kłobuckim (49,6%) udział pań w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkałych na wsi był niższy niż 50%, w pozostałych natomiast osiągał poziom powyżej 50%, przy czym najwyższy był w powiatach: lublinieckim (61,7%), raciborskim (61,7%) i pszczyńskim (61,2%).

W końcu 2020 r., co czwarty zaewidencjonowany posiadał wykształcenie gimnazjalne lub poniżej gimnazjalnego (22,7%), a co trzeci legitymował się wykształceniem zasadniczym zawodowym (29,8%). Wykształcenie policealne bądź średnie zawodowe miało 23,9% bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Natomiast tylko co dziesiąty bezrobotny w tej subpopulacji posiadał wykształcenie średnie ogólnokształcące (10,0%), a co siódmy z nich legitymował się wykształceniem wyższym (13,6%).

W stosunku do końca 2019 r. wśród mieszkańców wsi największy wzrost dynamiki bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 46,5%), natomiast liczba bezrobotnych najbardziej wzrosła wśród osób z wykształceniem zawodowym (o 1 452 osoby).

Tabela 13 Bezrobotni zamieszkałi na terenach wiejskich według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Zarejestrowani stan 31.12.		Spadek w stosunku do 31.12.2019 r.		Udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2019 r.	2020 r.	w osobach	w procentach	31.12.2019r.	31.12.2020r.
wyższe	2 239	2 924	685	30,6%	13,7%	13,6%
policealne i średnie zawodowe	3 808	5 148	1 340	35,2%	23,3%	23,9%
średnie ogólnokształcące	1 472	2 157	685	46,5%	9,0%	10,0%
zasadnicze zawodowe	4 961	6 413	1 452	29,3%	30,3%	29,8%
gimnazjalne i poniżej	3 876	4 889	1 013	26,1%	23,7%	22,7%
Ogółem	16 356	21 531	5 175	31,6%	100,0%	100,0%

Generalnie wykształcenie bezrobotnych zamieszkałych na wsi różni się od notowanego w zbiorowości mieszkańców miast. Według stanu na 31.12.2020 r., wśród bezrobotnych mieszkańców miast udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym był niższy o 6,2 p. proc. w stosunku do bezrobotnych mieszkańców wsi i wynosił 23,6% podobnie jak udział osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (21,9%; niższy o 2,0 p. proc.). Natomiast udział osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej był wyższy o 5,2 p. proc. (27,9%). Podobnie udział bezrobotnych z wyższym wykształceniem, który wynosił 15,5% był wyższy o 1,9 p. proc. jak i udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,0%; wyższy o 1,0 p. proc.).

Bezrobotni mieszkańcy terenów wiejskich to głównie ludzie w tzw. wieku mobilnym, to jest w przedziale wiekowym od 18 do 44 lat (64,0%). W stosunku do 2019 r. ten udział zwiększył się o 1,2 p. proc. (2019 r. – 62,8%). Według stanu na koniec 2020 r., tak jak rok wcześniej, co piąty bezrobotny był w wieku od 45 do 54 lat (19,2%; 2019 r. - 18,8%). Zmniejszył się odsetek osób, które ukończyły 55 rok życia (16,8%; rok wcześniej 18,4%). W ujęciu rocznym najwyższą dynamikę wzrostu bezrobocia obserwowano wśród zarejestrowanych w wieku 18 – 24 lata (40,5%), oraz w wieku 45 – 54 lata (34,6%).

Z danych wynika, że w zbiorowości bezrobotnych mieszkańców wsi rosła liczba zarejestrowanych we wszystkich kategoriach wiekowych. Ten wzrost był spowodowany sytuacją demograficzną na którą nałożyła się pandemia COVID-19. Starzenie się społeczeństwa sprawia, że w najbliższych latach możliwy jest wzrost liczby bezrobotnych powyżej 60. roku życia. Jest to zjawisko niepokojące, ponieważ osoby z kategorii 60+ mają niewielkie szanse na znalezienie zatrudnienia między innymi ze względu na nadal panujące stereotypy dotyczące „starszego pracownika, jako pracownika mniej wydajnego, mniej mobilnego i bardziej schorowanego”.

Zdecydowana większość bezrobotnych zamieszkałych na wsi posiadała doświadczenie związane z pracą zawodową (89,5%; spadek w stosunku do 2019 r. o 0,2 p. proc.). Wśród poprzednio pracujących najliczniej reprezentowani (podobnie jak w 2019 r.) byli bezrobotni legitymujący się krótkim okresem zatrudnienia, od 1 roku do 5 lat – 25,2%. W ujęciu rocznym ich udział nieco wzrósł (o 0,3 p. proc.), podobnie jak liczba zarejestrowanych (o 1 352 osoby, tj. o 33,2%). W końcu 2020 r., co dziesiąty bezrobotny zamieszkujący tereny wiejskie nie posiadał stażu pracy (10,5%). W ujęciu rocznym dynamika wzrostu zarejestrowanych w tej kategorii była wysoka i wyniosła 33,9%. Znacząco, bo aż o 38,1% wzrosła także liczba bezrobotnych, legitymujących się stażem pracy 30 lat i więcej.

Tabela 14 Bezrobotni zamieszkali na wsi według czasu pozostawania bez pracy, stan 31.12.

Staż pracy	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do 2019 r.		% do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2019 r.	2020 r.	w osobach	w %	2019 r.	2020 r.
Do 1 roku	2 970	3 872	902	30,4%	18,2%	18,0%
1 - 5 lat	4 068	5 420	1 352	33,2%	24,9%	25,2%
5 - 10 lat	2 595	3 414	819	31,6%	15,9%	15,9%
10 - 20 lat	2 627	3 501	874	33,3%	16,1%	16,3%
20 - 30 lat	1 720	2 113	393	22,8%	10,5%	9,8%
30 lat i więcej	691	954	263	38,1%	4,2%	4,4%
Bez stażu pracy	1 685	2 257	572	33,9%	10,3%	10,5%
Ogółem	16 356	21 531	5 175	31,6%	100,0%	100,0%

4.3 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy

W końcu 2020 r. zbiorowość bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy liczyła 5 049 osób, co stanowiło 5,5% ogółu zarejestrowanych w województwie śląskim (6,2% bezrobotnych poprzednio pracujących). W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 2 101 osób, tj. o 71,3% (31.12.2019 r.: 2 948 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy, tj. 4,4% ogółu bezrobotnych; 5,0% poprzednio pracujących).

W końcu grudnia 2020 r. wśród bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy 60,8% stanowiły kobiety (3 070 osób). W ujęciu rocznym ich liczba wzrosła o 1 246 osób tj. o 68,3% przy jednoczesnym spadku ich udziału w opisywanej kategorii bezrobotnych, o 1,1 p. proc. (2019 r. – 1 824 tj. 61,9%). W przypadku mężczyzn z tej kategorii, wzrost liczby zwolnionych z przyczyn zakładu pracy w ujęciu rocznym był niższy i wyniósł 855 osób, ale w ujęciu procentowym był wyższy – 76,1% (2019 r. – 1 124 panów, spadek o 185 osób, tj. o 14,1%).

Analizując wielkość strumieni napływu i odpływu w ciągu całego roku należy zauważyć, że liczba bezrobotnych z tej kategorii, rejestrujących się w urzędach pracy, zdecydowanie przewyższała liczbę osób odchodzących z bezrobocia z powodu podjęcia zatrudnienia. W 2020 r. zarejestrowały się w województwie śląskim 8 032 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 6,1% całego napływu do bezrobocia (2019 r. – 5 512 osób, tj. 3,8%). W tym samym czasie z powodu podjęcia pracy status bezrobotnego utraciło 4 249 osób tej kategorii, tj. 6,4% ogółu podjęć pracy (2019 r. – 3 052 osoby, tj. 4,3% ogółu podjęć pracy).

W 2020 r. od marca notujemy stały wzrost liczby i udziału bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Jedynie w sierpniu, październiku i listopadzie liczba bezrobotnych z tej kategorii była nieco niższa niż w miesiącu poprzedzającym. Ta sytuacja była bezpośrednim wynikiem rozwijającej się pandemii COVID-19 i związanych z nią decyzji władz, zmuszająca przedsiębiorców do ograniczenia czy zamknięcia działalności gospodarczej.

Tabela 15 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2020 r.

Okresy	Napływ w okresie sprawozdawczym			Odpływ z tytułu podjęcia pracy			Stan w końcu okresu				
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	poprzedni miesiąc = 100	% wśród ogółu bezrobotnych
2019 ¹ r.	5 512	3 279	2 233	3 052	1 716	1 336	X	X	X	X	X
Grudzień 2019 r.							2 948	1 824	1 124	100,8	4,4%
2020 ¹ r.	8 032	4 675	3 357	4 249	2 382	1 867	X	X	X	X	X
styczeń	667	400	267	267	164	103	3 164	1 942	1 222	107,3	4,4%
luty	444	268	176	284	182	102	3 173	1 936	1 237	101,2	4,4%
marzec	435	257	178	242	138	104	3 202	1 949	1 253	101,3	4,5%
kwiecień	929	491	438	118	60	58	3 925	2 327	1 598	127,5	5,1%
maj	1 077	584	493	184	89	95	4 696	2 737	1 959	122,6	5,6%
czerwiec	803	447	356	372	185	187	5 016	2 918	2 098	107,1	5,8%
lipiec	614	341	273	437	243	194	5 027	2 926	2 101	100,1	5,7%
sierpień	543	306	237	397	205	192	5 015	2 928	2 087	99,3	5,6%
wrzesień	1 002	652	350	654	386	268	5 234	3 115	2 119	101,5	5,9%
październik	577	353	224	582	322	260	5 078	3 049	2 029	95,8	5,7%
listopad	437	274	163	374	207	167	5 005	3 039	1 966	96,9	5,6%
grudzień	504	302	202	338	201	137	5 049	3 070	1 979	100,7	5,5%

¹⁾ Dane za 12 miesięcy

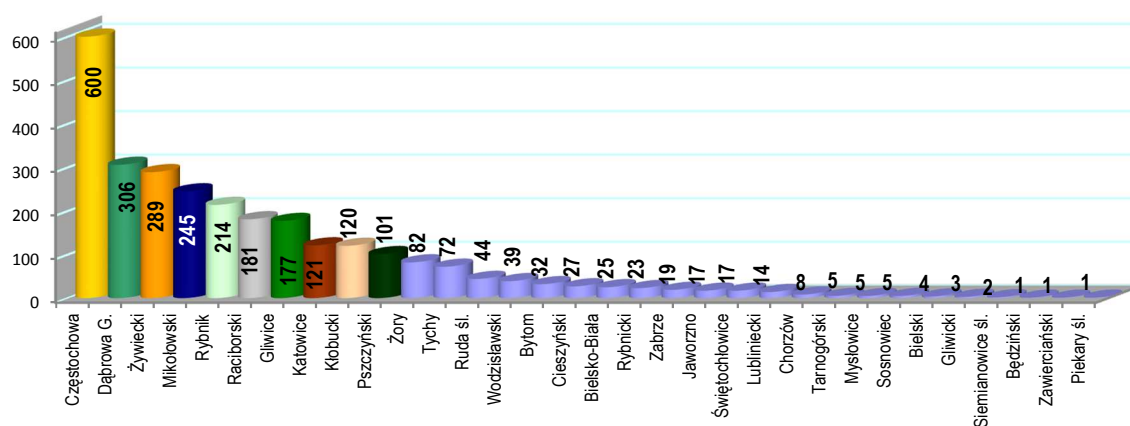
Szczególną formą zwolnień z przyczyn zakładu pracy są zwolnienia grupowe. W 2020 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim kilkadziesiąt przedsiębiorstw zgłosiło zamiar zwolnienia w trybie tak zwanych „grupówek” 6 934 pracowników (2019 r. – 2 181 osób).

W regionie, w okresie od stycznia do grudnia 2020 r. w ramach zwolnień grupowych pracę straciło 2 800 osób (2019 r. – 1 448 osób). W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w tym trybie wzrosła o 1 352 osoby, tj. o 93,4%.

W 2020 r. zwolnienia grupowe zostały dokonane w 32 powiatach województwa śląskiego; tylko w 4 powiatach takich zwolnień nie notowano (częstochowskim, myszkowskim, bieruńsko-lędzińskim oraz w Jastrzębiu-Zdroju).

Miasta o największej liczbie osób zwolnionych w trybie zwolnień grupowych to: Częstochowa (600 osób), Dąbrowa Górnicza (306 osób) i Rybnik (214 osób) oraz powiaty: żywiecki (289 osób) i mikołowski (245 osób).

Wykres 12 Zwolnienia grupowe dokonane w 2020 r. według powiatów

4.4 Bezrobotni według wieku

Sytuacja bezrobotnych na rynku pracy pod względem struktury wieku, w ujęciu rocznym uległa pewnym zmianom. W 2020 r. odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych we wszystkich przedziałach, wyodrębnionych ze względu na wiek.

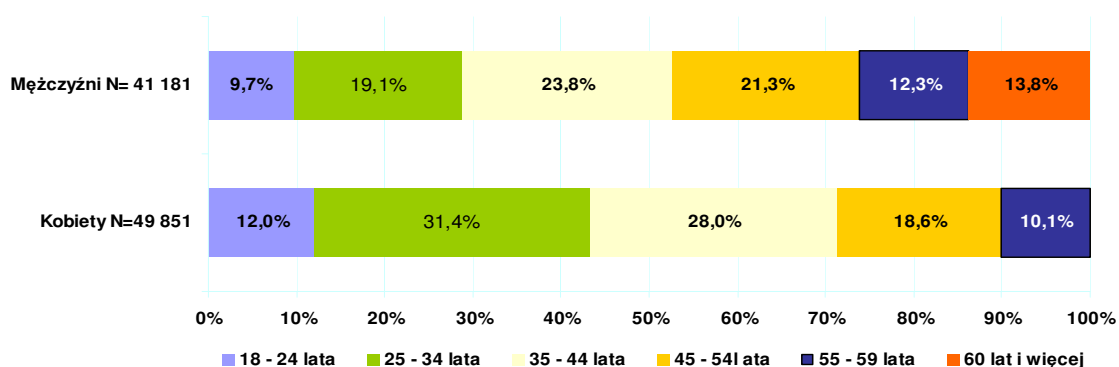
Tabela 16 Liczba bezrobotnych według wieku

WIEK	Liczba bezrobotnych				Wzrost w stosunku do 31.12.2019 r.	
	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		osoby	Dynamika 31.12.2019r. = 100
	osoby	udział	osoby	udział		
Ogółem	66 521	100,0%	91 032	100,0%	24 511	36,8%
18 – 24 lat	6 955	10,5%	9 989	11,0%	3 034	43,6%
25 – 34 lat	17 292	26,0%	23 519	25,8%	6 227	36,0%
35 – 44 lat	16 740	25,2%	23 753	26,1%	7 013	41,9%
45 – 54 lat	12 840	19,3%	18 016	19,8%	5 176	40,3%
55 – 59 lat	8 030	12,1%	10 064	11,1%	2 034	25,3%
60 lat i więcej	4 664	7,0%	5 691	6,3%	1 027	22,0%

Największy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 35 - 44 lata, a co czwarty bezrobotny pochodzi właśnie z tej kategorii wiekowej (26,1%).

Z danych wynika, że w najstarszych grupach wiekowych (od 45 lat) odsetek bezrobotnych panów w porównaniu do bezrobotnych pań jest nieco wyższy. Z kolei kobiety dominują w młodszych grupach wiekowych. Młode kobiety w wieku do 34 lat stanowią niemal połowę wszystkich zarejestrowanych kobiet (43,4%) w przeciwieństwie do młodych mężczyzn (28,8%). Wśród 21,6 tys. zarejestrowanych bezrobotnych kobiet do 34 roku życia - 40,6% stanowią młode kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

Wykres 13 Bezrobotni według wieku z podziałem na płeć, stan 31.12.2020 r.

Według stanu na 31.12.2020 r. co trzeci bezrobotny to osoba młoda w wieku do 34 lat (36,8%), przy czym największą liczbę bezrobotnych w tym wieku odnotowano w: Bytomiu (1 649 osób), powiecie cieszyńskim (1 530 osób), żywieckim (1 499 osób) oraz w Sosnowcu (1 480 osób), a najmniejszą w powiecie bieruńsko-lędzińskim (283) oraz w Świętochłowicach (308). Najwyższy udział bezrobotnych w wieku do 34 lat wystąpił w powiatach: zawierciańskim (43,9%), wodzisławskim (43,7%) oraz w Katowicach (43,3%), a najniższy w powiecie gliwickim (30,2%) i w Siemianowicach Śląskich (30,3%).

4.5 Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Na przestrzeni roku struktura wykształcenia bezrobotnych nie uległa znaczącym zmianom. Nadal w województwie śląskim ponad połowę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem poniżej średniego.

W 2020 r. nastąpił wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich kategoriach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Najwyższą dynamikę wzrostu odnotowano w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (45,0%).

Dokładne dane dotyczące omawianej kwestii zawarto w tabeli 17.

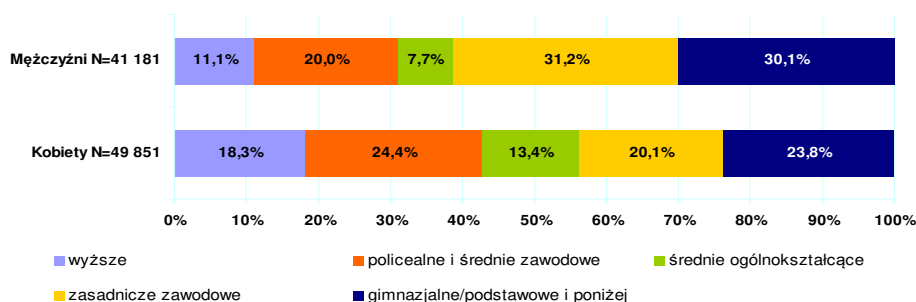
Tabela 17 Liczba bezrobotnych według wykształcenia

Poziom wykształcenia	31 grudnia 2019 r.		31 grudnia 2020 r.		Wzrost liczby bezrobotnych	
	osoby	udział	osoby	udział	w osobach	Dynamika 31.12.2019 r. =100
Ogółem bezrobotni	66 521	100,00	91 032	100,0%	24 511	36,8%
wyższe	10 217	15,4%	13 722	15,1%	3 505	34,3%
policealne i średnie zawodowe	14 847	22,3%	20 374	22,4%	5 527	37,2%
średnie ogólnokształcące	6 783	10,2%	9 832	10,8%	3 049	45,0%
zasadnicze zawodowe	16 951	25,5%	22 838	25,1%	5 887	34,7%
gimnazjalne i poniżej	17 723	26,6%	24 266	26,7%	6 543	36,9%

Według stanu na 31.12.2020 r. najwyższą liczbę bezrobotnych z wyższym wykształceniem odnotowano w: Częstochowie (1 068 osób), Katowicach (896), Sosnowcu (781), Gliwicach (656) oraz w Bielsku - Białej (654). Najmniejszą liczbę bezrobotnych tej kategorii notowano w: Świętochłowicach (80), Piekarach Śląskich (125) oraz w powiecie rybnickim (135). Natomiast najwyższy udział osób z wyższym wykształceniem wśród bezrobotnych wystąpił w: Katowicach (23,6%), Bielsku – Białej (23,1%) oraz w Częstochowie (22,6%). Z kolei w Bytomiu tylko co trzynasty zarejestrowany legitymował się wykształceniem wyższym (7,8%). Równie niskie udziały obserwowano w Świętochłowicach (9,1%) i Zabrze (9,6%).

Z danych wynika, iż bezrobotne kobiety były lepiej wykształcone od bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 14 Bezrobotni według poziomu wykształcenia z podziałem na płeć, stan 31.12.2020 r.

Poziom wykształcenia bezrobotnych jest zmienną wpływającą na czas pozostawania bez pracy. I tak: w końcu 2020 r. wśród osób z wyższym wykształceniem 29,6% pozostawało bez zatrudnienia krótko - do 3 miesięcy (4 056 osób), zaś 17,3% bezrobotnych z tej kategorii szukało pracy od 3 do 6 miesięcy (2 370), a 29,7% czyli 4 071 osób pozostawało w rejestrach nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (tzw. długookresowe bezrobocie).

4.6 Bezrobotni według stażu pracy

Zdecydowana większość bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2020 r. – 81 104 osoby, tj. 89,1% ogółu). Pozostali – 9 928 osób, tj. 10,9% ogółu nie posiadało doświadczenia zawodowego. W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wzrosła o 21 687 osób, tj. o 36,5%, natomiast spadł ich procentowy udział wśród ogółu (o 0,2 p. proc.; 2019 r. – 59 417, tj. 89,3%). Równocześnie odnotowano znaczny wzrost liczby bezrobotnych bez stażu pracy. W ujęciu rocznym ich liczba wzrosła o 2 824 osoby, tj. o 39,8%.

Tabela 18 Struktura bezrobotnych według stażu pracy

Staż pracy	Stan na 31.12.2019 r.						Stan na 31.12.2020 r.					
	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni		Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
	osoby	udział	osoby	udział	osoby	udział	osoby	udział	osoby	udział	osoby	udział
Do 1 roku	13 981	21,0%	8 858	23,5%	5 123	17,7%	19 168	21,1%	11 577	23,2%	7 591	18,4%
1 – 5 lat	15 312	23,0%	9 336	24,8%	5 976	20,7%	21 539	23,7%	12 541	25,2%	8 998	21,8%
5 – 10 lat	10 252	15,4%	5 949	15,8%	4 303	14,9%	13 958	15,3%	7 781	15,6%	6 177	15,0%
10–20 lat	10 420	15,7%	5 195	13,8%	5 225	18,1%	14 255	15,7%	7 142	14,3%	7 113	17,3%
20–30 lat	6 752	10,2%	2 703	7,2%	4 049	14,0%	8 664	9,5%	3 556	7,1%	5 108	12,4%
30 i więcej	2 700	4,1%	945	2,5%	1 755	6,1%	3 520	3,9%	1 207	2,4%	2 313	5,6%
bez stażu	7 104	10,7%	4 640	12,3%	2 464	8,5%	9 928	10,9%	6 047	12,1%	3 881	9,4%
Ogółem	66 521	100,0%	37 626	100,0%	28 895	100,0%	91 032	100,0%	49 851	100,0%	41 181	100,0%

Od kilku lat wśród bezrobotnych najwięcej osób legitymuje się stażem pracy od jednego do pięciu lat (w końcu grudnia 2020 r. 21,5 tys.). Nadal stosunkowo nieliczna jest zbiorowość bezrobotnych ze stażem pracy powyżej 30 lat. W końcu grudnia 2020 r. do tej kategorii kwalifikował się co dwudziesty szósty bezrobotny. W ujęciu rocznym również wśród bezrobotnych o najdłuższym stażu pracy odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych o 820 osób, tj. o 30,4%.

Korelując strukturę bezrobocia według dotychczasowego stażu pracy z płcią bezrobotnych stwierdzamy, że w trzech pierwszych przedziałach (do 10 lat pracy) udział kobiet jest większy niż udział mężczyzn, natomiast w przedziałach powyżej 10 lat pracy większy udział odnotowuje się wśród mężczyzn. Wśród bezrobotnych o najdłuższym stażu pracy dominują panowie. Natomiast kobiet jest więcej wśród bezrobotnych, którzy dotąd nigdy nie pracowali (nie posiadają stażu pracy).

4.7 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Szczególnym aspektem bezrobocia, mającym bezpośredni wpływ na sytuację ekonomiczną interesantów powiatowych urzędów pracy jest czas pozostawania bez zatrudnienia.

Według stanu na 31.12.2020 r. w województwie śląskim tylko co dwunasty zaewidencjonowany pozostawał w rejestrach w okresie krótszym niż jeden miesiąc (8,1%; 7,4 tys. osób). Ponad połowa szukała zatrudnienia w okresie od 1 do 12 miesięcy – 59,8% (2019 r. – 54,5%). W ujęciu rocznym wzrósł udział bezrobotnych pozostających w rejestrach nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy⁷ (4,0 p. proc.). Równocześnie spadł odsetek bezrobotnych pozostających w rejestrach nieprzerwanie przez 2 lata i dłużej (-3,7 p. proc.). Najwyższy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie osób pozostających bez pracy w okresie 6 – 12 miesięcy (24,3%).

W końcu 2020 r. w województwie śląskim zarejestrowanych było 14,0 tys. osób chronicznie bezrobotnych. Dane liczbowe, umożliwiające analizę zmian w ujęciu rocznym, zawarto w tabeli 19.

Tabela 19 Struktura bezrobocia według płci i czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy	31.12.2019 r.				31.12.2020 r.				Spadek/wzrost	
	Ogółem	% w ogółem	Kobiety	% wśród kobiet	Ogółem	% w ogółem	Kobiety	% wśród kobiet	w osobach	dynamika
do 1 m - ca	9 125	13,7	4 210	11,2	7 400	8,1	3 539	7,1	-1 725	-18,9
1 – 3 m-cy.	14 960	22,5	7 661	20,4	16 205	17,8	8 475	17	1 245	8,3
3 – 6 m-cy	11 221	16,9	6 422	17,1	16 074	17,7	8 693	17,4	4 853	43,2
6 – 12 m-cy	10 030	15,1	6 017	16	22 117	24,3	11 453	23	12 087	120,5
12 – 24 m-cy.	8 519	12,8	5 469	14,5	15 280	16,8	8 961	18	6 761	79,4
pow. 24 m-cy	12 666	19	7 847	20,9	13 956	15,3	8 730	17,5	1 290	10,2
Ogółem	66 521	100	37 626	100	91 032	100	49 851	100	24 511	36,8

Długookresowe bezrobocie sprawia, że dezaktualizują się kwalifikacje i umiejętności zawodowe osób pozostających bez pracy, biorąc pod uwagę np. postęp technologiczny. Jednym z najważniejszych elementów przeciwdziałania długoterminowemu bezrobociu jest jak najszybsza aktywizacja zawodowa osób pozostających w rejestrach urzędów pracy.

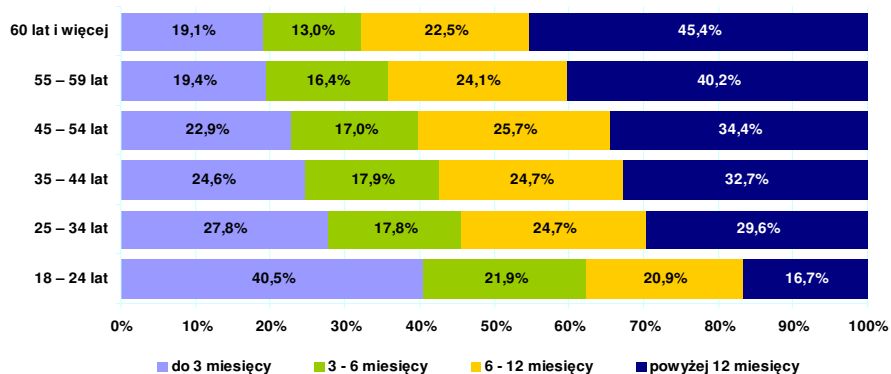
Na podstawie danych zawartych w załączniku nr 1 do sprawozdania o rynku pracy MRPIPS-01 można zbadać, czy istnieje związek między niektórymi cechami struktury zarejestrowanych bezrobotnych (np. wiek, wykształcenie, płeć) a długością czasu pozostawania bez pracy. W celu analizy, wyodrębniono grupę długookresowo bezrobotnych, tj. osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie przez okres powyżej 12 miesięcy.

W końcu grudnia 2020 r. do kategorii tej kwalifikowało się w województwie śląskim 29 236 osób (w tym 15 280 osób pozostawało w rejestrach nieprzerwanie przez okres od 12 do 24 miesięcy, a 13 956 osób nieprzerwanie powyżej 24 miesięcy).

Wiek bezrobotnych miał wpływ na długość czasu pozostawania bez pracy. W młodszych przedziałach wiekowych problem długookresowego bezrobocia jest mniej widoczny.

⁷ Osoby pozostające bez zatrudnienia *nieprzerwanie ponad 12 miesięcy* klasyfikowane są jako długookresowo (długoterminowo) bezrobotne. Statystyka bezrobocia rejestrowanego identyfikuje także osoby, które pozostają bez pracy przez 12 miesięcy na przestrzeni ostatnich 24 miesięcy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nazywane są osobami długotrwale bezrobotnymi, i należą do osób „będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. W praktyce „długotrwale bezrobotny” może przeplatać okresy krótkotrwałej pracy zawodowej oraz bezrobocia. Zbiorowość długotrwale bezrobotnych opisana została w dalszej części analizy.

Wykres 15 Wiek bezrobotnych a czas pozostawania bez pracy, stan 31.12.2020 r. (dane w %)

Kolejna zmienna – dotychczasowy staż pracy w pewnym stopniu związany jest także z wiekiem bezrobotnych. Jest oczywiste, że bezrobotni z najmłodszych przedziałów wiekowych nie mogli jeszcze nabyć długiego stażu pracy. Bezrobotni o relatywnie krótkim stażu pracy krócej pozostają w rejestrach urzędów pracy, są mniej zagrożeni długookresowym bezrobociem.

Biorąc pod uwagę wykształcenie, to bezrobotni z wykształceniem wyższym rzadziej zagrożeni są długookresowym bezrobociem.

4.8 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Bezrobotni absolwenci (czyli bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki) to według stanu na koniec grudnia 2020 r. 2 727 osób, tj. 3,0% ogółu zarejestrowanych (31.12.2019 r. – 3,3%). W stosunku do 2019 r. liczebność tej kategorii wzrosła o 534 osoby, tj. o 24,4%. Wśród bezrobotnych absolwentów, tak jak do tej pory, dominowały kobiety – 56,5%. Należy zauważyć, iż bezrobocie absolwentów cechuje sezonowość. Liczba zarejestrowanych znacząco spada w miesiącach wiosenno – letnich, gdyż część zaewidencjonowanych traci wtedy status absolwenta. Mimo ograniczonego odpływu bezrobotnych oraz zmniejszonej ilości ofert pracy spowodowanych pandemią wirusa SARS-CoV-2, sytuacja bezrobotnych absolwentów na lokalnym rynku pracy pozostała stabilna i zbliżona do tej z roku poprzedniego.

Tabela 20 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, stan 31.12.

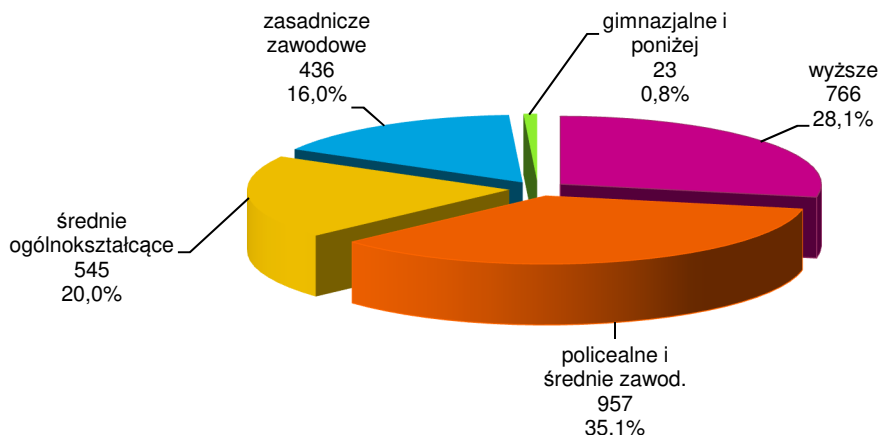
miesiąc/rok	2019 r.		2020 r.	
	Osoby	Udział wśród ogółu	Osoby	Udział wśród ogółu
styczeń	2 678	3,2%	2 376	3,3%
luty	2 611	3,1%	2 460	3,4%
marzec	2 361	2,9%	2 411	3,4%
kwiecień	1 359	1,7%	1 665	2,1%
maj	1 530	2,0%	1 889	2,3%
czerwiec	1 149	1,6%	1 319	1,5%
lipiec	1 238	1,8%	1 354	1,5%
sierpień	1 453	2,1%	1 543	1,7%
wrzesień	2 085	3,1%	2 149	2,4%
październik	2 252	3,5%	2 626	3,0%
listopad	2 282	3,4%	2 731	3,1%
grudzień	2 193	3,3%	2 727	3,0%

Według stanu na 31.12.2020 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych było w powiecie wodzisławskim (160 osób, co stanowiło 4,8% ogółu zarejestrowanych w tym powiecie), cieszyńskim (152 osoby, 3,9%) oraz żywieckim (132 osoby, 3,3%). Najmniej osób tej kategorii zaewidencjonowanych było w Świętochłowicach (16 osób, 1,8%).

Statystyka bezrobocia rejestrowanego umożliwia szczegółową analizę danych dotyczących struktury wykształcenia zarejestrowanych absolwentów.

Zdecydowana większość bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki legitymuje się wykształceniem wyższym i średnim (zawodowym lub ogólnokształcącym). Tylko sporadycznie w rejestrach pozostają absolwenci gimnazjów lub szkół podstawowych, co wynika przede wszystkim z obowiązku kontynuowania nauki szkolnej do 18 roku życia. Ponadto część młodzieży, po ukończeniu szkoły zasadniczej, decyduje się na kontynuowanie nauki.

Wykres 16 Bezrobotni absolwenci szkół według poziomu wykształcenia, stan 31.12.2020 r.

W końcu grudnia 2020 r. bezrobotni absolwenci zarejestrowani w śląskich powiatowych urzędach pracy najczęściej reprezentowali następujące zawody: *fryzjer, technik informatyk, sprzedawca, technik żywności i usług gastronomicznych, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych*.

Tabela 21 Ranking zawodów i specjalności, w których zarejestrowanych było, ponad 20 absolwentów; według stanu 31.12.2020 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu/specjalności	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki (absolwenci)					
		Napływ absolwentów od stycznia do grudnia		Wzrost/spadek w stosunku do 2019 r.	Liczba absolwentów wg stanu na 31.12.		Wzrost/spadek liczby absolwentów w stosunku do 31.12.2019 r.
		2019 r.	2020 r.		2019 r.	2020 r.	
Ogółem		10 353	8 988	-1 365	2 193	2 727	534
z tego zawody, w których na koniec grudnia 2020 r. było zarejestrowanych ponad 20 absolwentów							
514101	Fryzjer	408	341	-67	111	120	9
351203	Technik informatyk	188	257	69	50	77	27
522301	Sprzedawca	329	290	-39	70	76	6
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych	160	176	16	32	74	42
512001	Kucharz	178	172	-6	55	66	11
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	186	157	-29	39	55	16
333107	Technik logistyk	137	152	-15	32	49	17
331403	Technik ekonomista	199	220	21	29	47	18
333906	Technik organizacji reklamy	71	106	35	6	39	33
751201	Cukiernik	72	69	-3	25	29	4
311204	Technik budownictwa	95	76	-19	22	27	5
311513	Technik pojazdów samochodowych	128	79	-49	26	26	0
422103	Technik obsługi turystycznej	72	81	9	14	25	11
311504	Technik mechanik	49	55	6	14	21	7

W 2020 r. wśród bezrobotnych absolwentów dominują osoby młode, poniżej 25 roku życia (80,3%, w 2019 r. – 78,9%,).

Ponad połowa absolwentów to osoby bez stażu pracy (56,3%; w 2019 r. - 48,9%) oraz osoby pozostające bez pracy krótko od 1 do 3 miesięcy (49,0%; w 2019 r. – 46,5%).

Struktura bezrobocia absolwentów według wykształcenia, stażu pracy, wieku i czasu pozostawania bez pracy była zbliżona do roku poprzedniego i nie odbiegała od normy, biorąc pod uwagę udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych (szczegółowe dane przedstawiono w tabeli 22).

Tabela 22 Struktura bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki razem	Liczba bezrobotnych ogółem	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki razem
czas pozostawienia bez pracy w miesiącach	do 1 miesiąca	9 125	531	7 400	447
	1 – 3 miesięcy	14 960	1 019	16 205	1 335
	3 – 6 miesięcy	11 221	511	16 074	771
	6 – 12 miesięcy	10 030	132	22 117	174
	12 – 24 miesięcy	8 519	X	15 280	X
	powyżej 24 miesięcy	12 666	X	13 956	X
wiek	18 - 24 lat	6 955	1 730	9 989	2 190
	25 - 34 lat	17 292	377	23 519	430
	35 - 44 lat	16 740	55	23 753	66
	45 - 54 lat	12 840	26	18 016	31
	55 - 59 lat	8 030	5	10 064	9
	60 lat i więcej	4 664	0	5 691	1
wykształcenie	wyższe	10 217	649	13 722	766
	policealne i średnie zawodowe	14 847	701	20 374	957
	średnie ogólnokształcące	6 783	437	9 832	545
	zasadnicze zawodowe	16 951	373	22 838	436
	gimnazjalne i poniżej	17 723	33	24 266	23
staż pracy ogółem	do 1 roku	13 981	658	19 168	692
	1 do 5 lat	15 312	394	21 539	409
	5 do 10 lat	10 252	38	13 958	48
	10 do 20 lat	10 420	22	14 255	23
	20 do 30 lat	6 752	8	8 664	12
	30 lat i więcej	2 700	1	3 520	8
	bez stażu	7 104	1 072	9 928	1 535
	Ogółem województwo śląskie	66 521	2 193	91 032	2 727

4.9 Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

Wszyscy bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy przyporządkowywani są do odpowiedniej grupy zawodowej, zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Zawodów i Specjalności. Według stanu na koniec grudnia 2020 r. zdecydowana większość zarejestrowanych bezrobotnych posiadała określony zawód/specjalność – 78,7 tys. osób, tj. 86,5% (2019 r. - 57,8 tys. osób tj. 86,8%). Z kolei 12,3 tys. osób bezrobotnych zostało zakwalifikowanych do grupy bezrobotnych *bez zawodu* (2019 r. – 8,7 tys. osób).

Według Klasyfikacji Zawodów i Specjalności najbardziej zagregowany podział obejmuje 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich. Poziom bezrobocie w województwie śląskim na dzień 31.12.2020 r. na poziomie grup wielkich zawodów prezentuje tabela 23.

Tabela 23 Liczba bezrobotnych według grup zawodów

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani - stan na 31.12.2020 r.	
		ogółem	kobiety
–	BEZ ZAWODU	12 318	7 463
0	SIŁY ZBROJNE	50	0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY	1 300	632
2	SPECJALIŚCI	8 439	5 513
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	10 125	5 780
4	PRACOWNICY BIUROWI	5 711	4 079
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	19 416	15 839
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	832	541

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani - stan na 31.12.2020 r.	
		ogółem	kobiety
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	17 794	4 111
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	5 821	1 539
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9 226	4 354
Razem województwo śląskie		91 032	49 851

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, iż w populacji bezrobotnych najczęściej reprezentowane są osoby posiadające zawody z grupy wielkiej „5”, tj. *Pracownicy usług i sprzedawcy* – 21,3% ogółu zarejestrowanych (2019 r. - 21,3%). W tej grupie, podobnie jak w 2019 r., wśród pozostających bez pracy najwięcej było bezrobotnych w następujących zawodach i specjalnościach⁸:

- sprzedawcy – 8 641 osób (44,5% grupy wielkiej „5”),
- kucharze – 2 062 osoby (10,6%),
- fryzjerzy – 1 466 osób (7,5%),
- robotnicy gospodarczy – 1 248 osób (6,4%),
- kelnerzy – 730 osób (3,8%),
- kasjerzy handlowi – 633 osoby (3,3%),
- doradcy klienta – 613 osób (3,2%).

Z wyżej wymienionych zawodów i specjalności pochodziło 79% bezrobotnych zakwalifikowanych do grupy wielkiej „5” (15 393 osoby).

Drugą najliczniejszą zbiorowość bezrobotnych stanowiły osoby posiadające kwalifikacje zawodowe należące do grupy wielkiej „7”, tj. *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*, stanowiące 19,5% ogółu (2019 r. – 19,3%). Jest to dość zróżnicowana kategoria, w której najliczniejsze zawody i specjalności to:

- ślusarze – 1 816 osób (10,2% ogółu bezrobotnych z grupy wielkiej „7”),
- krawcy – 1 118 osób (6,3%),
- murarze – 996 osób (5,6%),
- cukiernicy – 816 osób (4,6%),
- mechanicy pojazdów samochodowych – 711 osób (4,0%),
- piekarze – 582 osoby (3,3%),
- stolarze – 514 osób (2,9%),
- szwaczki ręczne – 433 osoby (2,4%),
- mechanicy samochodów osobowych – 406 osób (2,3%),
- elektromonterzy (elektrycy) zakładowi – 398 osób (2,2%),
- tokarze w metalu – 378 osób (2,1%),
- malarze budowlani – 345 osób (1,9%),
- spawacze – 291 osób (1,6%).

Z wyżej wymienionych zawodów i specjalności pochodziła prawie połowa bezrobotnych zakwalifikowanych do grupy wielkiej „7” (49,4%).

Trzecia pod względem liczebności wielka grupa zawodowa to bezrobotni sklasyfikowani jako *Technicy i inny średni personel*. Bezrobotni z tej grupy stanowili 11,1% ogółu zaewidencjonowanych w województwie śląskim (2019 r. – 11,2%). Wśród zarejestrowanych techników 47,5% reprezentowało następujące zawody/specjalności:

- technicy ekonomiści – 1 057 osób (10,4% ogółu bezrobotnych z grupy wielkiej „3”),
- technicy mechanicy – 690 osób (6,8%),
- technicy informatycy – 480 osób (4,7%),
- przedstawiciele handlowi – 423 osoby (4,2%),
- technicy administracji – 377 osób (3,7%),

⁸ W Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (na poziomie najbardziej zagregowanym wyróżniamy 10 wielkich grup zawodowych. Na kolejnym, drugim szczeblu wyróżniamy duże grupy zawodowe. Bardziej szczegółowo dzielimy zawody na grupy średnie (poziom III) oraz grupy elementarne (poziom IV). Dla potrzeb analitycznych najczęściej korzystamy z zawodów zagregowanych na poziomie grup elementarnych. Możliwa jest też analiza na poziomie zawodów i specjalności (poziom V – kod sześciocyfrowy).

- technicy budownictwa – 363 osoby (3,6%),
- technicy żywienia i gospodarstwa domowego – 322 osoby (3,2%),
- księgowi – 314 osób (3,1%),
- technicy elektrycy – 282 osoby (2,8%),
- operatorzy zautomatyzowanej linii produkcyjnej – 266 osób (2,6%).
- technicy elektronicy – 247 osób (2,4%).

Nie można również pominąć grupy wielkiej *Pracownicy przy pracach prostych* (grupa wielka „9”), której członkowie stanowili 10,1% ogółu (2019 r. – 10,3%). Grupę osób o niskich kwalifikacjach zawodowych najliczniej reprezentowały następujące zawody/specjalności stanowiące 69,7%:

- pomocniczy robotnicy budowlani – 1 960 osób (21,2% ogółu bezrobotnych z grupy wielkiej „9”),
- sprzątaczkę biurowe – 1 038 osób (11,3%),
- pomocniczy robotnicy w przemyśle przetwórczym – 744 osoby (8,1%),
- pakowacze ręczni – 626 osób (6,8%),
- pomoce kuchenne – 515 osób (5,6%),
- pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani – 438 osób (4,7%),
- pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle – 387 osób (4,2%),
- robotnicy magazynowi – 257 osób (2,8%),
- dozorczy – 240 osób (2,6%),
- salowe – 228 osób (2,5%).

W końcu grudnia 2020 r. bezrobotni o wysokich kwalifikacjach zawodowych, sklasyfikowani w grupie wielkiej „2” tj. *Specjaliści* stanowili 9,3% ogółu (2019 r. – 9,6%). W grupie zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy specjalistów najliczniej reprezentowani byli:

- specjaliści ds. marketingu i handlu – 354 osoby (4,2% ogółu bezrobotnych z grupy wielkiej „2”),
- ekonomiści – 334 osoby (4,0%),
- pedagodzy – 320 osób (3,8%),
- specjaliści administracji publicznej – 273 osoby (3,2%),
- pozostali specjaliści ds. zarządzania i organizacji – 240 osób (2,8%),
- specjaliści ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 239 osób (2,8%),
- specjaliści do spraw sprzedaży – 235 osób (2,8%),
- specjaliści do spraw logistyki – 164 osoby (1,9%),
- specjaliści do spraw rachunkowości – 132 osoby (1,6%),
- specjaliści bankowości – 130 osób (1,5%).

Przedstawiciele wyżej wymienionych grup zawodów i specjalności to ponad jedna czwarta ogółu „specjalistów” zarejestrowanych, jako bezrobotni w województwie śląskim (28,7%).

Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (grupa wielka 8) stanowili 6,4% ogółu bezrobotnych (2019 r. – 6,4%). W grupie wielkiej „8” ponad połowę (50,3%) stanowili bezrobotni zakwalifikowani do następujących zawodów i specjalności:

- górnicy eksploatacji podziemnej – 971 osób (16,7% ogółu bezrobotnych z grupy wielkiej „8”),
- kierowcy samochodu ciężarowego – 416 osób (7,1%),
- pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani – 384 osoby (6,6%),
- kierowcy samochodu osobowego – 313 osób (5,4%),
- pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani – 276 osób (4,7%),
- kierowcy samochodu dostawczego – 200 osób (3,4%),
- kierowcy operator wózków jezdniowych – 191 osób (3,3%),
- szwaczki maszynowe – 181 osób (3,1%).

Kolejna grupa wielka pozostających w ewidencji bezrobotnych to *Pracownicy biurowi*, którzy stanowili 6,3% ogółu bezrobotnych (2019 r. – 6,2%). Wśród zakwalifikowanych do grupy wielkiej „4”, zdecydowana większość (4 229 osób; 74,0%) należała do siedmiu zawodów/specjalności:

- magazynierzy – 1 259 osób (22,0%, ogółu bezrobotnych z grupy wielkiej „4”),
- pozostali pracownicy obsługi biurowej – 1 238 osób (21,7%),
- technicy prac biurowych – 902 osoby (15,8%),
- technicy hotelarstwa – 270 osób (4,7%),

- technicy obsługi turystycznej – 195 osób (3,4%),
- sekretarki – 189 osób (3,3%),
- recepcjoniści – 176 osób (3,1%).

Grupa wielka *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy* stanowiła, tak samo jak rok wcześniej, 1,4% ogółu bezrobotnych. Z uwagi na industrialny charakter województwa, stosunkowo nieliczna była również grupa wielka „6” *Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy*, w której zarejestrowani stanowili tylko 0,9% ogółu bezrobotnych (2019 r. - 1,0%). Jak zwykle najmniej bezrobotnych należało do wielkiej grupy zawodów *Siły zbrojne* (50 osób; 2019 r. – 24 osoby).

Poniżej przedstawiono tabelę prezentującą zawody i specjalności, w których zarejestrowanych było co najmniej 500 bezrobotnych. Na czele rankingu według liczby bezrobotnych w końcu 2020 r. (podobnie jak w latach poprzednich) znalazły się osoby posiadające zawody robotnicze i rzemieślnicze.

Tabela 24 Ranking zawodów i specjalności o największej liczbie bezrobotnych

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu i specjalności	Liczba bezrobotnych - stan 31.12.2020 r.	Udział w liczbie bezrobotnych N=91 032
1	522301	Sprzedawca	8 641	9,5%
2	512001	Kucharz	2 062	2,3%
3	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	1 960	2,2%
4	722204	Ślusarz	1 816	2,0%
5	514101	Fryzjer	1 466	1,6%
6	432103	Magazynier	1 259	1,4%
7	515303	Robotnik gospodarczy	1 248	1,4%
8	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 238	1,4%
9	753105	Krawiec	1 118	1,2%
10	331403	Technik ekonomista	1 057	1,2%
11	911207	Sprzątaczką biurową	1 038	1,2%
12	711202	Murarz	996	1,1%
13	811101	Górnik eksploatacji podziemnej	971	1,1%
14	411004	Technik prac biurowych	902	1,0%
15	751201	Cukiernik	816	0,9%
16	932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przew.	744	0,9%
17	513101	Kelner	730	0,8%
18	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	711	0,8%
19	311504	Technik mechanik	690	0,8%
20	523002	Kasjer handlowy	633	0,7%
21	932101	Pakowacz ręczny	626	0,7%
22	524902	Doradca klienta	613	0,7%
23	751204	Piekarz	582	0,6%
24	941201	Pomoc kuchenna	515	0,6%
25	752205	Stolarz	514	0,6%
Razem			32 946	36,2%

Łącznie bezrobotni posiadający zawody i specjalności wymienione w powyższej tabeli, tj. prawie 33 tys. osób stanowili ponad jedną trzecią ogółu zarejestrowanych oraz 41,9% posiadających zawód/specjalność. Warto zwrócić uwagę na fakt, że prawie jedna czwarta bezrobotnych zarejestrowanych w województwie śląskim posiada zawód mieszczący się na pierwszych dziesięciu pozycjach rankingu (21 865 bezrobotnych, tj. 24,0% ogółu).

W zestawieniu osób bezrobotnych niezmiennie od kilku lat pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmuje zawód sprzedawcy: 8,6 tys. osób, tj. 9,5% całej populacji bezrobotnych (2019 r. - 9,8%).

4.10 Bezrobotni poprzednio pracujący według sekcji PKD

Statystyka rynku pracy według PKD określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji działalności i sektora własności. W 2020 r. w populacji bezrobotnych województwa śląskiego dominowały osoby, które pracowały przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy. Populacja ta na koniec grudnia 2020 r. wynosiła 81 104, tj. 89,1% ogółu bezrobotnych (w 2019 r. 59 417 osób, tj. 89,3%).

Analiza wykazuje, iż większość zarejestrowanych bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do pięciu sekcji PKD: *przetwórstwo przemysłowe* (18,4%; 2019 r. – 17,7%), *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle* (18,3% poprzednio pracujących; 2019 r. – 18,4%), *budownictwo* (9,1%; 2019 r. – 9,0%), *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (9,0%; 2019 r. – 8,8%) oraz *pozostała działalność usługowa* (6,7%; 2019 r. – 7,2%). Łącznie w zakładach pracy, z wymienionych sekcji, pracowało 61,4% wszystkich bezrobotnych ze stażem pracy (2019 r. – 61,1%). Równocześnie bezrobotni poprzednio pracujący zaklasyfikowani do *działalności niezidentyfikowanej* to 13,4%, co oznacza, iż w stosunku do co siódmego bezrobotnego legitymującego się stażem pracy, nie było możliwe zidentyfikowanie miejsca działalności ostatniego zatrudnienia (2019 r. – 13,6%).

W końcu 2020 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących u pracodawców sektora prywatnego wynosiła 63 595 osób. Stanowiło to 90,6% wszystkich bezrobotnych poprzednio pracujących, co do których udało się ustalić rodzaj pracodawcy, tj. 70 225 osób (2019 r. – 88,9%). Natomiast w przedsiębiorstwach z sektora publicznego poprzednio zatrudnionych było 6 630 osób (2019 r. – 5 698 osób).

Tabela 25 Poziom bezrobocie wśród poprzednio pracujących według sekcji PKD, stan 31.12.2020 r.

Sekcje PKD	Zarejestrowani bezrobotni				
	ogółem	kobiety	pracujący poprzednio:		ze zwolnień dotyczących zakładu pracy
			w sektorze publicznym	w sektorze prywatnym	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	676	307	92	584	24
Górnictwo i wydobywanie	669	88	171	498	29
Przetwórstwo przemysłowe	14 885	7 316	551	14 334	1 557
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	159	51	26	133	20
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 019	306	229	790	29
Budownictwo	7 377	1 243	273	7 104	326
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle	14 803	10 216	497	14 306	1 121
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3 096	2 434	87	3 009	246
Transport, gospodarka magazynowa	2 811	1 029	345	2 466	215
Informacja i komunikacja	713	380	26	687	83
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 175	926	90	1 085	180
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	976	547	205	771	53
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 289	1 326	120	2 169	156
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7 299	4 008	271	7 028	162
Administracja publiczna obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	1 853	883	1 261	592	16
Edukacja	1 896	1 499	848	1 048	70
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2 258	1 860	864	1 394	59
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	788	484	298	490	36
Pozostała działalność usługowa	5 450	3 392	350	5 100	246
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	8	5	1	7	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	25	11	0	1	1
Działalność niezidentyfikowana	10 879	5 493	x	x	420
Razem	81 104	43 804	6 630	63 595	5 049

Według stanu na 31.12.2020 r. wśród ogółu kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy, 87,9% (43 804 panie) stanowiły te, które pracowały przed nabyciem statusu osoby bezrobotnej (w końcu 2019 r. było to 32 986 pań, tj. 87,7%).

Większość bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących (62,5%) zatrudniona była przez pracodawców zakwalifikowanych do pięciu sekcji PKD: *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle* – 10,2 tys. osób, tj. 23,3% bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących (2019 r. - 23,3%), *przetwórstwo przemysłowe* – 7,3 tys. osób, tj. 16,7% (2019 r. - 16,4%), *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* – 4,0 tys. osób, tj. 9,1% (2018 r. - 9,2%), *pozostała działalność usługowa* – 3,4 tys. osób, tj. 7,7% (2019 r. - 8,1%) oraz *działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* – 2,4 tys. osób, tj. 5,6% (2019 r. - 4,9%).

5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy:

- bezrobotnych do 30 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale;
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według stanu na koniec grudnia 2020 r. w rejestrach pozostawały 69 884 osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, było to 76,8% wszystkich bezrobotnych w województwie śląskim. Liczba zarejestrowanych kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2020 roku to 39 334 panie, które stanowiły 56,3% ogółu osób bezrobotnych z tej grupy.

Tabela 26 Liczba zarejestrowanych osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stan w końcu miesiąca

miesiąc/rok	2019 r.	2020 r.
styczeń	68 515	55 858
luty	68 188	56 060
marzec	66 045	55 719
kwiecień	62 932	59 540
maj	60 809	63 400
czerwiec	58 586	65 379
lipiec	56 796	66 346
sierpień	55 581	67 168
wrzesień	54 522	67 667
październik	52 895	67 747
listopad	52 778	68 460
grudzień	52 837	69 884

W końcu grudnia 2020 r. najwięcej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowanych było w: Bytomiu (3,7 tys. osób), Sosnowcu (3,6 tys.) oraz Częstochowie (3,5 tys. osób). Natomiast najmniej zaewidencjonowanych było w powiecie bieruńsko - lędzińskim (540 osób), Świętochłowicach (687 osób) oraz Żorach (707 osób).

Udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych wahał się od 66,5% w Żorach do 85,5% w powiecie lublinieckim.

5.1 Bezrobotni poniżej 30 roku życia, w tym bezrobotni do 25 roku życia

Do bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat (od 18 do 29 lat) zaliczane są osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 30 roku życia. Z danych statystycznych wynika, że według stanu na 31.12.2020 r. zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła w województwie śląskim 21,4 tys. osób, co stanowiło 23,5% wszystkich osób zarejestrowanych (bezrobotni ogółem – 91 032 osoby). W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat wzrosła aż o 6 217 osób (tj. o 41,0%). Dokładne dane zawarto w tabeli 27.

Tabela 27 Bezrobotni poniżej 30 roku życia, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2019 r.		2020 r.	
	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	19 863	23,4	16 664	23,3
luty	19 928	23,5	17 050	23,7
marzec	18 937	23	17 072	23,8
kwiecień	17 444	22,3	19 171	24,7
maj	16 763	22,2	21 174	25,3
czerwiec	16 053	22,2	21 819	25,1
lipiec	15 941	22,6	21 890	24,8
sierpień	15 778	22,7	21 959	24,7
wrzesień	16 072	23,7	22 028	24,7
październik	15 688	23,7	21 756	24,5
listopad	15 645	23,6	21 571	24,1
grudzień	15 166	22,8	21 383	23,5

Na wzrost udziału bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych z pewnością miała wpływ pandemia COVID-19. W wyniku ograniczeń działalności gospodarczej często zatrudnienie traciły osoby młode, które wykonywały pracę w oparciu o umowy cywilnoprawne w działach gospodarki, które najbardziej odczuły negatywne skutki pandemii tj. gastronomia, handel oraz turystyka. Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy z pozostałych kategorii, udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się lub pozostawał na zbliżonym poziomie do roku poprzedniego. W subpopulacji bezrobotnych poniżej 30 roku życia znalazły się 13 602 kobiety (63,6% ogółu bezrobotnych z tego przedziału wiekowego; rok wcześniej odpowiednio 10 321 osób, tj. 68,1%). W końcu grudnia 2020 r. najwięcej bezrobotnych opisywanej kategorii zarejestrowanych było w powiecie cieszyńskim (1 035 osób), Bytomiu (1 011 osób) oraz powiecie żywieckim (1 007 osób). Z kolei najmniej osób tej kategorii pochodziło z: powiatu bieruńsko – lędzińskiego (189 osób), Świętochłowic (208 osób) oraz Żor i Piekar Śląskich (po 275 osób).

Czas poszukiwania pracy wpływa na szanse bezrobotnych na szybko zmieniającym się rynku pracy. Wśród bezrobotnych poniżej 30 roku życia relatywnie niski był odsetek chronicznie bezrobotnych. Osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące stanowiły tylko 8,3% (1 784 osoby). W opisywanej subpopulacji większość pozostawała w rejestrach urzędów pracy krótko, w okresie do 6 miesięcy (55,3%, tj. 11 830 osób).

Wśród bezrobotnych poniżej 30 roku życia możemy wyróżnić podkategorię osób pozostających bez pracy, w wieku do 25 lat. Według stanu na 31.12.2020 r. liczebność tej zbiorowości wynosiła w województwie śląskim 9 989 osób, co stanowiło 11,0% ogółu zarejestrowanych (rok wcześniej ten udział był niższy i wynosił 10,5%). W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 24 lat wzrosła o 3 tys. osób, tj. o 43,6%.

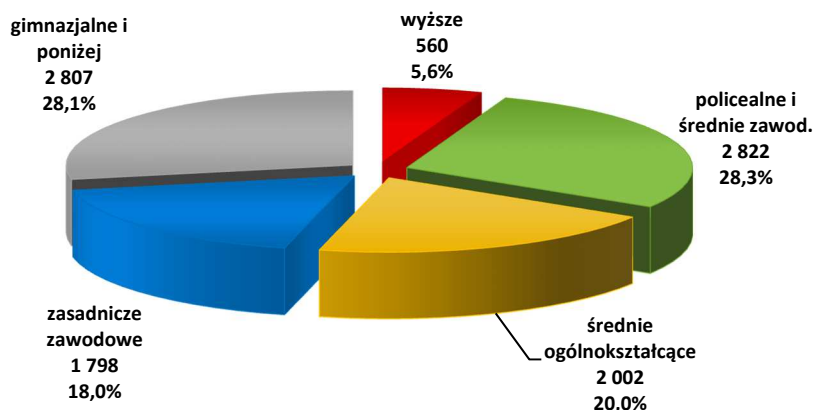
Tabela 28 Bezrobotni poniżej 25 roku życia, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2019 r.		2020 r.	
	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	8 873	10,4	7 667	10,7
luty	8 902	10,5	7 855	10,9
marzec	8 282	10,1	7 752	10,8
kwiecień	7 466	9,5	8 754	11,3
maj	7 266	9,6	9 783	11,7
czerwiec	6 903	9,5	10 165	11,7
lipiec	6 920	9,8	10 274	11,6
sierpień	6 881	9,9	10 316	11,6
wrzesień	7 510	11,1	10 562	11,9
październik	7 317	11,1	10 443	11,7
listopad	7 201	10,9	10 226	11,4
grudzień	6 955	10,5	9 989	11,0

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 59,9% omawianej subpopulacji (5 987 osób; 2019 r. – 4 446 osób, tj. 63,9%).

Natężenie bezrobocia młodzieży poniżej 25 roku życia w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. W końcu 2020 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w powiecie wodzisławskim (17,2%), pszczyńskim (16,7%) oraz powiecie rybnickim (15,8%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w większych miastach na prawach powiatu, tj. w Dąbrowie Górniczej (6,8%), Sosnowcu (6,9%) oraz Częstochowie (7,0%).

Wykres 17 Bezrobotni poniżej 25 roku życia według poziomu wykształcenia, stan 31.12.2020 r.

5.2 Długotrwale bezrobotni

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

W ciągu roku liczebność tej zbiorowości zwiększyła się o 8,8 tys., do poziomu 37,8 tys. natomiast udział tej subpopulacji bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych obniżył się o 2,1 p. proc., z 43,6% w grudniu 2019 r. do 41,5% w końcu 2020 r.

Tabela 29 Długotrwale bezrobotni, stan w końcu miesiąca

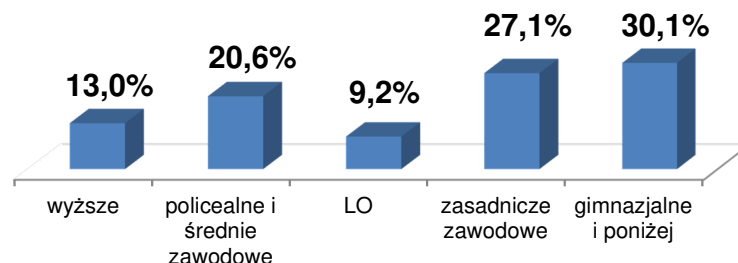
Rok/miesiąc	2019 r.		2020 r.	
	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	39 359	46,3	29 419	41,2
luty	38 797	45,8	28 983	40,2
marzec	37 802	46,0	28 835	40,2
kwiecień	36 541	46,7	29 864	38,5
maj	35 494	47,1	31 046	37,1
czerwiec	34 493	47,6	31 961	36,8
lipiec	32 766	46,4	32 824	37,2
sierpień	31 638	45,6	33 792	38,0
wrzesień	30 411	44,8	34 469	38,7
październik	29 188	44,2	35 157	39,6
listopad	28 836	43,6	36 272	40,5
grudzień	29 024	43,6	37 793	41,5

Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (22,2 tys. osób, tj. 58,8% w grudniu 2020 r., wobec 17,7 tys. pań, tj. 61,1% w końcu grudnia 2019 r.). Warto podkreślić, że udział pań w ogólnej liczbie długotrwale bezrobotnych w ciągu roku zmniejszył się o 2,3 p. proc. W województwie śląskim utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2020 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu (2,3 tys.), Sosnowcu (2,2 tys.) i powiecie żywieckim (1,9 tys.). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiatu bieruńsko – lędzińskiego (218 osób) oraz miasta Żory (348 osób).

Według stanu na 31.12.2020 r. wśród długotrwale bezrobotnych 36,2% stanowiły osoby, które pozostawały bez pracy nieprzerwanie od ponad 24 miesięcy. Z kolei 40,1% to bezrobotni, którzy poszukiwali zatrudnienia nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy.

Blisko jedna trzecia osób długotrwale bezrobotnych posiadała wykształcenie gimnazjalne lub poniżej (11,4 tys. osób, tj. 30,1%). Wysoki był również udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (27,1%, tj. 10,2 tys. osób).

Wykres 18 Struktura długotrwale bezrobotnych według wykształcenia, stan 31.12.2020 r.

Analizując strukturę wieku stwierdzamy, że blisko połowa długotrwale bezrobotnych to osoby, które ukończyły 45 rok życia (44,2%; 16 713 osób). Zdecydowana większość podejmowała wcześniej zatrudnienie – 88,4% (33 392 osoby). Najwięcej zarejestrowanych legitymowało się stażem pracy do jednego roku – 23,1%, a najmniej powyżej 30 lat (2,9%).

5.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W końcu grudnia 2020 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 24,5 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 26,9% ogółu wszystkich zaewidencjonowanych (rok wcześniej analogiczny odsetek był na wyższym poziomie - 28,8%).

Tabela 30 Bezrobotni powyżej 50 roku życia, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2019 r.		2020 r.	
	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	24 120	28,4	20 101	28,2
luty	23 966	28,3	20 067	27,9
marzec	23 354	28,4	19 730	27,5
kwiecień	22 524	28,8	20 706	26,7
maj	21 810	28,9	21 765	26,0
czerwiec	21 006	29,0	22 554	26,0
lipiec	20 173	28,6	22 941	26,0
sierpień	19 571	28,2	23 079	25,9
wrzesień	19 031	28,0	23 162	26,0
październik	18 576	28,1	23 317	26,2
listopad	18 626	28,2	23 640	26,4
grudzień	19 161	28,8	24 500	26,9

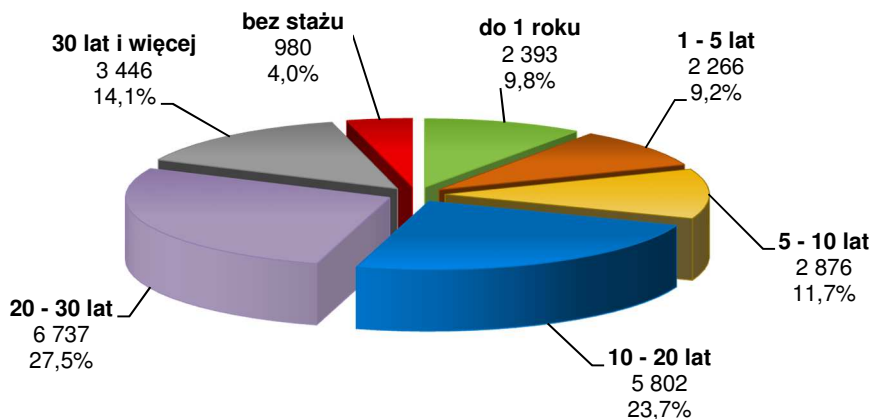
Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii, w których notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 38,8%. Zarejestrowani mężczyźni 50+ dużo częściej niż kobiety są długotrwale bezrobotni, ich udział wśród wszystkich długotrwale bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosi 63,6%. Należy także zauważyć, iż grupa mężczyzn wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia jest liczniejsza od kobiet ponieważ obecnie w Polsce wiek emerytalny jest zróżnicowany w zależności od płci. Biorąc pod uwagę tylko grupę wiekową bezrobotnych pomiędzy 50, a 60 rokiem życia udział kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie zarejestrowanych jest na zbliżonym poziomie. Na koniec 2020 roku w województwie śląskim zaewidencjonowanych kobiet w wieku 50 - 60 lat było 9,5 tys. tj. 50,5% zarejestrowanych w tej grupie wiekowej, a mężczyzn 9,3 tys., tj. 49,5%.

W końcu 2020 r. problem braku pracy w grupie 50+ widoczny był głównie w Częstochowie (32,1%), powiecie żywieckim (29,8%) oraz powiecie częstochowskim (29,5%). Biorąc pod uwagę kryterium procentowego udziału grupy 50+ wśród ogółu zaewidencjonowanych, to bezrobocie osób powyżej

50 roku życia najmniej widoczne było w Żorach (17,2%), w Jastrzębiu – Zdroju (22,0%) oraz w powiecie wodzisławskim (23,1%).

Niewątpliwym atutem osób z grupy wiekowej 50+ jest fakt posiadania doświadczenia zawodowego, 27,5% osób posiada staż od 20 - 30 lat, a 23,7% od 10 - 20 lat. Zaledwie 4,0% (980 osób) to bezrobotni powyżej 50 roku życia bez stażu pracy.

Wykres 19 Struktura bezrobocia według stażu pracy wśród osób powyżej 50 roku życia, stan 31.12.2020r.

5.4 Bezrobotni niepełnosprawni

Na koniec 2020 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 5,5 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych. W odniesieniu do sytuacji z grudnia 2019 r. liczebność tej kategorii wzrosła o 148 osób (tj. 2,7%). Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu zaewidencjonowanych zmalał z 8,1% w grudniu 2019 r. do 6,1% w grudniu 2020 r.

Na koniec 2020 roku kobiety stanowiły 46,2% zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych (2 560 osób) co oznacza, że ich udział w ujęciu rocznym wzrósł o 0,9 p. proc.

Tabela 31 Bezrobotni niepełnosprawni, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2019 r.		2020 r.	
	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	6 207	7,3	5 647	7,9
luty	6 153	7,3	5 660	7,9
marzec	6 064	7,4	5 495	7,7
kwiecień	5 924	7,6	5 511	7,1
maj	5 832	7,7	5 601	6,7
czerwiec	5 626	7,8	5 604	6,5
lipiec	5 471	7,8	5 586	6,3
sierpień	5 457	7,9	5 627	6,3
wrzesień	5 348	7,9	5 585	6,3
październik	5 271	8,0	5 490	6,2
listopad	5 324	8,0	5 487	6,1
grudzień	5 395	8,1	5 543	6,1

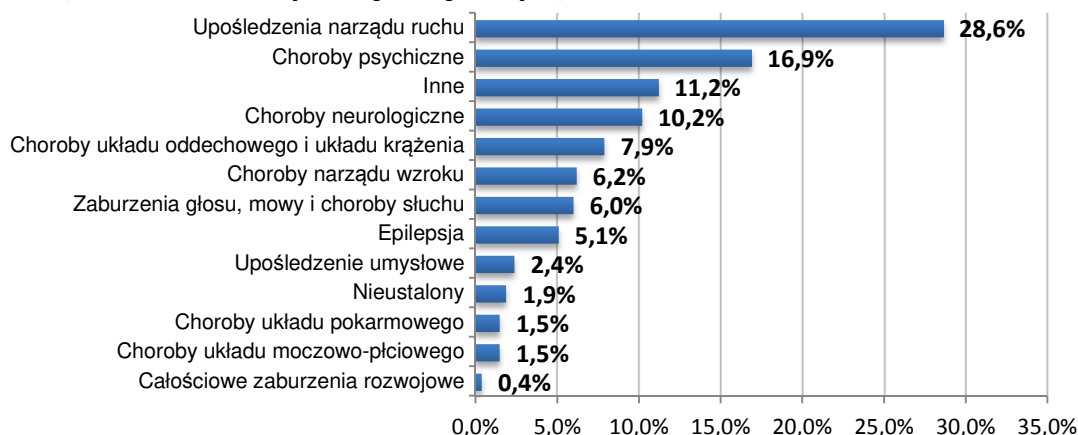
Według stanu na 31.12.2020 r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w Częstochowie (489 osób), Bielsku – Białej (280 osób) oraz Sosnowcu (276 osób). Najmniej bezrobotnych omawianej kategorii zaewidencjonowano w powiatach: bieruńsko - lędzińskim (41 osób), Żorach (42 osób) oraz powiecie rybnickim (62 osoby). Jednocześnie biorąc pod uwagę udział zarejestrowanych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych zdecydowanie najwyższy był on w miastach: Częstochowa oraz Bielsko – Biała, odpowiednio 10,3% i 9,9%. Natomiast najmniej niepełnosprawnych w stosunku do ogółu bezrobotnych notowano w powiecie kłobuckim, gdzie ich udział wynosił zaledwie 3,2%.

Niepełnosprawność najczęściej nabywa się z wiekiem, stąd w końcu grudnia 2020 r. osoby młode, do 34 roku życia stanowiły 16,1% bezrobotnych niepełnosprawnych (893 osoby). Najbardziej liczną kategorią były osoby w wieku od 45 do 54 lat (1 555 osób, tj. 28,1%).

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w województwie śląskim zdecydowana większość posiadała orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności – 3 477 osób (62,7%). Kolejne 1 890 osób legitymowało się umiarkowaną niepełnosprawnością (34,1%), a 176 bezrobotnych znacznym stopniem niepełnosprawności (3,2%). Biorąc pod uwagę przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, niezmiennie najpowszechniejsze są kłopoty związane z funkcjonowaniem (upośledzeniem) narządu ruchu oraz choroby psychiczne. Dokładne dane zawarto na wykresie 20.

Wykres 20 Przyczyny niepełnosprawności, stan na koniec II półrocza 2020 r.

(N= 5 543 bezrobotnych niepełnosprawnych)

5.5 Pozostałe kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Tabela 32 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		wzrost/spadek	
	liczba	udział w ogółem (%)	liczba	udział w ogółem (%)	osoby	Dynamika 2019 r. =100
Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1 755	2,6	1 215	1,3	-540	-30,8
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	12 522	18,8	14 429	15,6	1 907	15,2
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	180	0,3	159	0,2	-21	-11,7
Liczba bezrobotnych ogółem	66 521		91 032		24 511	36,8

Jak widać z prezentowanych danych, w województwie śląskim relatywnie niska jest liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, deklarujących korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej. W końcu 2020 r. zaewidencjonowanych było 1,2 tys. osób z tej kategorii, w ujęciu rocznym ich liczba zdecydowanie się zmniejszyła (redukcja o ponad 0,5 tys. osób). Sporadycznie posiadali oni uprawnienia do pobierania zasiłku dla bezrobotnych (31.12.2020 r. – 23 osoby).

W końcu grudnia 2020 r. w regionie bez pracy pozostawało 14,5 tys. bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko poniżej 6 roku życia, w tej kategorii zdecydowana większość to kobiety (88,0%). Najczęściej co najmniej jedno dziecko poniżej 6 roku życia wychowywali bezrobotni z przedziału wiekowego od 25 do 34 lat (53,8%), a następnie osoby z przedziału wiekowego od 35 do 44 lat (31,0%). Sporadycznie rodzicami małoletnich dzieci poniżej 6 roku życia byli bezrobotni powyżej 45 roku życia (2,2%).

Bez względu na okres obserwacji nieliczną była grupa bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. W końcu grudnia 2020 r. w śląskich urzędach pracy zarejestrowanych było 159 osób tej kategorii.

6. Działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu. Aktywizacja bezrobotnych

6.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

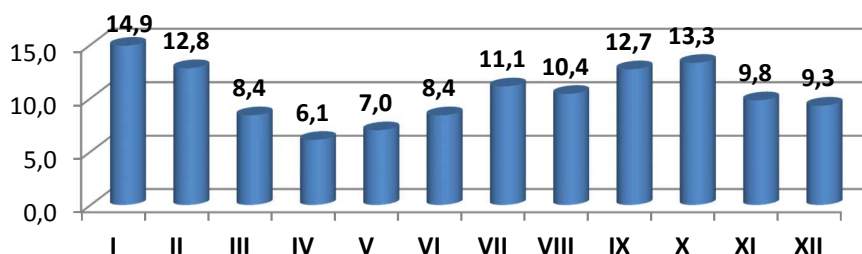
Od stycznia do grudnia 2020 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 124,2 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, czyli o 34,2 tys. i 21,6% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (2019 r. – 158,4 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej). W 2020 r. do śląskich urzędów pracy zgłoszonych zostało 11 813 ofert pracy subsydiowanej, tj. 9,5% wszystkich zgłoszonych ofert (2019 r. - 12,1%). Szczegółowe informacje zawarto w tabeli 33.

Tabela 33 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie		2019 r.	2020 r.	wzrost/spadek		
				liczby bezwzględne	Dynamika 2019 r. = 100	
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		158 389	124 150	-34 239	78,4	
z ogółem na:						
z ogółem	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	145 636	116 245	-29 391	79,8	
	miejsca aktywizacji zawodowej	12 753	7 905	-4 848	62,0	
	z tego:	staże	10 740	6 433	-4 307	59,9
		przygotowanie zawodowe dorosłych	15	4	-11	26,7
		prace społecznie użyteczne	1 998	1 468	-530	73,5
	dla niepełnosprawnych	5 000	3 193	-1 807	63,9	
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	230	145	-85	63,0	

Największa liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej została zgłoszona w styczniu i październiku, natomiast najmniej ofert pracy wpłynęło do urzędów pracy województwa śląskiego w kwietniu 2020 r., czyli w kolejnym miesiącu po ogłoszeniu w Polsce stanu epidemii.

Wykres 21 Liczba wolnych miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2020 roku

Oferty, podobnie jak w latach ubiegłych pochodziły w większości z sektora prywatnego: 93,0% (w 2019 r. – 93,2%). Spośród 36 powiatów województwa śląskiego w 2020 r. liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej wzrosła, w stosunku do roku poprzedniego, tylko w dwóch jednostkach terytorialnych: w powiecie będzińskim (2 253) i w powiecie gliwickim (22). W 34 powiatach odnotowano spadek, największy w: Katowicach (- 2 911), Rudzie Śląskiej (- 2 444), w Chorzowie (- 2 009) oraz w Rybniku (- 1 952).

6.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji PKD

Statystyka rynku pracy sporządzana w okresach półrocznych obejmuje informacje o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej według sekcji działalności gospodarczej. Pracodawcy w 2020 r. zgłaszali mniejsze zapotrzebowanie na pracowników niż rok wcześniej, większość wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy pochodziła od pracodawców prowadzących działalność w sekcjach, z których jednocześnie zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych.

Według danych wykazanych w załączniku nr 2 do sprawozdania MRPiPS-01 *Bezrobotni według rodzaju działalności gospodarczej ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca*

pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, w 2020 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim wpłynęło 123 855⁹ propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (w 2019 r. 158 190). Z ogólnej liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2020 r. w województwie śląskim, zgodnie z PKD 2007, która jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno-gospodarczej jakie realizują podmioty gospodarcze, co trzecia propozycja zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej pochodziła z sekcji *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* – 40,2 tys. (32,4% z ogólnej liczby ofert). Z sekcji *przetwórstwo przemysłowe* pochodziło 26,5 tys. (21,4%) propozycji wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, a z sekcji *budownictwo* 12,8 tys. (10,3%). Najmniej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wygenerowała sekcja *gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby* (17 ofert). W sekcji *organizacje i zespoły eksterytorialne* nie zgłoszono ani jednego wolnego miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Szczegółowe dane obrazuje tabela 34.

Tabela 34 Informacje o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, zgłoszone w latach 2019 – 2020 według sekcji PKD

Sekcje PKD	2019 r.		2020 r.	
	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	udział w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	udział w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	46 898	29,6%	40 172	32,4%
Przetwórstwo przemysłowe	29 779	18,8%	26 469	21,4%
Budownictwo	17 868	11,3%	12 782	10,3%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle	14 250	9,0%	8 839	7,1%
Transport, gospodarka magazynowa	9 785	6,2%	8 116	6,6%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8 001	5,1%	4 852	3,9%
Pozostała działalność usługowa	4 667	3,0%	3 988	3,2%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5 579	3,5%	3 808	3,1%
Administracja publiczna obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	4 420	2,8%	3 590	2,9%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5 000	3,2%	3 042	2,5%
Edukacja	3 366	2,1%	1 931	1,6%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	999	0,6%	1 551	1,3%
Górnictwo i wydobywanie	1 751	1,1%	1 125	0,9%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 512	1,0%	1 068	0,9%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 002	0,6%	789	0,6%
Informacja i komunikacja	1 146	0,7%	615	0,5%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	944	0,6%	541	0,4%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 071	0,7%	443	0,4%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	149	0,1%	117	0,1%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	3	0,0%	17	0,0%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0%	0	0,0%

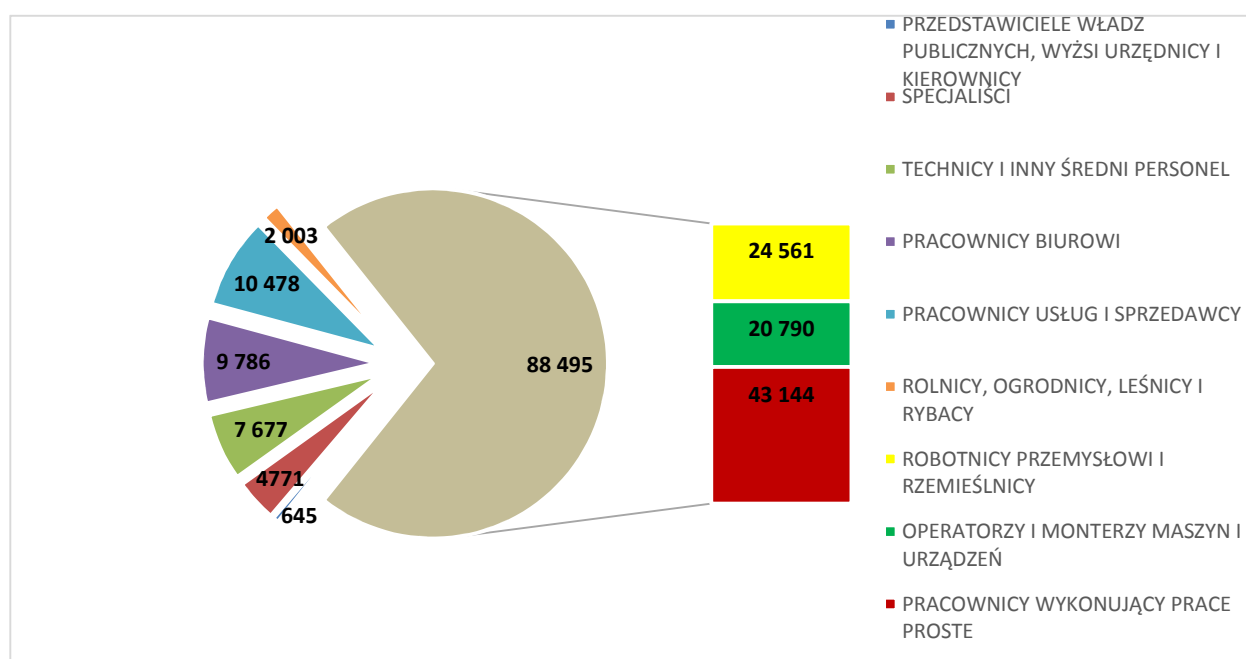
⁹ Różnica między danymi ze sprawozdania MRPiPS-01 a załącznikiem nr 2 wynika z metodologii naliczania poszczególnych sprawozdań. W załączniku nr 2 w rubrykach dotyczących ofert pracy należy podać liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowego urzędu pracy w I lub II półroczu, za które sporządzane jest sprawozdanie. Jest to suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półrocza, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali.

W ujęciu rocznym wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano w 2 sekcjach, natomiast spadek liczby wolnych miejsc pracy wystąpił w 19 sekcjach. Największą dynamikę wzrostu odnotowano w sekcji: *gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby*.

6.3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów

Analizy struktury ofert zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy dokonano w oparciu o klasyfikację zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy. Spośród 123 855¹⁰ informacji o liczbie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, zgłoszonych do urzędów pracy w 2020 r., najczęściej (w ramach grup wielkich) przeznaczonych było dla grup: *pracownicy wykonujący prace proste* (43 144 wolnych miejsc, tj. 34,8%), *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (24 561 wolnych miejsc, tj. 19,8%) oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (20 790 wolnych miejsc, tj. 16,8%). Najmniej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej adresowanych było do grupy *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (645 ofert, tj. 0,5%) oraz dla grupy *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* (2 003 oferty, tj. 1,6%). W grupie siły zbrojne nie zgłoszono żadnego wolnego miejsca pracy.

Wykres 22 Struktura ofert według wielkich grup zawodowych w 2020 r.

Wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędów pracy, w stosunku do 2019 r., odnotowano tylko w jednej wielkiej grupie zawodów – *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* (wzrost o 975 ofert, tj. o 94,8%). Największy liczbowy spadek ofert pracy w stosunku do 2019 r. odnotowano w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (spadek o 8 734 oferty tj. o 26,2%) oraz w grupie *pracownicy usług i sprzedawcy* (spadek o 7 198 ofert, tj. o 40,7%). Względem poprzedniego roku liczba ofert pracy spadła o 34 335, tj. o 21,7%. Szczegółowe dane zawiera tabela 35.

¹⁰ Różnica między danymi ze sprawozdania MRPiPS-01 a załącznikiem nr 3 wynika z metodologii naliczania poszczególnych sprawozdań. W załączniku nr 3 w rubrykach dotyczących ofert pracy należy podać liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowego urzędu pracy w I lub II półroczu, za które sporządzane jest sprawozdanie. Jest to suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półrocza, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali.

Tabela 35 Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodowych

Wielkie grupy zawodowe	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej			
	2019 r.	2020 r.	wzrost/spadek w stosunku do 2019 r.	wzrost/spadek w stosunku do 2019 r. (w %)
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	735	645	-90	-12,2
Specjaliści	5 951	4 771	-1 180	-19,8
Technicy i inny średni personel	11 430	7 677	-3 753	-32,8
Pracownicy biurów	13 973	9 786	-4 187	-30,0
Pracownicy usług i sprzedawcy	17 676	10 478	-7 198	-40,7
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1 028	2 003	975	94,8
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	33 295	24 561	-8 734	-26,2
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	24 740	20 790	-3 950	-16,0
Pracownicy wykonujący prace proste	49 362	43 144	-6 218	-12,6
Razem	158 190	123 855	-34 335	-21,7

Uwzględniając szczegółową klasyfikację (na poziomie kodów 6. cyfrowych), odnoszącą się do konkretnego zawodu lub specjalności, można zauważyć, iż zapotrzebowanie na pracowników zgłaszane w 2020 r. przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy kształtuje się podobnie jak w latach ubiegłych. Na liście zawodów, dla których zgłoszono najwięcej ofert, znaleźli się: pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle – 8,3 tys. (rok wcześniej 9,3 tys.), pakowacz ręczny – 7,9 tys. ofert (rok wcześniej 6,6 tys.), pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani – 5,7 tys. (rok wcześniej 5,5 tys.), robotnik magazynowy – 4,3 tys. (rok wcześniej 4,1 tys.), pomocniczy robotnik budowlany – 4,0 tys. (rok wcześniej 5,6 tys.). Prezentowane poniżej zestawienie zawiera stanowiska pracy najczęściej poszukiwane przez pracodawców w 2020 r., w których liczba informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej była większa lub równa 1000. Warto dodać, że w wymienionych zawodach zgłoszono ogółem 62,5 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, co stanowiło 50,4% wszystkich ofert, które wpłynęły do śląskich powiatowych urzędów pracy. Jak widać, na poniższej liście nie znalazł się żaden zawód, do wykonywania którego niezbędne jest wyższe wykształcenie.

Tabela 36 Ranking zawodów/specjalności, w których w 2020 r. zgłoszono do powiatowych urzędów pracy największą liczbę informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej (uwzględniono tylko te zawody, w których zgłoszono 1000 i więcej ofert pracy)

Kod zawodu	Nazwa zawodu i specjalności 2020 r.	Liczba ofert		% ofert subsydiowanych
		Liczba ofert	w tym subsydiowanej	
932990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste w przemyśle	8 272	13	0,2
932101	Pakowacz ręczny	7 860	56	0,7
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	5 707	170	3,0
933304	Robotnik magazynowy	4 316	10	0,2
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	4 006	259	6,5
432103	Magazynier	3 503	220	6,3
515303	Robotnik gospodarczy	2 357	1 505	63,9
932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	2 325	6	0,3
912990	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem niesklasyfikowani	2 070	28	1,4
522301	Sprzedawca	1 949	657	33,7
818990	Pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	1 934	7	0,4
411004	Technik prac biurowych	1 906	1 230	64,5
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 824	862	47,3
313904	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	1 796	7	0,4
812190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	1 713	8	0,5

Kod zawodu	Nazwa zawodu i specjalności 2020 r.	Liczba ofert		% ofert subsydiowanych
		Liczba ofert	w tym subsydiowanej	
754990	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy niesklasyfikowani	1 511	3	0,2
911207	Sprzątaczką biurowa	1 364	256	18,8
821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1 271	15	1,2
311937	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	1 263	23	1,8
815301	Szwaczka maszynowa	1 190	18	1,5
751104	Rozbieracz-wykrawacz	1 171	1	0,1
751101	Garmażer	1 099	8	0,7
941201	Pomoc kuchenna	1 047	269	25,7
962201	Pracownik prac dorywczych	1 002	1	0,1

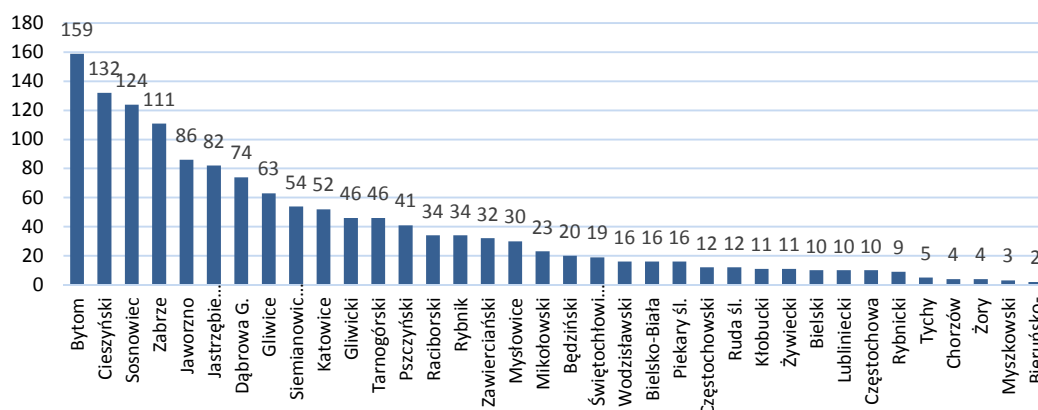
W niektórych zawodach/specjalnościach odsetek ofert subsydiowanych (z ogółu ofert zgłoszonych w zawodzie) był szczególnie wysoki, np. *technik prac biurowych* – 64,5%, *robotnik gospodarczy* – 63,9%, *pozostali pracownicy obsługi biurowej* – 47,3%. Najmniej ofert subsydiowanych tj. po 1 ofercie (0,1%) odnotowano w zawodach: *rozbieracz – wykrawacz* oraz *pracownik prac dorywczych*.

6.4 Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy urzędy pracy mogą wspierać podnoszenie kwalifikacji poprzez inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń bezrobotnych i innych uprawnionych osób oraz przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkoleniowych. Szkolenia mogą trwać do 12 miesięcy, a w przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych, nawet 24 miesiące. Osoba bezrobotna może zostać skierowana na szkolenie grupowe organizowane przez urząd pracy lub szkolenie przez siebie wskazane (indywidualne).

W 2020 r. w województwie śląskim wyłączono 1 413 osób z tytułu rozpoczęcia szkoleń bezrobotnych, rok wcześniej odpowiednio 3 030 osób. A zatem w ujęciu rocznym liczba kierowanych na szkolenia spadła o 1 617 osób. W 2020 r. szkolenia w ramach bonu stażowego rozpoczęło 207 osób, tj. 14,7% ogółu kierowanych na szkolenia (w 2019 r. – 320 bezrobotnych, tj. 10,6%). Uwzględniając podział terytorialny na powiaty, w 2020 r. najwięcej bezrobotnych zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń w: Bytomiu (159 osób), powiecie cieszyńskim (132 osoby), Sosnowcu (124 osoby) oraz Zabrze (111 osób). Najmniej bezrobotnych zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń w powiatach ziemskich: bieruńsko - lędzińskim (2 osoby) oraz myszkowskim (3 osoby). Szczegółowe dane zawiera wykres 23.

Wykres 23 Liczba osób, które rozpoczęły szkolenia zorganizowane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2020 r.

Bez względu na rok sprawozdawczy, odsetek mężczyzn kierowanych na szkolenia jest znacznie wyższy niż odsetek pań. I tak, w 2020 r. wśród bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń udział kobiet wyniósł 38,7% zaś mężczyzn 61,3% (w 2019 r. odpowiednio: kobiety 39,2%, mężczyźni 60,8%).

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. 207 osób rozpoczęło szkolenia w ramach bonu szkoleniowego. Najczęściej bon szkoleniowy otrzymywali bezrobotni z powiatu cieszyńskiego

i z Dąbrowy Górniczej (po 37 osób). W piętnastu powiatach naszego województwa ta forma aktywizacji nie była stosowana.

Tabela 37 Wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych w podziale na płeć

Wyszczególnienie		2019 r.		2020 r.	
		osoby	udział	osoby	udział
ogółem	bezrobotni ogółem (stan 31.12)	66 521	100,0%	91 032	100%
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	3 030	100,0%	1 413	100%
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń *		4,6%		1,6%	
mężczyźni	bezrobotni (stan 31.12.)	28 895	43,4%	41 181	45,2
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	1 841	60,8%	866	61,3
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń *		6,4%		2,1%	
kobiety	bezrobotni (stan 31.12.)	37 626	56,6%	49 851	54,8
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	1 189	39,2%	547	38,7
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń *		3,2%		1,1%	

* wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń – określono jako procentowy udział kierowanych na szkolenia w roku sprawozdawczym do liczby bezrobotnych wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego; obliczono dla ogółu bezrobotnych, mężczyzn oraz kobiet.

6.5 Programy stażowe oraz przygotowanie zawodowe dorosłych

Działania w ramach aktywnej polityki rynku pracy polegają na wykorzystaniu specjalnych narzędzi, głównie w postaci różnego rodzaju programów zatrudnienia subsydiowanego oraz programów podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Osoby bezrobotne zaliczone przez ustawę do kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy mogą liczyć na możliwość korzystania z dwóch następujących po szkoleniach, specjalnych instrumentów ich aktywizacji zawodowej - stażu oraz przygotowania zawodowego dorosłych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2020 r. w województwie śląskim staże były popularną formą aktywizacji lecz ze względu na pandemię COVID-19 z tej formy skorzystało znacznie mniej osób niż w roku poprzednim. W ciągu całego 2020 roku 5 123 bezrobotnych zostało skierowanych na staż czyli o 3 547 osób mniej niż w roku poprzednim tj. o 40,9%. Bezrobotne panie stanowiły 76,0% skierowanych na staż, a ich liczba wynosiła 3 892 osoby. W porównaniu z rokiem ubiegłym udział kobiet wśród ogółu rozpoczynających staże wzrósł o 1,3% (w 2019 r. – 74,7%). Szczegółowe dane zawiera tabela 38.

Tabela 38 Programy stażowe w latach 2019 - 2020

Powiaty	Programy stażowe w 2019 r.				Programy stażowe w 2020 r.				Spadek/wzrost w stosunku do 2019 r.	
	Razem	w tym:			Razem	w tym:			osoby	Dynamika 2019 r.=100
		w ramach bonu stażowego	Kobiety	Mężczyźni		w ramach bonu stażowego	Kobiety	Mężczyźni		
WOJEWÓD	8 670	114	6 477	2 193	5 123	11	3 892	1 231	-3 547	59,1
będziński	399	0	306	93	190	0	154	36	-209	47,6
bielski	123	0	87	36	82	0	68	14	-41	66,7
cieszyński	266	25	195	71	170	0	123	47	-96	63,9
częstochowski	416	0	260	156	206	0	132	74	-210	49,5
gliwicki	69	0	58	11	53	0	40	13	-16	76,8
klubucki	360	0	209	151	380	0	218	162	20	105,6
lubliniecki	186	5	167	19	97	0	81	16	-89	52,2
mikołowski	172	0	134	38	129	0	104	25	-43	75,0
myszkowski	294	31	187	107	208	10	140	68	-86	70,7
pszczyński	152	10	126	26	90	1	80	10	-62	59,2
raciborski	185	0	147	38	155	0	130	25	-30	83,8
rybnicki	163	0	141	22	80	0	65	15	-83	49,1
tańogórski	256	4	207	49	180	0	148	32	-76	70,3
bieruńsko -	56	0	43	13	29	0	22	7	-27	51,8
wodzisławski	345	0	289	56	244	0	191	53	-101	70,7
zawierciański	400	0	315	85	229	0	177	52	-171	57,3
żywiecki	333	0	251	82	214	0	157	57	-119	64,3
Bielsko -	137	0	108	29	85	0	70	15	-52	62,0

Powiaty	Programy stażowe w 2019 r.				Programy stażowe w 2020 r.				Spadek/wzrost w stosunku do 2019 r.	
	Razem	w tym:			Razem	w tym:			osoby	Dynamika 2019 r.=100
		w ramach bonu stażowego	Kobiety	Mężczyźni		w ramach bonu stażowego	Kobiety	Mężczyźni		
Bytom	638	0	450	188	186	0	152	34	-452	29,2
Chorzów	145	0	108	37	70	0	52	18	-75	48,3
Częstochow	404	0	275	129	167	0	117	50	-237	41,3
Dąbrowa	234	0	182	52	186	0	142	44	-48	79,5
Gliwice	125	0	99	26	82	0	64	18	-43	65,6
Jastrzębie	260	0	204	56	181	0	146	35	-79	69,6
Jaworzno	138	1	106	32	112	0	82	30	-26	81,2
Katowice	314	0	211	103	100	0	70	30	-214	31,8
Mysłowice	114	0	80	34	109	0	83	26	-5	95,6
Piekary	123	0	86	37	78	0	60	18	-45	63,4
Ruda Śląska	264	0	188	76	148	0	131	17	-116	56,1
Rybnik	302	0	253	49	172	0	147	25	-130	57,0
Siemianowic	194	0	132	62	154	0	111	43	-40	79,4
Sosnowiec	326	0	257	69	189	0	154	35	-137	58,0
Świętochłowi	132	0	98	34	60	0	47	13	-72	45,5
Tychy	97	0	73	24	61	0	45	16	-36	62,9
Zabrze	399	0	329	70	193	0	148	45	-206	48,4
Żory	149	38	116	33	54	0	41	13	-95	36,2

W 2020 r. najwięcej bezrobotnych rozpoczęło staż w powiecie: kłobuckim (380 osób), wodzisławskim (244 osoby), zawierciańskim (229 osób) i żywieckim (214 osób). Najmniej zarejestrowanych biorących udział w tym programie, to osoby z powiatu bieruńsko - lędzińskiego (29 osób). Część osób rozpoczynających staże to bezrobotni kierowani w ramach bonu stażowego. W 2020 r. bon otrzymało 11 stażystów (0,2% wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu) w powiecie myszkowskim – 10 osób oraz w powiecie pszczyńskim 1 osoba. W trzydziestu czterech powiatach bonu stażowego nie otrzymał żaden bezrobotny.

W 2020 r. 890 osób długotrwale bezrobotnych tj. 17,4% zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu (w 2019 r. – 1 676 bezrobotnych tej kategorii, tj. 19,3%). Przypomnijmy, że wśród zarejestrowanych w regionie 41,5% to osoby długotrwale bezrobotne. Ze stażu wśród długotrwale bezrobotnych korzystały głównie kobiety 695 tj. 78,1% z ogółu długotrwale bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z tytułu rozpoczęcia stażu (2019 r. 1 313 pań, tj. 78,3%).

W 2020 r. na staż skierowano 357 osób po 50 roku życia tj. 7,0% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z tytułu rozpoczęcia stażu (rok wcześniej 7,8%; 676 osób). W tej grupie kobiety stanowiły 63,6% (w 2019 r. – 65,4).

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem. Zgodnie z założeniami ustawy uczestnicy korzystający ze wsparcia, jakim jest przygotowanie zawodowe dorosłych mają możliwość po jej zakończeniu uzyskania tytułu zawodowego, tytułu czeladniczego lub kwalifikacji i umiejętności zawodowych odpowiadających potrzebom pracodawcy. Jest to szansa dla osób bezrobotnych, które aby na nowo zaistnieć na rynku pracy muszą podwyższyć dotychczasowe kwalifikacje lub zdobyć nowe w ramach przekwalifikowania. Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 6 do 12 miesięcy, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy.

Z przygotowania zawodowego dorosłych w 2020 r. skorzystały 4 osoby tj. o 7 mniej niż w roku poprzednim). W większości powiatów, tj. w 34 nie odnotowano funkcjonowania tego instrumentu w ciągu całego roku. Tylko 2 powiaty zorganizowały tę formę kształcenia ustawicznego: -tarnogórski oraz miasto Rybnik.

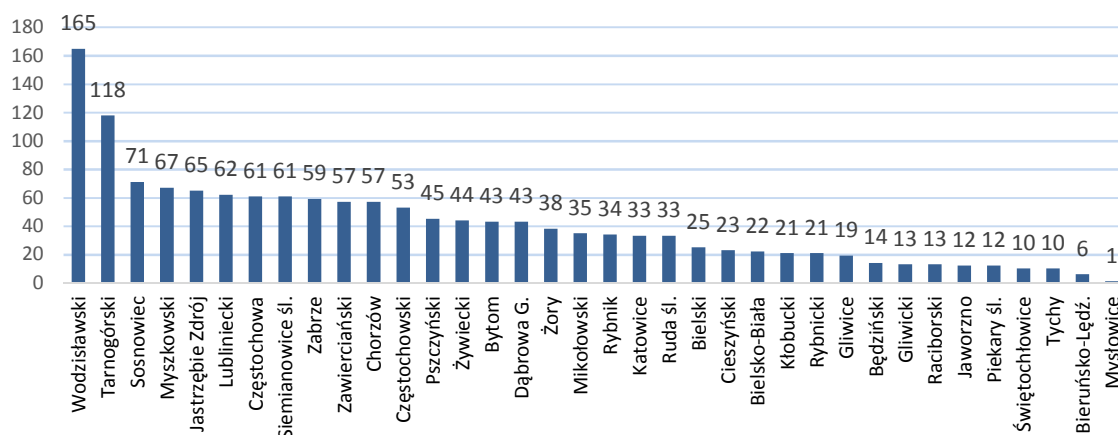
6.6 Zatrudnienie subsydiowane

Prace interwencyjne są inicjowane i finansowane przez powiatowe urzędy pracy w razie braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia dla bezrobotnych. W ich ramach pracodawcy zatrudniają bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w zamian za uzyskiwaną z urzędu pracy refundację części kosztów wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

W 2020 r. w pracach interwencyjnych wzięło udział 1 466 osób tj. o 802 mniej niż przed rokiem tj. 35,4% (w 2019 r. - 2 268 osób) na co wpływ z pewnością miała pandemia COVID-19. Wśród osób korzystających z tej formy wsparcia kobiety stanowiły 60,3% (w 2019 r. odsetek kobiet był wyższy i wynosił 62,1%). W skali całego 2020 r. udział zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wynosił 21,3% (w 2019 r. 21,8%).

W województwie śląskim zróżnicowany jest stopień organizacji prac interwencyjnych. W 2020 r. najwięcej bezrobotnych podjęło prace interwencyjne w powiatach: wodzisławskim (165 osób) oraz tarnogórskim (118 osób), a najmniej w Mysłowicach (1 osoba) oraz powiecie bieruńsko-łędzkim (6 osób).

Wykres 24 Liczba osób, które rozpoczęły prace interwencyjne inicjowane i finansowane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2020 r.

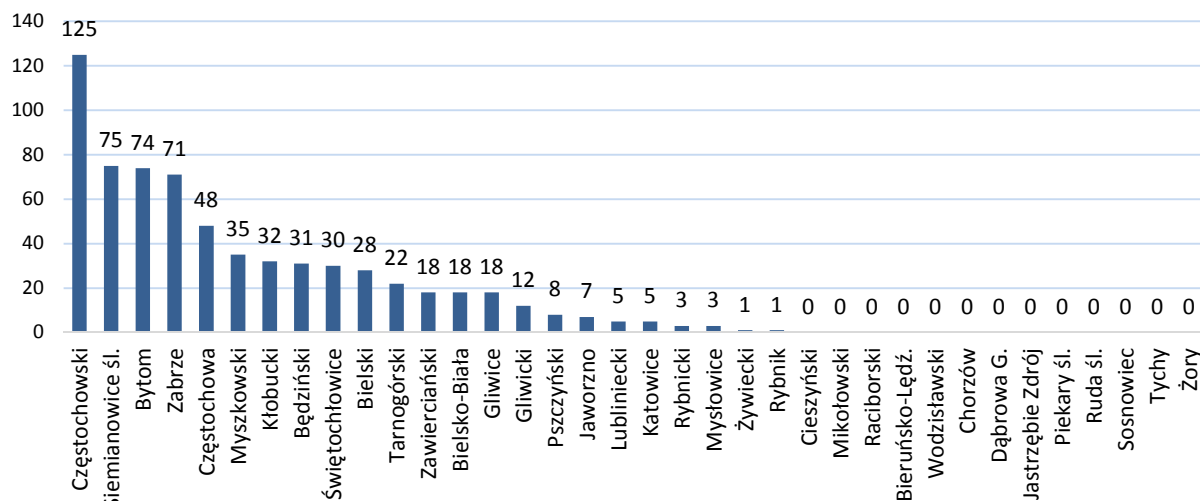

Roboty publiczne to zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W województwie śląskim w 2020 r. w ramach robót publicznych udzielono wsparcia 670 osobom (rok wcześniej – 901 osobom). W 2020 r. udział kobiet w robotach publicznych, podobnie jak w latach poprzednich, był wyższy niż mężczyzn i wynosił 59,1% (w 2019 r. - 55,4%), dla mężczyzn wskaźnik ten osiągnął poziom 40,9% (w 2019 r. - 44,6%).

Roboty publiczne najczęściej inicjowane były w powiecie częstochowskim (125). W trzynastu powiatach województwa w ogóle nie realizowano tej formy wsparcia. W skali całego 2020 r. udział zatrudnienia w ramach robót publicznych w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wynosił 9,7% (w 2019 r. 8,7%).

Wykres 25 Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w ramach robót publicznych w województwie śląskim w 2020 r.

Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej były najczęściej stosowaną przez śląskie urzędy pracy formą zatrudnienia subsydiowanego.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, starosta z Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy.

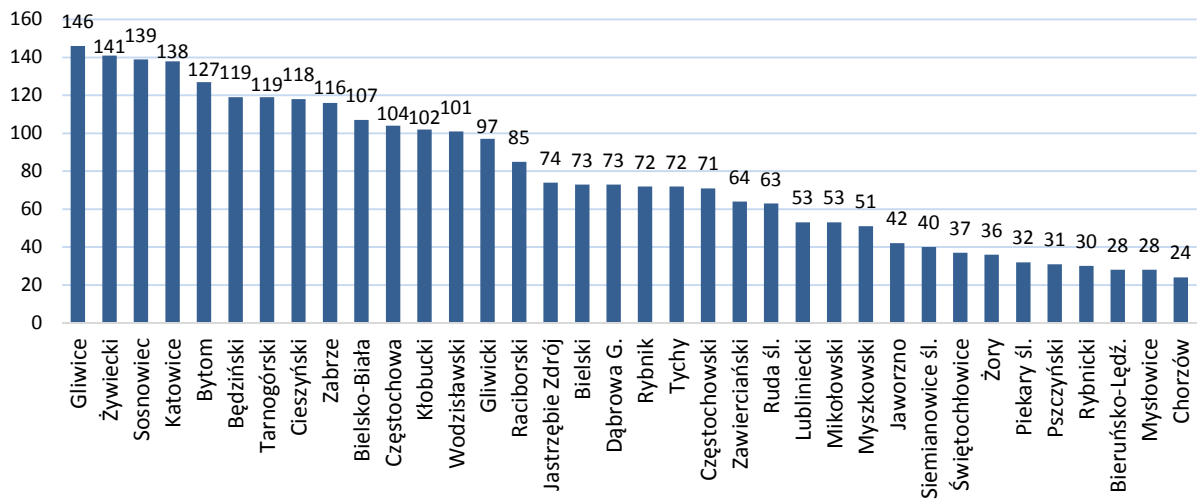
Instrument ten wsparł inicjatywę utworzenia 2 806 nowych firm na terenie województwa i taką liczbę bezrobotnych w 2020 r. wyłączono z rejestrów urzędów pracy z tego tytułu.

Porównując poprzedni rok sprawozdawczy obserwujemy zmniejszenie liczby udzielonych dotacji o 838 (w 2019 r. – 3 644 dotacje) co w dużej mierze wiąże się z pandemią COVID-19. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. najwięcej dotacji udzielono w mieście Gliwice (146) i powiecie żywieckim (141), a najmniej w Chorzowie (24), Mysłowicach i w powiecie bieruńsko – lędzińskim (po 28). Szczegółowe dane zawarto na wykresie 26.

Kobiety rzadziej korzystały z opisywanej formy wsparcia. W 2020 r. środki na rozpoczęcie własnego biznesu uzyskało 1 296 bezrobotnych pań tj. 46,2% ogółu wyłączonych z tytułu rozpoczęcia działalności gospodarczej (w 2019 r. - 1 699 tj. 46,6%)

W 2020 r. z tytułu otrzymania dotacji i rozpoczęcia działalności gospodarczej wyłączono 144 osoby po 50 roku życia tj. 5,1% oraz 458 osób długotrwale bezrobotnych tj. 16,3%.

Wykres 26 Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przyznane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2020 r.

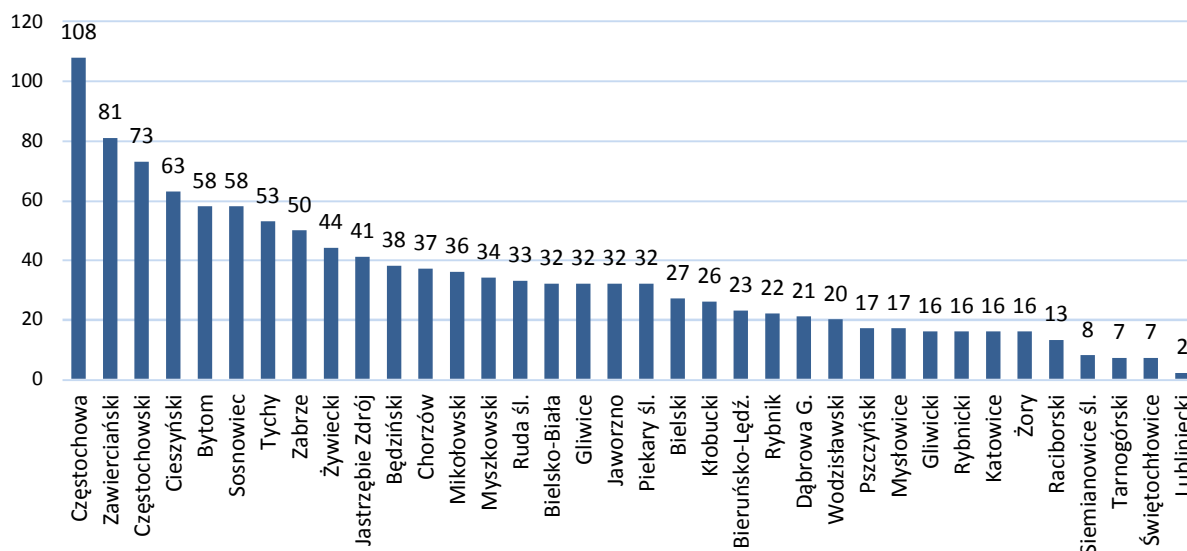

Refundowane miejsca pracy to środki z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą. W ramach tego instrumentu pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia na stanowisku refundowanym skierowanych bezrobotnych w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres nie krótszy niż 24 miesiące. Jest to z założenia bardzo efektywna forma, wspierająca zarówno rozwój przedsiębiorstw jak i zapewniająca stabilne stanowiska pracy dla bezrobotnych.

W ramach tego instrumentu śląscy przedsiębiorcy w 2020 r. zatrudnili 1 209 bezrobotnych we wszystkich 36 powiatach (w 2019 r. 1 925 bezrobotnych). Udział kobiet zatrudnionych na stanowiskach refundowanych był niższy niż mężczyzn i wyniósł 44,4% (rok wcześniej odpowiednio 45,8%). Największe zainteresowanie pracodawców tym instrumentem w 2020 r. notowano w: Częstochowie (108), powiecie zawierciańskim (81) i częstochowskim (73). Niewielki udział w aktywizacji miały stanowiska refundowane w powiatach: lublinieckim (2), tarnogórskim i w Świętochłowicach (po 7) oraz w Siemianowicach Śląskich (8).

Od stycznia do grudnia 2020 r. udział refundacji kosztów zatrudnienia w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wynosił w województwie śląskim 17,6% (w 2019 r. - 18,5%).

Wykres 27 Refundowane miejsca pracy przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2020 r.

6.7 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne mają przede wszystkim spełniać rolę pomocową, a także kształtować aktywne postawy oraz przywracać zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Mają na celu, oprócz zapewnienia osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych przynajmniej środków do życia i wsparcia działań społeczności lokalnych, zdyscyplinowanie bezrobotnych i ograniczenie możliwości wykonywania przez nich pracy w szarej strefie.

W 2020 r. z tytułu podjęcia prac społecznie użytecznych z rejestrów powiatowych urzędów pracy wyłączono 1 257 osób, w tym 602 kobiety (w 2019 r. – 1 881 osób, w tym 957 kobiet). Udział kobiet w omawianej aktywnej formie przeciwdziałania bezrobociu wynosił w 2020 r. 47,9% i był niższy o 3,0% niż w roku poprzednim.

W 2020 r. bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili 55,5% wyłączonych z tytułu rozpoczęcia prac społecznie użytecznych (698 osób), rok wcześniej było to 49,4% (929 osób). Z danych statystycznych wynika także, że szczególnie często do prac społecznie użytecznych kierowane były osoby długotrwale bezrobotne, które stanowiły aż 72,8% (915 osób) z ogółu korzystających z opisywanego instrumentu (w 2019 r. – 73,8%, tj. 1 388 osób).

6.8 Pozostałe formy aktywizacji zawodowej

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stosowane są różne formy aktywizacji zawodowej przeznaczone dla poszczególnych grup osób bezrobotnych. Dla osób bezrobotnych do 30 roku życia są to: bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, bon szkoleniowy oraz refundacja pracodawcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne. Dla bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy lub sprawujących opiekę nad osobą zależną: grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, a dla bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat - dofinansowanie wynagrodzenia. Ponadto formą aktywizacji zawodowej są pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej udzielane przez pośredników finansowych wybieranych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W tabeli 39 przedstawiono dane liczbowe dotyczące udziału bezrobotnych w wymienionych formach aktywizacji, w układzie powiatów. Dane dotyczą liczby wyłączonych bezrobotnych w okresie od stycznia do grudnia 2020 r.

Tabela 39 Wybrane formy wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w 2020 r.

Powiaty	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2020 r. z przyczyny:			
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia
Będziński	7	0	0	2
Bielski	4	0	0	0

Powiaty	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2020 r. z przyczyny:			
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia
Cieszyński	16	0	17	0
Częstochowski	4	1	0	9
Gliwicki	1	0	0	1
Kłobucki	37	0	9	6
Lubliński	2	0	11	0
Mikołowski	0	0	0	0
Myszkowski	12	0	0	4
Pszczynski	5	1	0	0
Raciborski	29	1	1	0
Rybnicki	5	0	4	2
Tarnogórski	11	1	0	1
bieruńsko - lędziński	0	0	5	3
Wodzisławski	12	0	0	3
Zawierciański	12	0	0	5
Żywiecki	15	2	0	0
Bielsko – Biała	4	0	0	0
Bytom	6	0	0	1
Chorzów	5	0	0	3
Częstochowa	11	0	0	9
Dąbrowa Górnicza	8	2	0	4
Gliwice	6	0	2	10
Jastrzębie – Zdrój	4	0	0	0
Jaworzno	0	0	0	4
Katowice	0	0	15	5
Mysłowice	0	0	0	4
Piekary Śląskie	1	0	0	1
Ruda Śląska	1	0	0	0
Rybnik	14	0	4	9
Siemianowice Śląskie	4	1	0	2
Sosnowiec	9	0	7	8
Świętochłowice	0	0	0	0
Tychy	0	0	10	4
Zabrze	7	0	0	15
Żory	6	1	1	0
RAZEM	258	10	86	115

W 2020 roku (podobnie jak 2019 r.) w województwie śląskim nie odnotowano wyłączeń z przyczyn: podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne oraz podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego. Zarówno w ubiegłym roku, jak i w roku poprzednim nie odnotowano również podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.

6.9 Dodatki aktywizacyjne

Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli:

- 1) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 2) z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W 2020 r. uprawnienia do dodatku aktywizacyjnego w wyniku podjęcia zatrudnienia nabyło 8 861 osób (w 2019 r. – 9 026 osób), z których 8 859 osób podjęło zatrudnienie z własnej inicjatywy (w 2019 r. – 9 014 osób), a 2 osoby zostały skierowane przez powiatowy urząd pracy (w 2019 r. – 12 osób). Liczba osób uprawnionych do dodatku aktywizacyjnego w porównaniu z 2019 r. zmniejszyła się o 165 osób.

7. Pasywne działania urzędów pracy. Bezrobotni z prawem do zasiłku.

Podstawowym instrumentem pasywnych działań powiatowych urzędów pracy jest wypłata zasiłków dla osób bezrobotnych. Zasiłek dla bezrobotnych jest formą wsparcia pieniężnego dla osób, które utraciły źródło utrzymania.

Obecnie zasiłek obliczany jest w zależności od stażu pracy osoby bezrobotnej:

- gdy staż pracy wynosi do 5 lat pracy - zasiłek będzie wypłacony w wysokości 80% zasiłku podstawowego,
- gdy staż pracy wynosi od 5 do 20 lat pracy - zasiłek będzie wypłacony w wysokości 100% zasiłku podstawowego,
- gdy staż pracy wynosi co najmniej 20 lat pracy - zasiłek będzie wypłacony w wysokości 120% zasiłku podstawowego.

Obserwowano zróżnicowanie osób uprawnionych do zasiłku w wybranych kategoriach bezrobotnych, o czym świadczą dane zawarte w tabeli 40.

Tabela 40 Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych. Stan 31.12.2020 r.	Bezrobotni z prawem do zasiłku	
		osoby	%
Bezrobotni ogółem	91 032	14 806	16,3
Kobiety	49 851	8 889	17,8
Mężczyźni	41 181	5 917	14,4
Bezrobotni zamieszkali na wsi	21 531	3 829	17,8
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	27 273	3 049	11,2
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	15 739	17	0,1
Kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	12 385	496	4,0
Bezrobotni do 25 roku życia	9 989	734	7,3
Bezrobotni do 30 roku życia	13 602	2 617	19,2
Długotrwale bezrobotni	37 793	126	0,3
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	24 500	5 137	21,0
Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1 215	23	1,9
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	14 429	1 964	13,6
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	159	22	13,8
Bezrobotni niepełnosprawni	5 543	798	14,4

Według stanu na 31.12.2020 r. zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobierała zasiłku dla bezrobotnych. W końcu roku prawo do tego świadczenia posiadało 14,8 tys. osób, tj. 16,3% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców wzrosła o 4,1 tys. osób, przy jednoczesnym niewielkim wzroście procentowym udziału osób pobierających zasiłek o 0,2 p. proc. (31.12.2018 r. – 10,7 tys., tj. 16,1% ogółu).

Sytuacja powiatów w opisywanym aspekcie jest zróżnicowana. Według stanu na 31.12.2020 r. najwyższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych notowano w Częstochowie i Rudzie Śląskiej (po 22,2%), powiecie bieruńsko - lędzińskim (21,4%) oraz Tychach (21,3%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w powiecie wodzisławskim (11,2%), w Świętochłowicach (11,9%) oraz w powiecie raciborskim (12,4%).

Od 1 września 2020 r. wysokość zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych w okresie pierwszych 90 dni jego pobierania wynosi 1 200,00 zł, natomiast w okresie kolejnych miesięcy posiadania prawa do zasiłku jest to kwota 942,30 zł.

8. Wydatki z Funduszu Pracy

Jednym z instrumentów ekonomicznych służących łagodzeniu skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy jest Fundusz Pracy (FP) będący państwowym funduszem celowym. Zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dysponentem FP jest minister właściwy do spraw pracy.

Ze środków FP finansowane są tzw. aktywne i pasywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Formy aktywne mają za zadanie przywrócić bezrobotnego na otwarty rynek pracy, pasywne zaś,

częściowo rekompensują brak pracy i stanowią osłonę socjalną na czas pozostawania bez pracy (zasiłki). Środki te w głównej mierze wspierają aktywizację zawodową osób bezrobotnych na regionalnym rynku pracy poprzez usługi świadczone przez powiatowe urzędy pracy (PUP). W ramach działań PUP na rzecz osób bezrobotnych wzmożony nacisk położony jest na aktywizację osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a więc bezrobotnych:

- do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia),
- długotrwale,
- powyżej 50 roku życia,
- korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- niepełnosprawnych.

Duży wpływ na skalę i strukturę wydatków z FP ma sytuacja występująca w danym okresie na rynku pracy, a w szczególności poziom bezrobocia oraz liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłków i świadczeń.

W 31 powiatowych urzędach pracy z województwa śląskiego wydatki FP na obsługę bezrobocia w okresie styczeń – grudzień 2020 r. wyniosły 2 012 834,1 tys. zł.¹¹

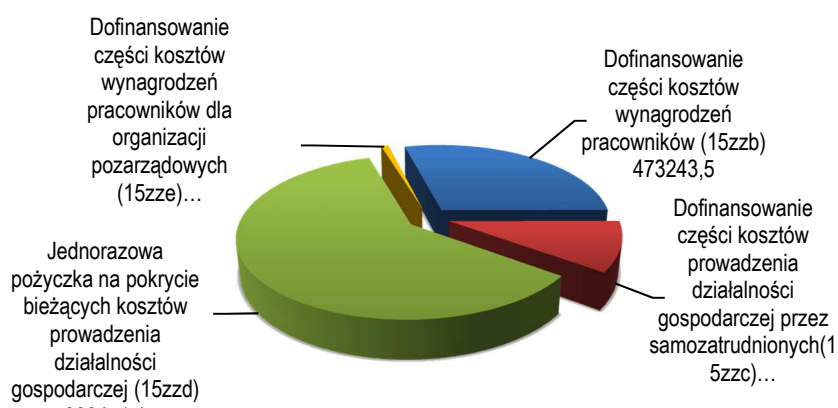
Wielkość i strukturę wydatków z FP w latach 2019 – 2020 przedstawiono w tabeli 41.

Tabela 41 Wydatki z FP w województwie śląskim w latach 2019 – 2020

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Wydatkowane środki FP ogółem	380 304,90	100,0	2 012 834,1	100,0
zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)	136 808,00	35,97	175 537,00	8,7
programy na rzecz promocji zatrudnienia	211 744,10	55,68	1 774 700,70	88,2
Pozostałe	31 752,80	8,35	62 596,40	3,1

Zdecydowanie największą pozycję wśród wydatków Funduszu Pracy, bo aż 81,5% (1 641 320,3 tys. zł) stanowiły w 2020 roku koszty związane z uruchomieniem tzw. tarczy antykryzysowej¹², która ma chronić pracodawców i pracowników przed negatywnymi skutkami epidemii koronawirusa w Polsce. Celem polityki gospodarczej rządu w obliczu pandemii jest przede wszystkim ochrona miejsc pracy. W ramach wsparcia powiatowe urzędy pracy oferują m.in. dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców, niskooprocentowane pożyczki dla mikroprzedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych, dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Instrumenty te mają amortyzować i niwelować niekorzystny wpływ pandemii na gospodarkę, a przede wszystkim na społeczeństwo. Szczegółowe dane dotyczące uruchomionych działań zawarto na wykresie 28.

Wykres 28 Kwoty wypłaconego dofinansowania w tys. zł przez Powiatowe Urzędy Pracy na działania związane z ochroną miejsc pracy w ramach Tarczy Antykryzysowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Powiatowych Urzędów Pracy województwa śląskiego

¹¹ Źródło: sprawozdanie MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP za grudzień 2020 r.

¹² na podstawie informacji otrzymanych z PUP dot. wniosków złożonych oraz środków wypłaconych na walkę ze skutkami COVID-19 według stanu na 31.12.2020 r.

Łącznie w ramach tzw. tarczy antykryzysowej wsparciem powiatowych urzędów pracy zostało objętych:

- w ramach dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników (art. 15zzb) – 19 429 pracodawców, zatrudniających 264 490 pracowników;
- w ramach dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez samozatrudnionych (art. 15zzc) – 31 581 wnioskodawców;
- w ramach jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (art. 15zzd) – 198 447 mikroprzedsiębiorców;
- w ramach dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych (art. 15zze) – 356 organizacji, zatrudniających 2 955 pracowników.

Wśród wnioskodawców korzystających z dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników ponad 80% to mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające od 1 do 9 pracowników).

W województwie śląskim w 2020 roku największa łączna kwota wypłaconych dofinansowań przez powiatowy urząd pracy to 149 348 845,21 zł, natomiast najmniejsza 11 859 791,42 zł.

W ramach wydatków z Funduszu Pracy w 2020 roku na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych wydatkowano 175 537,0 tys. zł, tj. o 28,3% więcej niż w okresie styczeń – grudzień 2019 r.

W tym miejscu należy przypomnieć, że na dzień 31.12.2020 r. uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych było 14 806 osób, a według stanu na koniec 2019 r. pobierało go 10 723 bezrobotnych, tj. o 4 083 osoby mniej. W roku 2020, podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej środków na zasiłki wydatkowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie: 19 547,4 tys. zł oraz w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bielsku Białej: 13 648,7 tys. zł, a najmniej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świętochłowicach: 1 404,9 tys. zł.

W województwie śląskim na realizację wszystkich aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2020 roku wydatkowano 1 797,8 mln zł. (89,3% ogółu wydatków). Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu obejmują programy na rzecz promocji zatrudnienia oraz środki dla Banku Gospodarstwa Krajowego; wydatki na: staże podyplomowe lekarzy, lekarzy dentyków i pielęgniarek; przygotowanie zawodowe i kształcenie młodocianych pracowników; Krajowy Fundusz Szkoleniowy; koszty programów „Za Życiem”, „Maluch+”, a także koszty dotyczące egzaminów potwierdzające kwalifikacje zawodowe.

Wśród tych wydatków¹³ najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej (60,0 mln zł) oraz staże (39,0 mln zł). Szczegółowe informacje na temat wydatkowania środków z FP w województwie śląskim na wybrane aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2019 - 2020 zawarto w tabeli 42.

Tabela 42 Wydatki na wybrane aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.		Wzrost/spadek w tys. złotych
	tys. zł.	% w ogółem	tys. zł.	% w ogółem	
Suma wybranych wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	188 780,5	100,00	138 906,1	100,00	-49 874,4
Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	77 192,4	40,89	60 045,1	43,23	-17 147,3
Staże	51 084,9	27,06	39 028,5	28,10	-12 056,4
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	23 173,4	12,28	15 111,6	10,88	-8 061,8
Prace interwencyjne	10 068,5	5,33	6 756,3	4,86	-3 312,2
Roboty publiczne	9 012,1	4,77	6 544,5	4,71	-2 467,6
Szkolenia	7 343,9	3,89	4 132,4	2,97	-3 211,5
Bon na zasiedlenie	3 674,4	1,95	2 196,9	1,58	-1 477,5
Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia	2 565,6	1,36	1 575,0	1,13	-990,6
Prace społecznie użyteczne	1 766,5	0,94	1 184,0	0,85	-582,5
Bon zatrudnieniowy	1 255,3	0,66	1 157,0	0,83	-98,3
Badania osób bezrobotnych	446,7	0,24	241,5	0,17	-205,2

¹³Wyłączając wydatki dot. udzielanego wsparcia w ramach tarczy antykryzysowej

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.		Wzrost/spadek w tys. złotych
	tys. zł.	% w ogółem	tys. zł.	% w ogółem	
Koszty studiów podyplomowych	408,5	0,22	409,4	0,29	0,9
Koszty przejazdu, zakwaterowania	244,5	0,13	150,5	0,11	-94,0
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	174,5	0,09	98,3	0,07	-76,2
Zatrudnienie wspierane	154,6	0,08	114,3	0,08	-40,3
Przygotowanie zawodowe dorosłych	127,4	0,07	86,0	0,06	-41,4
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	87,3	0,05	74,8	0,05	-12,5

W Śląskiem w 2020 r. spośród wszystkich środków z FP 65 804,5 tys. zł przeznaczonych zostało na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia młodych bezrobotnych.

Tabela 43 Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące bezrobotnych do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia

Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące	2019 r. tys. zł.	2020 r. tys. zł.	Wzrost/spadek w tys. złotych
osób bezrobotnych do 30 roku życia	88 364,5	65 804,5	-22 560,0
bezrobotnych powyżej 50 roku życia	18 605,8	12 109,7	-6 496,1

Ze względu na występującą sytuację pandemii i utrudnioną możliwość korzystania z programów rynku pracy również wydatki na aktywizację ludzi młodych uległy zmniejszeniu o 22 560,0 tys. zł w stosunku do 2019 roku. Wśród powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego największy udział wydatków na wsparcie młodzieży, do 30 roku życia, odnotowano w Wodzisławiu Śląskim (8,1% wszystkich wydatków w tym powiecie na programy na rzecz promocji zatrudnienia), Kłobucku (7,9%) i Bytomiu (6,7%), natomiast najmniejszy udział odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (1,4%) i Chorzowie (1,8%).

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. na aktywizację osób 50+ przeznaczono 12 109,7 tys. zł, tj. o 34,9% mniej niż w 2019 r. Największy udział wydatków na tę grupę osób odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siemianowicach Śląskich (2,1% wszystkich wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia) następnie w: Świętochłowicach (1,7%) i Kłobucku (1,6%). Natomiast najmniejszy odsetek wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku życia odnotowano w Powiatowych Urzędach Pracy w Żorach i w Jastrzębiu Zdroju (po 0,2%). Należy zaznaczyć, iż struktura wydatków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia ze względu na grupy wiekowe do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia jest uwarunkowana między innymi sytuacją demograficzną w poszczególnych powiatach województwa.

W 2020 r. wydatki na szkolenia w ramach KFS wynosiły w województwie śląskim 23 062,9 tys. zł. Według danych zamieszczonych w tabeli 44, aktywizacja w ramach KFS cieszyła się większą popularnością niż w roku poprzednim, a wydatki w 2020 r. w stosunku do 2019 r. wzrosły o 144,3 tys. zł.

Tabela 44 Wydatki w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki z KFS (w tys. zł)		Spadek/wzrost w 2020 r. w stosunku do 2019 r.	
	2019 r.	2020 r.	w tys. zł	Dynamika 2019 r. =100
Będzin	577,8	575,2	-2,6	99,6%
Bielsko Biala	792,2	593,8	-198,4	75,0%
Bytom	588,3	589,1	0,8	100,1%
Chorzów	562,7	632,4	69,7	112,4%
Cieszyn	578,8	579,7	0,9	100,2%
Częstochowa	1 488,7	1 674,8	186,1	112,5%
Dąbrowa Górnicza	518,5	880,1	361,6	169,7%
Gliwice	2 263,9	2 477,1	213,2	109,4%
Jastrzębie Zdrój	518,9	652,2	133,3	125,7%
Jaworzno	832,8	943,7	110,9	113,3%
Katowice	944,1	949,8	5,7	100,6%
Kłobuck	197,5	380,9	183,4	192,9%

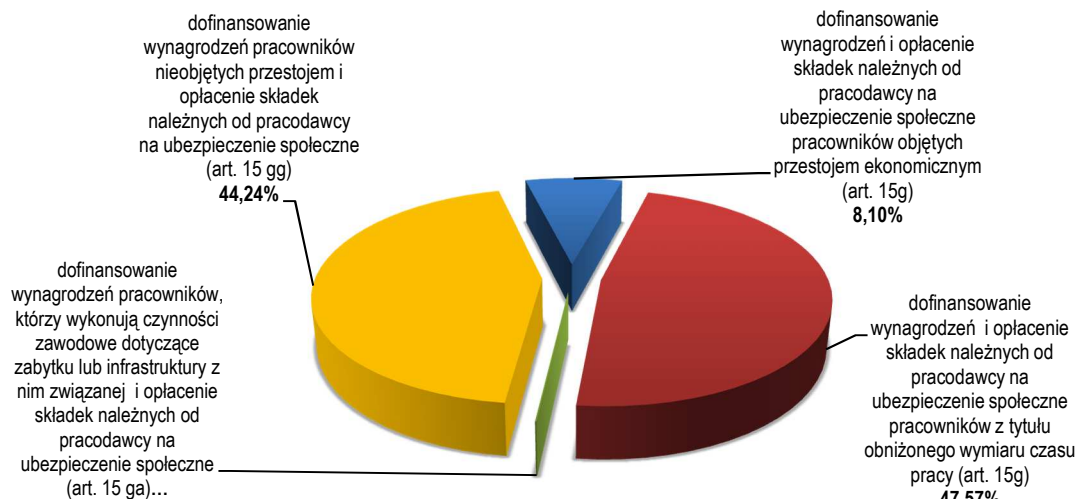
Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki z KFS (w tys. zł)		Spadek/wzrost w 2020 r. w stosunku do 2019 r.	
	2019 r.	2020 r.	w tys. zł	Dynamika 2019 r. =100
Lubliniec	332,9	212,5	-120,4	63,8%
Mikołów	499,3	760,8	261,5	152,4%
Mysłowice	397,3	263,1	-134,2	66,2%
Myszków	276,0	307,3	31,3	111,3%
Piekary Śląskie	327,1	304,9	-22,2	93,2%
Pszczyna	1 090,3	840,1	-250,2	77,1%
Racibórz	590,6	577,2	-13,4	97,7%
Ruda Śląska	717,3	698,7	-18,6	97,4%
Rybnik	1 000,0	894,0	-106,0	89,4%
Siemianowice Śląskie	405,6	559,2	153,6	137,9%
Sosnowiec	1 145,6	1 040,3	-105,3	90,8%
Świętochłowice	176,1	270,5	94,4	153,6%
Tarnowskie Góry	837,8	1 091,3	253,5	130,3%
Tychy	1 827,8	1 612,5	-215,3	88,2%
Wodzisław Śląski	832,6	747,4	-85,2	89,8%
Zabrze	1 203,0	841,3	-361,7	69,9%
Zawiercie	738,3	599,4	-138,9	81,2%
Żory	173,5	188,2	14,7	108,5%
Żywiec	483,3	325,4	-157,9	67,3%
Ogółem	22 918,6	23 062,9	144,3	100,6%

9. Wydatki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przeznaczone na walkę z negatywnymi skutkami epidemii koronawirusa

W 2020 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach z tytułu realizacji ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych i jej późniejszymi zmianami, dokonał wypłat ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na łączną kwotę 2 113 838 160,18 zł, w tym:

- 146 375 005,91 zł – na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym (art. 15g ww. ustawy);
- 24 770 876,12 zł – na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne pracowników objętych przestojem ekonomicznym (art. 15g);
- 857 752 660,87 zł – na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy (art. 15g);
- 147 886 833,52 zł – na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne pracowników z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy (art. 15g);
- 1 566 407,01 zł – na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników, którzy wykonują czynności zawodowe dotyczące zabytku lub infrastruktury z nim związanej (art. 15 ga);
- 270 675,30 zł – na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne pracowników, którzy wykonują czynności zawodowe dotyczące zabytku lub infrastruktury z nim związanej (art. 15 ga);
- 794 466 359,42 zł – na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników nieobjętych przestojem (art. 15 gg);
- 140 749 342,03 zł – na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne pracowników nieobjętych przestojem (art. 15 gg).

Wykres 29 Procentowy udział wypłaconych środków na ochronę miejsc pracy z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych WUP Katowice w 2020 roku

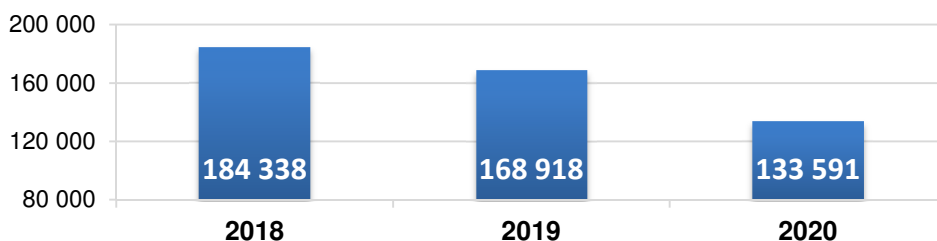
Pomocą zostało objętych 544 791 pracowników zatrudnionych przez wnioskodawców posiadających siedzibę firmy w województwie śląskim, w tym:

- 69 936 osób – z tytułu dofinansowania do wynagrodzeń z powodu przestoju ekonomicznego (art. 15 g);
- 259 417 osób – z tytułu dofinansowania do wynagrodzeń z powodu obniżonego wymiaru czasu pracy (art. 15 g);
- 237 osób – z tytułu dofinansowania do wynagrodzeń pracowników, którzy wykonują czynności zawodowe dotyczące zabytku lub infrastruktury z nim związanej (art.15 ga);
- 215 201 osób – z tytułu dofinansowania do wynagrodzeń pracowników nieobjętych przestoje (art. 15 gg).

10. Cudzoziemcy na śląskim rynku pracy

W 2020 r. pracodawcy w województwie śląskim złożyli do powiatowych urzędów pracy 133,6 tys. oświadczeń o zamiarze zatrudnienia obcokrajowca, tj. o 35,3 tys. mniej niż w roku poprzednim.

Wykres 30 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego w latach 2018 - 2020

Województwo śląskie jest piątym z województw o tak wysokiej liczbie zatrudnianych cudzoziemców. Wyższą liczbę wpisanych oświadczeń odnotowano w województwie mazowieckim, dolnośląskim wielkopolskim i łódzkim. Oświadczenia wpisane do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego stanowią prawie 9% wszystkich oświadczeń w kraju.

Tabela 45 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy w 2019 i 2020 roku w poszczególnych województwach

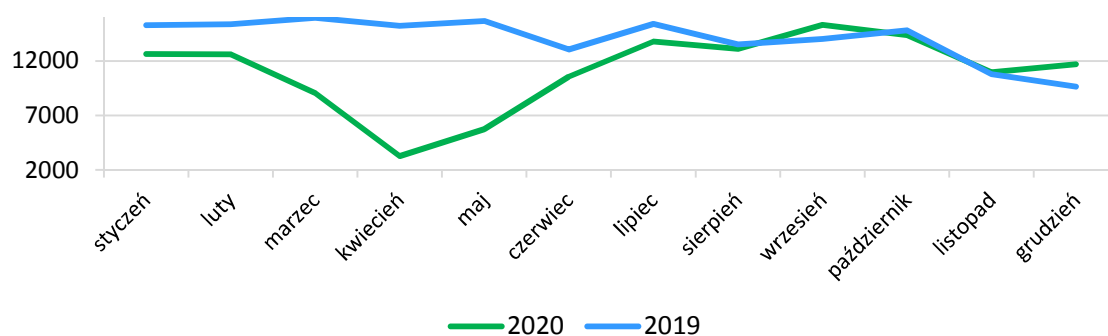
Województwo	Liczba złożonych oświadczeń	
	2019 r.	2020 r.
mazowieckie	321 303	293 924
dolnośląskie	186 506	164 445
wielkopolskie	154 273	158 167
łódzkie	145 924	139 211
śląskie	168 918	133 591
pomorskie	128 819	126 007

Województwo	Liczba złożonych oświadczeń	
	2019 r.	2020 r.
opolskie	85 364	79 002
małopolskie	100 864	76 605
lubuskie	69 014	69 433
kujawsko-pomorskie	67 534	62 052
zachodniopomorskie	66 129	59 642
warmińsko-mazurskie	28 998	47 775
podlaskie	32 666	36 366
lubelskie	38 916	35 497
podkarpackie	24 031	22 076
świętokrzyskie	20 824	15 806
Razem	1 640 083	1 519 599

źródło: Dane MRPiT, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180211-oswiadczenia-o-powierzeniu-wykonywania-pracy-cudzoziemcowi-wpisane-do-ewidencji-oswiadczen-obowiazujace-od-2018-r->, data pobrania: 07.04.2021 r.

Pandemia COVID-19 oraz związane z nią ograniczenia spowodowały zmniejszenie liczby cudzoziemców na śląskim rynku pracy w pierwszej połowie 2020 roku. W okresie marzec – kwiecień zaobserwować można gwałtowny spadek liczby oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. Jednak w drugiej połowie ubiegłego roku sytuacja cudzoziemców na śląskim rynku pracy powróciła do stanu sprzed pandemii, a w grudniu 2020 odnotowano nawet wyższą liczbę oświadczeń niż w tym samym okresie 2019 roku.

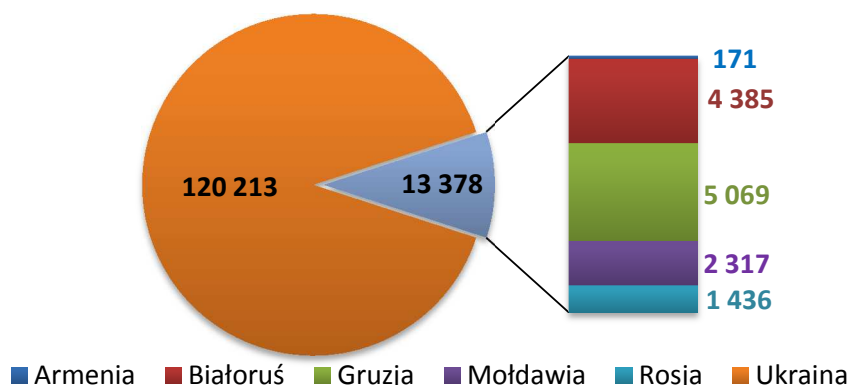
Wykres 31 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego w poszczególnych miesiącach 2019 i 2020 roku

źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego

Biorąc pod uwagę narodowość zatrudnianych cudzoziemców w 2020 roku, podobnie jak w latach ubiegłych pracodawcy najchętniej powierzali pracę obywatelom Ukrainy - 90% wszystkich oświadczeń (120,2 tys.), na drugim miejscu obywatelom Gruzji – 3,8%, a następnie Białorusi – 3,3%. Najmniej bo zaledwie 0,1% stanowiły oświadczenia skierowane do obywateli Armenii.

Wykres 32 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego wg obywatelstwa cudzoziemca

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MRPiT, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180211-oswiadczenia-o-powierzeniu-wykonywania-pracy-cudzoziemcowi-wpisane-do-ewidencji-oswiadczen-obowiazujace-od-2018-r->, data pobrania: 07.04.2021 r.

Obcokrajowcy mogą być również zatrudniani na podstawie zezwoleń na pracę sezonową. Zezwolenia na pracę wydawane cudzoziemcom przez powiatowe urzędy pracy dotyczą zatrudnienia w rolnictwie, ogrodnictwie i turystyce, która ma być wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

W 2020 roku w województwie śląskim wydano 1 363 zezwolenia. Było to o 453 zezwolenia na pracę sezonową mniej niż rok wcześniej.

Tabela 46 Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową według obywatelstwa cudzoziemca

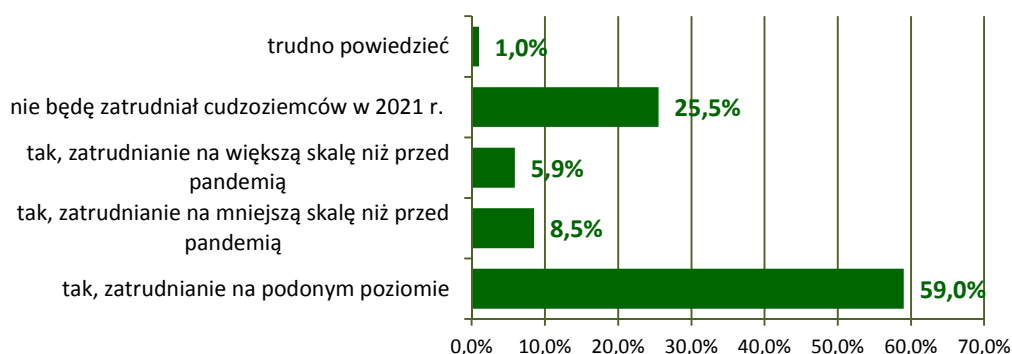
Rok	Kraj obywatelstwa						
	Armenia	Białoruś	Gruzja	Moldawia	Rosja	Ukraina	Pozostałe
2020 r.	0	11	49	6	0	1237	60
2019 r.	0	12	88	9	0	1639	68

źródło: Dane MRPiT, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180228-zezwolenia-na-prace-sezonowa-cudzoziemca>, data pobrania: 07.04.2021 r.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach w miesiącach wrzesień – listopad 2020 r. zrealizował badanie sondażowe pt. „Sytuacja na śląskim rynku pracy w aspekcie społeczno – gospodarczym w perspektywie 2021 roku w opiniach przedsiębiorców – badanie sondażowe” w ramach którego wyodrębniono również informacje dotyczące zatrudniania cudzoziemców przez przedsiębiorców z województwa śląskiego.

Jak wynika z analizy odpowiedzi przed pandemią co dziesiąty śląski przedsiębiorca zatrudniał cudzoziemców (10,2%). Spośród nich 73,4% planuje dalsze ich zatrudnianie, natomiast co czwarty respondent z tej grupy nie planuje zatrudniania cudzoziemców w 2021 r. (25,5%).

Wykres 33 Zatrudnianie cudzoziemców w perspektywie 2021 r. przez przedsiębiorców zatrudniających obcokrajowców w 2020 r. (dane w %)

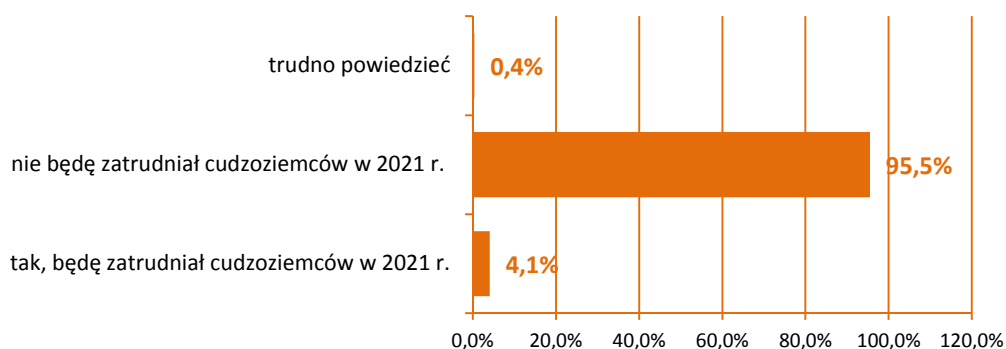

źródło: opracowano Biostat na podstawie badań zrealizowanych dla WUP w Katowicach

Ponad połowa przedsiębiorców zatrudniających wcześniej cudzoziemców będzie ich zatrudniała na podobnym poziomie w 2021 r. (59,0%), co dwunasty będzie ich zatrudniał w mniejszym stopniu (8,5%), ale 5,9% planuje zwiększyć zatrudnienie.

Wśród przedsiębiorców, którzy nie zatrudniali cudzoziemców przed pandemią 95,5% w dalszym ciągu nie przewiduje ich zatrudnienia. Zaledwie 4,1% z tej grupy planuje ich zatrudnienie w 2021 r.

Wykres 34 Zatrudnianie cudzoziemców w perspektywie 2021 r. przez przedsiębiorców niezatrudniających obcokrajowców w 2020 r. (dane w %)

źródło: opracowano Biostat na podstawie badań zrealizowanych dla WUP w Katowicach

11. Sytuacja w górnictwie

11.1 Zatrudnienie w górnictwie oraz w firmach okołogórnicznych

Według danych GUS w województwie śląskim w 2019 r. w sekcji Górnictwo i wydobywanie pracowało 84,0 tys. osób stanowiących 56,1% ogółu pracujących w sekcji B w Polsce (2018 r. – 56,9%) i jednocześnie 4,5% ogółu ludności w wieku produkcyjnym na Śląsku (2019 r. - 1 860,0 tys. osób w wieku produkcyjnym). Liczba osób pracujących w sekcji B w województwie śląskim spadła o 0,8 tys. osób, tj. o 0,9% w stosunku do 2018 r. (w tym samym czasie w Polsce wzrosła o 0,6%). Mężczyźni stanowili 89,8% wszystkich zatrudnionych w górnictwie (2018 r. – 90,3%; spadek o 0,5 p. proc.) (zob. tabela 45).

Tabela 47 Pracujący ogółem, w tym w sekcji B Górnictwo i wydobywanie w Polsce i na Śląsku w latach 2018 - 2019

Wyszczególnienie	Pracujący ogółem								Pracujący w sekcji B Górnictwo i wydobywanie							
	ogółem		Wzrost/spadek w stosunku do 2018 r.		mężczyźni				ogółem		Wzrost/spadek w stosunku do 2018 r.		mężczyźni			
	2018 r.	2019 r.	osoby	w %	2018 r.	% w ogółem	2019 r.	% w ogółem	2018 r.	2019 r.	osoby	w %	2018 r.	% w ogółem	2019 r.	% w ogółem
POLSKA	15 614 937	15 782 991	168 054	1,1	8 219 619	52,6	8 321 726	52,7	148 906	149 816	910	0,6	133 804	89,9	134 341	89,7
ŚLĄSKIE	1 763 709	1 777 243	13 534	0,8	956 194	54,2	965 074	54,3	84 784	83 988	-796	-0,9	76 581	90,3	75 440	89,8

Zródło: GUS, BDL Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD2007; Podgrupa: Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg sekcji, grup sekcji i płci data pobrania 11.03.2021 r.

W województwie śląskim ponad trzy czwarte pracowników zakładów górniczych (78,5%) zatrudnionych jest na stanowiskach podziemnych i są to niemal wyłącznie mężczyźni, co wynika ze specyfiki produkcji. Kadra inżynieryjno-techniczna stanowi 16,5% ogółu zatrudnionych w śląskim górnictwie, a pracownicy administracji pozostałe 5% pracowników sektora¹⁴. Udział kobiet wśród pracowników górnictwa wynosi średnio 10% i dotyczy stanowisk pracy na powierzchni zakładów górniczych¹⁵.

Średni wiek zatrudnionego w górnictwie to 39 lat, jednak dla pracowników dołowych wskaźnik ten wynosił 36, a dla pracowników powierzchni – 48 lat (IBS Research Paper 01, 2020). Wśród osób zatrudnionych w sektorze przeważali mężczyźni w grupie 30-39 lat. Stosunkowo liczna była również grupa mężczyzn w wieku 40-49 lat (23% zatrudnionych). Najmniej liczną grupę pracowników tworzą osoby w wieku powyżej 50 lat¹⁶.

Oszacowanie liczby miejsc pracy związanych z górnictwem wymaga rozszerzenia analizy o przedsiębiorstwa działające w otoczeniu sektora, ponieważ transformacja będzie rzutować na sytuację pracowników zatrudnionych w firmach funkcjonalnie powiązanych z górnictwem¹⁷.

Dostępne wyniki analiz przepływów międzygałęziowych wskazują, że liczba pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach powiązanych z górnictwem węgla kamiennego w Polsce wynosi 56,7 tys. osób (Kiewra, Szpor, Witajewski-Baltvilks, 2019). Jedna czwarta (13,9 tys.) z nich pracuje w przetwórstwie przemysłowym (zawierającym m.in. produkcję maszyn), 10,2 tys. pracuje w transporcie, a kolejne 7,6 tys. w sektorze handlu oraz napraw. Oznacza to, że na jedno miejsce pracy w górnictwie przypada 0,68 miejsc pracy w innych sektorach będących dostawcami dla górnictwa¹⁸.

Liczba powiązanych z górnictwem miejsc pracy w sektorach odbiorców determinowana jest wielkością produkcji oraz poziomem zatrudnienia w elektrowniach i elektrociepłowniach. W przedsiębiorstwach energetycznych będących odbiorcami węgla kamiennego, liczba miejsc powiązanych z górnictwem węgla kamiennego wynosi łącznie 41,7 tys. osób. Dodatkowo w sektorze koksownictwa w analogicznym okresie zatrudnionych było 13,6 tys. osób. (GUS, 2019a)¹⁹.

¹⁴ Frankowski J., Mazurkiewicz J., „WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE W PUNKCIE ZWROTNYM TRANSFORMACJI”, IBS RESEARCH REPORT 02/2020, październik 2020, www.ibs.org.pl, str. 37-39, data pobrania 20.11.2020 r.

¹⁵ tamże

¹⁶ tamże

¹⁷ tamże

¹⁸ tamże

¹⁹ tamże

Biorąc pod uwagę zarówno miejsca pracy w sektorach dostawców dla górnictwa węgla kamiennego, jak i odbiorców surowca, ostrożne szacunki sumarycznej liczby miejsc pracy powiązanych z sektorem wydobywczym wynoszą w skali kraju 96,3-112 tysięcy osób²⁰.

11.2 Bezrobotni z sekcji Górnictwo i wydobywanie w województwie śląskim (stan na koniec 2020 r.)

Bezrobotni według sekcji PKD²¹

W sekcji Górnictwo i wydobywanie na koniec 2020 roku zarejestrowanych było 669 osób (w tym 88 kobiet, tj. 13,2%), co stanowi 0,7% z ogółu bezrobotnych na koniec okresu sprawozdawczego (w analogicznym okresie 2019 roku – 515 osób tj. 0,8% z ogółu bezrobotnych, w tym 83 kobiety, tj. 16,1%). Bezrobotni w tej sekcji pracowali głównie w sektorze prywatnym 74,4% (498 osób, w tym 60 kobiet (12,0%). W analogicznym okresie 2019 roku stanowili oni 69,1% (356 osób, w tym 56 kobiet, tj. 15,7%). Ponad połowa bezrobotnych z sekcji Górnictwo i wydobywanie, to osoby pozostające w statystykach urzędów pracy między 1-12 miesięcy - 57,7% (386 osób, w 2019 – 47,6%, 245 osób), a co trzeci bezrobotny zaewidencjonowany był powyżej 12 miesięcy - 35,1% (235 osób, w 2019 r. – 37,9%, 195 osób).

W końcu okresu sprawozdawczego w omawianej sekcji w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych z przyczyn dotyczących zakładu pracy było - 29 osób, tj. 4,3% (w 2019 r. – 27 osób, tj. 5,2%). Na koniec okresu sprawozdawczego w rejestrach urzędów pracy pozostawało również 81 poszukujących pracy (w 2019 roku – 83 osoby).

Do sekcji górnictwo i wydobywanie napłynęło 1 125 informacji o wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej²², co stanowiło 0,9% wszystkich zgłoszonych ofert pracy do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego (w analogicznym okresie roku 2019 – 1 751, tj. 1,1%). Wśród zgłoszonych informacji o wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej, oferty pracy subsydiowanej stanowiły tylko 1,0% (11 ofert pracy, w 2019 – 23, tj. 1,3%). Na koniec okresu sprawozdawczego w sekcji górnictwo i wydobywanie do dyspozycji urzędów pracy pozostawało 239 ofert (2019 r. - 382 oferty pracy).

Bezrobotni według zawodów²³

W 2020 roku do rejestrów powiatowych urzędów pracy napłynęło 131 571 osób bezrobotnych, w tym w zawodach górniczych 2 158 osób, co stanowiło 1,6% ogółu bezrobotnych (w analogicznym okresie 2019 roku – 2 541, tj. 1,8%). Najwięcej osób bezrobotnych napłynęło w zawodzie: „górnik eksploatacji podziemnej” – 1 101 osób (spadek w stosunku do 2019 r. - 219 osób) i „robotnik górniczy dołowy” – 267 osób (2019 r. - 341 osób). We wskazanych dwóch zawodach odnotowano największe spadki liczby napływających bezrobotnych w stosunku do 2019 roku.

W końcu okresu sprawozdawczego (stan na 31.12.2020 r.) w zawodach górniczych zarejestrowanych było 1 818 osób, (w tym 90 kobiet tj. 5,0%) co stanowiło 2,0% ogółu bezrobotnych (w 2019 r. – 1 321 osób, 2,0% zarejestrowanych; w tym 78 kobiet tj. 6,0%). Liczba bezrobotnych w wybranych zawodach górniczych w stosunku do 2019 roku wzrosła o 497 osób, tj. o 37,6%. Najwięcej osób było zarejestrowanych w zawodach: „górnik eksploatacji podziemnej” – 971 osób (w 2019 – 718 osób; wzrost o 253 osoby tj. o 35,2%) i „robotnik górniczy dołowy” – 222 osoby (w 2019 – 153 osoby; wzrost o 69 osób tj. 45,1%) (zob. tabela 46).

²⁰ tamże

²¹ Na podstawie danych z załącznika 2 do sprawozdania MRPiPR-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” stan na 31.12.2019 i 31.12. 2020 r. r. Dane statystyczne o bezrobotnych według zawodu oraz według sekcji PKD zbierane są w cyklach półrocznych.

²² W załączniku 2 każde wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej, musi zostać przypisane do odpowiedniej sekcji według rodzaju prowadzonej przez pracodawcę działalności gospodarczej, który dane wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej zgłasza do urzędu pracy.

²³ Na podstawie danych z Załącznika 3 do sprawozdania MRPiPR-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” stan na 31.12.2019 r. i 31.12.2020 r.

Tabela 48 Zarejestrowani bezrobotni w zawodach górniczych w województwie śląskim na koniec 2019 i 2020 roku (stan na 31 grudnia)

Zawody i specjalności		Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2019 r.		Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2020 r.		wzrost/spadek	
symbol	nazwa	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
132201	Kierownik działu ruchu zakładu górniczego lub zakładu	1	1	1	1	0	0
132290	Pozostali kierownicy w górnictwie	0	0	1	0	1	0
214601	Inżynier górnik - górnictwo otworowe	1	0	1	0	0	0
214602	Inżynier górnik - górnictwo odkrywkowe	1	0	2	1	1	1
214603	Inżynier górnik - górnictwo podziemne	19	1	24	1	5	0
214604	Inżynier górnik - wiertnictwo	1	0	0	0	-1	0
214609	Inżynier geofizyk - geologia górnicza i poszukiwawcza	4	3	4	1	0	-2
214690	Pozostali inżynierowie górnictwa i metalurgii	22	7	22	8	0	1
311701	Technik górnictwa odkrywkowego	1	0	0	0	-1	0
311702	Technik górnictwa otworowego	1	0	1	0	0	0
311703	Technik górnictwa podziemnego	36	3	51	4	15	1
311706	Technik przeróbki kopalin stałych	2	1	3	1	1	0
311707	Technik wiertnik	3	0	1	0	-2	0
311790	Pozostali technicy górnictwa metalurgii i pokrewni	5	0	3	0	-2	0
312101	Osoba dozoru ruchu w górnictwie odkrywkowym	0	0	1	0	1	0
312103	Osoba dozoru ruchu w górnictwie podziemnym	1	0	2	0	1	0
312190	Pozostałe osoby dozoru ruchu w górnictwie	1	0	0	0	-1	0
541902	Ratownik górniczy	1	0	2	0	1	0
712605	Monter rurociągów górniczych	0	0	1	0	0	0
723305	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa odkrywkowego	1	1	2	1	1	0
723306	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	123	17	186	18	63	1
741212	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	92	1	136	1	44	0
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	718	0	971	0	253	0
811102	Górnik odkrywkowej eksploatacji złóż	15	0	20	0	5	0
811103	Sygnalista szybowy	0	0	2	0	2	0
811108	Operat. maszyn urabiających i ładujących	0	0	2	0	2	0
811190	Pozostali górnicy podziemni i odkrywkowi eksploatacji złóż	16	0	23	2	7	2
811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	31	17	38	21	7	4
811204	Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	5	2	9	3	4	1
811290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki kopalin	2	2	5	4	3	2
811301	Górnik eksploatacji otworowej	1	0	5	0	4	0
811302	Operator urządzeń do obróbki odwiertów wydobywczych	0	0	1	0	1	0
811304	Wiertacz studni	1	0	2	0	1	0
811305	Wiertacz	10	0	8	1	-2	1
811390	Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0	0	1	0	1	0
834302	Maszynista górniczych maszyn wyciągowych	4	3	7	2	3	-1
931101	Robotnik górniczy dolowy	153	1	222	1	69	0
931102	Robotnik naziemny w górnictwie	45	16	53	16	8	0
931190	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	4	2	5	3	1	1
Razem		1 321	78	1 818	90	497	12

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w zawodach górniczych przeważają osoby powyżej 50 roku życia – 63,3% (2019 r. - 66,2%) oraz osoby długotrwale bezrobotne – 46,5% (2019 r. - 47,2%). W 2020 r. zgłoszono 1 313 informacji o wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej w zawodach górniczych²⁴, co stanowiło 1,1% wszystkich zgłoszonych ofert pracy. W stosunku do analogicznego okresu w 2019 r. liczba ofert pracy w zawodach górniczych spadła o 48,2% (czyli o 1 220 ofert). Najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach „górnik eksploatacji podziemnej” – 468

²⁴ W załączniku 3 każde wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej zgłoszone przez pracodawcę powinno zostać przypisane do odpowiedniego symbolu zawodu zgodnie z wykazem zawodów.

ofert pracy (35,6% z ogółu ofert zgłoszonych w zawodach górniczych; w 2019 r. – 857 ofert) i „robotnik górniczy dołowy” – 415 ofert pracy (31,6% z ogółu ofert zgłoszonych w zawodach górniczych; w 2019 r. – 927 ofert). Na koniec okresu sprawozdawczego w dyspozycji powiatowych urzędów pracy pozostały 152 oferty pracy dotyczące zawodów górniczych (zob. tabela 47).

Tabela 49 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone w zawodach górniczych w województwie śląskim w 2019 i 2020 roku (stan na 31 grudnia)

zawody i specjalności		zgłoszone w okresie sprawozdawczym w 2019 r.			zgłoszone w okresie sprawozdawczym w 2020 r.			wzrost/spadek w stosunku do 2019 r.
symbol	nazwa	ogółem	w tym pracy subsydiowanej	w końcu okresu sprawozdawczego	ogółem	w tym pracy subsydiowanej	w końcu okresu sprawozdawczego	
132201	Kierownik działu ruchu zakładu górniczego lub zakładu	10	0	0	0	0	0	-10
132290	Pozostali kierownicy w górnictwie	7	0	0	11	0	0	4
214603	Inżynier górnik - górnictwo podziemne	12	0	2	4	0	0	-8
311703	Technik górnictwa podziemnego	4	0	4	8	0	0	4
311790	Pozostali technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	4	0	0	0	0	0	-4
312103	Osoba dozoru ruchu w górnictwie podziemnego	123	0	67	128	0	33	5
312190	Pozostali osoby dozoru ruchu w górnictwie	2	0	2	2	0	0	0
712605	Monter rurociągów górniczych	6	0	0	4	0	0	-2
723306	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	64	0	12	12	0	0	-52
741212	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	152	0	25	84	0	5	-68
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	857	0	122	468	0	28	-389
811103	Sygnalista szybowy	3	0	0	0	0	0	-3
811190	Pozostali górnicy podziemni i odkrywzkowi eksploatacji złóż	124	0	0	48	0	0	-76
811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	37	0	0	31	0	0	-6
811204	Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	2	0	0	1	0	0	-1
811305	Wiertacz	16	3	0	24	2	2	8
811390	Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	14	1	0	8	0	0	-6
834302	Maszynista górniczych maszyn wyciągowych	82	0	20	55	0	15	-27
931101	Robotnik górniczy dołowy	927	0	150	415	0	69	-512
931102	Robotnik naziemny w górnictwie	5	0	0	10	0	0	5
931190	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	82	0	2	0	0	0	-82
Razem		2 533	4	406	1 313	2	152	-1 220

11.3 Górnictwo w badaniach WUP Katowice

Sytuacja na śląskim rynku pracy w aspekcie społeczno-gospodarczym w perspektywie 2021 roku w opiniach przedsiębiorców - badanie sondażowe²⁵

W ramach zrealizowanego badania wyodrębniono informacje dotyczące przedsiębiorstw z sekcji **B „Górnictwo i wydobywanie”** (0,4% ogółu respondentów). Uwzględniając wielkość zatrudnienia były to firmy: (a) do 9 pracowników - 8 firm; (b) 10 - 49 pracowników - 31 firm; (c) 50 - 249 pracowników - 15 firm; (d) 1000 pracowników i więcej - 6 firm. Wśród firm biorących udział w badaniu nie było podmiotów zatrudniających 250 - 999 pracowników należących do sekcji Górnictwo. Największe firmy (6) miały swoje siedziby w: powiecie tarnogórskim, Mysłowicach, Jaworznie, Chorzowie oraz w Katowicach (2 firmy).

Najważniejsze wnioski z badania dotyczące przedsiębiorstw z sekcji B „Górnictwo i wydobywanie” to:

- Połowa respondentów uważa, że w 2021 roku pandemia negatywnie wpłynie na funkcjonowanie ich przedsiębiorstwa (w tym 10% ocenia skutki pandemii jako zdecydowanie negatywnie).
- Większość przedsiębiorców 85% przewiduje, iż w 2021 roku raczej spadnie poziom inwestycji (w tym średnio o około 12,3%). Zdaniem pozostałych respondentów inwestycje pozostaną na tym samym poziomie.
- W ocenie 61,7% respondentów popyt na produkty/usługi utrzyma się na tym samym poziomie. Odmiennego zdania jest 38,3% przedsiębiorców, którzy przewidują raczej spadek popytu na produkty/usługi.
- Dla co drugiego przedsiębiorcy płynność finansowa ich firm w perspektywie 2021 r. w odniesieniu do pierwotnych zamierzeń sprzed pandemii raczej nie będzie zagrożona, dla co czwartego będzie zagrożona i podobnie zdaniem co czwartego pracodawcy utrzyma się ona na tym samym poziomie.
- Pracodawcy podejmowali i będą podejmować działania (wymienione w tabeli 48) dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w czasie pandemii COVID-19 w 2020 r. i prognozowane w 2021 r.

Tabela 50 Działania pracodawców dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w latach 2020-2021

Działania	2020 r.	2021 r.
Śledzenie informacji na temat pomocy rządowej dla przedsiębiorstw celem skorzystania z wsparcia	76,7%	81,7%
Pozyskiwanie nowych klientów, tj.: negocjowanie, rozwijanie nowych relacji z klientami w celu pozyskania nowych źródeł przychodu	70,0%	66,7%
Ograniczenie wydatków, tj. analiza kosztów celem wyeliminowania pewnych niepotrzebnych czy nadmiernych wydatków	65,0%	63,3%
Praca zdalna dla siebie i pracowników	40,0%	40,0%
Ekspansja on-line, tj. przeniesienie działalności do środowiska cyfrowego: wykorzystanie stron firmowych albo mediów społecznościowych (np. prezentowanie swojej oferty w formie video, proponowanie wirtualnych wycieczek, spotkań biznesowych)	36,7%	33,3%
Tymczasowe zamknięcie firmy bez zawieszania działalności	10,0%	10,0%
Formalne zawieszenie działalności gospodarczej	10,0%	8,7%
Ograniczenie czasu pracy pracownikom	36,7%	26,7%
Dywersyfikacja zamówień, tj. przygotowanie się na ewentualne braki w zaopatrzeniu, poszukiwanie różnych źródeł zaopatrzenia	28,3%	40,0%

- Niemal wszyscy respondenci 95% przewidują, że w 2021 roku zatrudnienie w ich firmach pozostanie na podobnym poziomie jak w 2020 r. Redukcję zatrudnienia deklarują tylko 3 firmy (5,0%) z wielkości 1000 i więcej pracowników:
 - 2 będą redukować zatrudnienie głównie w zawodach: pracownik płuczki, górnik,
 - 1 firma w pozostałych zawodach z kategorii Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.
- Większość przedsiębiorców z obszaru „Górnictwo i wydobywanie” (96,7%) nie zatrudniano cudzoziemców przed pandemią. Wśród przedsiębiorców, którzy dotychczas nie zatrudniali

²⁵<https://wupkatowice.praca.gov.pl/documents/162604/11336330/Synteza%20wyników%20Badania%20sondażowego.pdf/55747a96-3de0-4fa3-82d1-961cba40b794>

cudzoziemców 12,1% planuje ich zatrudnianie w 2021 r. Natomiast pracodawcy zatrudniający w 2020 r. cudzoziemców (3,0%) będą ich zatrudniać również w 2021 r. ale na mniejszą skalę.

- Ze wsparcia w ramach tzw. Tarczy Antykryzysowej skorzystało 96,7% przedsiębiorców, z których 61,1% oceniło, iż pozwoli im to na utrzymanie się na rynku w 2021 r., a pozostali byli przeciwnego zdania.

Barometr zawodów 2021²⁶ - Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych

Zdaniem ekspertów w 2021 roku w województwie śląskim zawód *Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych* będzie zawodem zrównoważonym, przy czym ze względu na niepewne rokowania w całej branży (związane z jej restrukturyzacją) prognozuje się, iż pracownicy będą zmuszeni szukać pracy poza granicami powiatu/kraju lub przekwalifikować się. Według ekspertów w zależności od rozwoju sytuacji związanej z przyszłością branży górniczej może dojść do wystąpienia nadwyżki poszukujących pracy. Jednocześnie lokalne kopalnie nadal zgłaszają zapotrzebowanie na specjalistów, a poszukujący pracy niechętnie podejmują zatrudnienie w spółkach górniczych. W omawianym zawodzie pracę podejmują także cudzoziemcy.

Zgodnie z wynikami badania na lokalnych rynkach pracy zapotrzebowanie na pracowników w zawodach górniczych jest różnorodne, grupa *Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych* jako zawód nadwyżkowy (nadwyżka poszukujących pracy) została wskazana w Sosnowcu, Rudzie Śląskiej i Zabrze. Jako zawód deficytowy (deficyt poszukujących pracy) występuje w Mysłowicach, Jastrzębiu Zdroju oraz powiecie mikołowskim. W większości pozostałych powiatów województwa zawód *Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych* prognozowany jest jako zrównoważony, a w 7 powiatach (będzińskim, kłobuckim, myszkowskim, zawierciańskim, powiecie i mieście Częstochowa oraz Piekarach Śląskich) pozostał bez oceny, ze względu na niewielki wpływ zawodu na lokalny rynek pracy lub na trudność z ustaleniem zapotrzebowania.

12. Podsumowanie

Przedstawione w opracowaniu informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim, prezentowane w układzie powiatów i podregionów pozwoliły opisać cechy charakterystyczne rejestrowanego bezrobocia oraz zjawiska zachodzące na śląskim rynku pracy.

Rok 2020 był rokiem pandemii COVID-19, której wpływ na życie społeczne i gospodarkę był widoczny także w statystykach bezrobocia rejestrowanego. W województwie śląskim był to pierwszy od sześciu lat rok ze wzrostem poziomu bezrobocia i jego dynamiki. Poziom bezrobocia wzrósł zarówno w ujęciu rocznym, tj. w stosunku do 2019 roku jak i na przestrzeni kolejnych miesięcy. Sytuacja ta była spowodowana wprowadzaniem obostrzeń i „zamykaniem” poszczególnych branż nie tylko w Polsce, ale również w Europie i na świecie. Branże, które w Polsce (oraz w województwie śląskim) najbardziej ucierpiały to: *Zakwaterowanie i gastronomia, Budownictwo, Transport i gospodarka magazynowa oraz Przetwórstwo przemysłowe*, a najmniej: *Informacja i komunikacja oraz Działalność finansowa i ubezpieczeniowa*. Działania osłonowe rządu w postaci tzw. Tarczy antykryzysowej przyniosły częściowe efekty, ponieważ z jednej strony na pewno zatrzymały (przynajmniej w trakcie pierwszej fali pandemii) zapaść gospodarczą, ale z drugiej nie powstrzymały wzrostu poziomu bezrobocia i regresu gospodarczego, zwłaszcza w branży *Zakwaterowanie i gastronomia*.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w końcu grudnia 2020 r. wyniosła 91 032 osoby. W powiatach widoczne było terytorialne różnicowanie stanu bezrobocia. Na koniec 2020 roku najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne notowano w Sosnowcu (4,9 tys. osób), w Częstochowie (4,7 tys. osób) i w Bytomiu (4,6 tys.). Na przeciwległym końcu listy rankingowej lokowały się powiaty o małej liczbie mieszkańców i tym samym bezrobotnych: bieruńsko - lędziński (710 osób), Świętochłowice (883 osoby) oraz Żory (1,1 tys. osób).

Według stanu na 31.12.2020 r. w urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 49 851 kobiet, co stanowiło 54,8% ogółu bezrobotnych. W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 12 225 osób, tj. o 32,5%, ale ich udział wśród całej populacji bezrobotnych w ciągu roku zmniejszył się o 1,8 p. proc. Na przestrzeni 2020 roku, w ujęciu miesięcznym,

²⁶ <https://wupkatowice.praca.gov.pl/-/2065124-barometr-zawodow>

najniższy poziom bezrobocia wśród kobiet odnotowano w marcu (39 618 osób), a najwyższy w grudniu (49 851).

Jednym ze wskaźników obrazujących sytuację na rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego. W Śląskiem według stanu na 31.12.2020 r. wskaźnik ten wyniósł 4,9% (kraj 6,2%). W ujęciu rocznym w województwie wartość stopy bezrobocia zwiększyła się o 1,3 p. proc. W końcu grudnia 2020 r. najniższą stopę bezrobocia odnotowano w Katowicach i wynosiła ona 1,7%. Na przeciwległej pozycji znajdował się Bytom, gdzie wysokość tego wskaźnika osiągnęła wartość 10,1%.

W 2020 r. w populacji śląskich bezrobotnych dominowały osoby, które pracowały przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących na koniec grudnia 2020 r. wynosiła 81 104, tj. 89,1% ogółu bezrobotnych (w 2019 r. 59 417 osób, tj. 89,3%). Analiza wykazuje, iż większość zarejestrowanych bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do pięciu sekcji PKD: *przetwórstwo przemysłowe* (18,4%; 2019 r. – 17,7%), *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle* (18,3% poprzednio pracujących; 2019 r. – 18,4%), *budownictwo* (9,1%; 2019 r. – 9,0%), *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (9,0%; 2019 r. – 8,8%) oraz *pozostała działalność usługowa* (6,7%; 2019 r. – 7,2%).

W końcu roku prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiadało 14,8 tys. osób, tj. 16,3% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców wzrosła o 4,1 tys. osób, przy jednoczesnym niewielkim wzroście procentowym udziału osób pobierających zasiłek o 0,2 p. proc. (31.12.2018 r. – 10,7 tys., tj. 16,1% ogółu). Sytuacja powiatów w opisywanym aspekcie jest zróżnicowana. Według stanu na 31.12.2020 r. najwyższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych notowano w Częstochowie i Rudzie Śląskiej (po 22,2%), powiecie bieruńsko - lędzińskim (21,4%) oraz Tychach (21,3%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w powiecie wodzisławskim (11,2%), w Świętochłowicach (11,9%) oraz w powiecie raciborskim (12,4%).

W Śląskiem większość bezrobotnych zamieszkuje miasta (69 501 osób, tj. 76,3%). W końcu grudnia 2020 r., tylko co czwarty bezrobotny zarejestrowany w powiatowych urzędach pracy województwa był mieszkańcem terenów wiejskich (21 531 osób, tj. 23,7%).

W ciągu roku w województwie liczebność osób długotrwale bezrobotnych zwiększyła się o 8,8 tys., do poziomu 37,8 tys. Udział tej subpopulacji w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych obniżył się o 2,1 p. proc., z 43,6% w grudniu 2019 r. do 41,5% w końcu 2020 r. Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (22,2 tys. pań, tj. 58,8% w grudniu 2020 r., wobec 17,7 tys. osób, tj. 61,1% w grudniu 2019 r.). Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2020 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu (2,3 tys.) i Sosnowcu (2,2 tys.). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiatu bieruńsko – lędzińskiego (218 osób) oraz miasta Żory (348 osób).

Biorąc pod uwagę wiek śląskich bezrobotnych widzimy, iż według stanu na 31.12.2020 r. zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła w województwie śląskim 21,4 tys. osób, co stanowiło 23,5% wszystkich osób zarejestrowanych. W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat wzrosła aż o 6 217 osób (tj. o 41,0%). Na wzrost liczby bezrobotnych do 30 roku życia z pewnością miała wpływ pandemia COVID-19. W wyniku ograniczeń działalności gospodarczej często zatrudnienie traciły osoby młode, które wykonywały pracę w oparciu o umowy cywilno-prawne w działach gospodarki, które najbardziej odczuły negatywne skutki pandemii. W końcu grudnia 2020 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 24,5 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 26,9% ogółu wszystkich zaewidencjonowanych (rok wcześniej analogiczny odsetek był na wyższym poziomie - 28,8%). Biorąc pod uwagę kryterium procentowego udziału grupy 50+ wśród ogółu zaewidencjonowanych, w końcu 2020 r. problem braku pracy w tej grupie widoczny był głównie w Częstochowie (33,3%), powiecie żywieckim (29,8%) oraz powiecie częstochowskim (29,5%). Bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w Żorach (17,2%), w Jastrzębiu – Zdroju (22,0%) oraz w powiecie wodzisławskim (23,1%).

Na koniec 2020 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 5,5 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych. W odniesieniu do sytuacji z grudnia 2019 r. liczebność tej kategorii wzrosła o 148 osób (tj. 2,7%). Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu zaewidencjonowanych zmalał z 8,1% w grudniu 2019 r. do 6,1% w grudniu 2020 r.

Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki to według stanu na koniec grudnia 2020 r. 2 727 osób, tj. 3,0% ogółu zarejestrowanych (31.12.2019 r. – 3,3%). W stosunku do 2019 r.

liczebność tej kategorii wzrosła o 534 osoby, tj. o 24,4%. Wśród bezrobotnych absolwentów, tak jak do tej pory, dominowały kobiety – 56,5%. Mimo ograniczonego odpływu bezrobotnych oraz zmniejszonej ilości ofert pracy spowodowanych pandemią wirusa SARS-CoV-2, sytuacja bezrobotnych absolwentów na lokalnym rynku pracy pozostała stabilna i zbliżona do tej z roku poprzedniego.

Według stanu na koniec 2020 roku bezrobotni z wyższym wykształceniem (13,7 tys. osób) stanowili 15,1% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 15,4%). W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach wzrosła o 3,5 tys. Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 22,4% ogółu zarejestrowanych (31.12.2020 r. – 20,4 tys. osób). W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 5,5 tys. osób. Według stanu na 31 grudnia 2020 roku bez pracy pozostawało 9,8 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Osoby z opisywanej kategorii stanowiły 10,8% ogółu (rok wcześniej 10,2%). Liczba bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 22,8 tys. osób (tj. 25,1% ogółu). W ujęciu rocznym obserwujemy wzrost bezrobotnych tej kategorii o 5,9 tys. osób (34,7%). Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowili 26,7% ogółu zarejestrowanych. W ujęciu rocznym liczba osób tej kategorii wzrosła o 6,5 tys. Bezrobotni z najniższym poziomem wykształcenia są relatywnie częściej narażeni na trwałe bezrobocie. W tej subpopulacji 34,5% pozostaje bez pracy nieprzerwanie ponad 12 miesięcy.

Na przestrzeni 2020 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 131 571 osób, czyli o 12 393 mniej niż rok wcześniej, tj. -8,6% (2019 r. – 143 964 osoby). W 2020 r. tradycyjne zmiany w napływie do bezrobocia spowodowane sezonowością pracy m.in. w rolnictwie czy budownictwie zostały zaburzone z powodu wybuchu pandemii COVID-19. W związku z tym po chwilowym, marcowym spadku liczby nowych rejestracji od kwietnia notuje się stały wzrost napływu, którego apogeum miało miejsce we wrześniu (12 182 osoby).

Od stycznia do grudnia 2020 r. z rejestrów wyłączono 107 060 bezrobotnych, tj. o 50 462 osoby mniej niż rok wcześniej (-32,0%; 2019 r. – 157 522 osoby). W miesiącach kwiecień - czerwiec notuje się zdecydowany spadek liczby osób odchodzących z rejestrów urzędów pracy (od 4 075 osób w kwietniu - najniższy poziom odpływu z bezrobocia, do 7 981 osób w czerwcu), a w kolejnych miesiącach stały wzrost (najwyższy we wrześniu – 12 053 osoby). Tak niski poziom odpływu bezrobotnych był spowodowany kolejnymi falami zachorowań i związanymi z nimi wprowadzonymi obostrzeniami. W 2020 roku ze względu na występującą sytuację pandemii i utrudnioną możliwość korzystania z programów rynku pracy z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu wyłączono zaledwie 14 670 osób, rok wcześniej ich liczba była wyższa o 9 321 osób (w 2019 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia subsydiowanego, szkoleń, staży, przygotowania zawodowego dorosłych oraz prac społecznie użytecznych wyłączono 23 991 osób).

Od stycznia do grudnia 2020 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 124,2 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, czyli o 34,2 tys. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (2019 r. – 158,4 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej). W 2020 r. do śląskich urzędów pracy zgłoszonych zostało 11 813 ofert pracy subsydiowanej, tj. 9,5% wszystkich zgłoszonych ofert.

W 2020 roku w województwie śląskim planowano objąć zwolnieniami grupowymi 6 934 osoby, tj. o 4 753 osoby więcej niż w 2019 roku (2 181 osób). Po wprowadzeniu w kraju 20 marca 2020 r. stanu epidemii, obserwowano bardzo duży wzrost zgłoszeń zwolnień grupowych. Najwięcej odnotowano ich w marcu (1 075 osób), w październiku (1 042 osoby) oraz w lipcu (955 osób). Równocześnie należy podkreślić, iż nie wszystkie zapowiedzi zwolnień grupowych są przez pracodawców w pełni realizowane. Na podstawie wcześniejszych zgłoszeń, w ciągu roku w ramach zwolnień grupowych pracę utraciło 2 800 pracowników.

W 2020 r. pracodawcy w województwie śląskim złożyli do powiatowych urzędów pracy 133,6 tys. oświadczeń o zamiarze zatrudnienia obcokrajowca, tj. o 35,3 tys. mniej niż w roku poprzednim. Województwo śląskie nadal jest piątym z województw o tak wysokiej liczbie zatrudnianych cudzoziemców. Pandemia COVID-19 oraz związane z nią ograniczenia spowodowały zmniejszenie liczby cudzoziemców na śląskim rynku pracy w pierwszej połowie 2020 roku. Jednak w drugiej połowie ubiegłego roku sytuacja cudzoziemców na śląskim rynku pracy powróciła do stanu sprzed pandemii, a w grudniu 2020 odnotowano nawet wyższą liczbę oświadczeń niż w tym samym okresie 2019 roku.

Z przedstawionej w opracowaniu sytuacji wynika, że istnieje ciągła potrzeba monitorowania zjawiska bezrobocia i podejmowania różnorodnych działań zmierzających do aktywizacji osób bezrobotnych.

13. Spis tabel

TABELA 1 PRACUJĄCY WEDŁUG FAKTYCZNEGO MIEJSCA PRACY I RODZAJU DZIAŁALNOŚCI, BEZ PRACUJĄCYCH W JEDNOSTKACH BUDŻETOWYCH DZIAŁAJĄCYCH W ZAKRESIE OBRONY NARODOWEJ I BEZPIECZEŃSTWA, STAN 31.12.2019 R.	4
TABELA 2 STRUKTURA PRACUJĄCYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG SEKCJI W 2018 R. I 2019 R.	5
TABELA 3 LICZBA PRACUJĄCYCH PRZYPADAJĄCYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW, STAN 31.12. (USZEREGOWANO MALEJĄCO, WEDŁUG OSTATNIEJ KOLUMNY)	5
TABELA 4 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW	6
TABELA 5 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA	7
TABELA 6 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA - ŚLĄSKIE NA TLE KRAJU. IV KWARTAŁ, LATA 2019 – 2020 (UJĘCIE RANKINGOWE WEDŁUG OSTATNIEJ KOLUMNY TABELI).....	9
TABELA 7 STOPA BEZROBOCIA W IV KWARTAŁ 2019 R. ORAZ 2020 R.....	10
TABELA 8 DYNAMIKA SPADKU LICZBY BEZROBOTNYCH W PODREGIONACH (2019 – 2020).	11
TABELA 9 GŁÓWNE PRZYCZYNY ODPIĘWU Z BEZROBOCIA – BEZROBOTNI OGÓLEM ORAZ BEZROBOTNE KOBIETY	13
TABELA 10 BEZROBOTNE KOBIETY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA ŚLĄSKIM RYNKU PRACY	15
TABELA 11 PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA W 2020 R. – NAPŁYW I ODPIĘW KOBIET W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM ORAZ LICZBA WYŁĄCZEŃ Z TYTUŁU PODJĘCIA PRACY.....	15
TABELA 12 LICZBA BEZROBOTNYCH OGÓLEM ORAZ ZAMIESZKALI NA WSI.....	16
TABELA 13 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA TERENACH WIEJSKICH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA	17
TABELA 14 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN 31.12.	18
TABELA 15 BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYCZYŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY W 2020 R.	19
TABELA 16 LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU	20
TABELA 17 LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA	21
TABELA 18 STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG STAŻU PRACY	21
TABELA 19 STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	22
TABELA 20 BEZROBOTNI W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI, STAN 31.12.	23
TABELA 21 RANKING ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI, W KTÓRYCH ZAREJESTROWANYCH BYŁO, PONAD 20 ABSOLWENTÓW; WEDŁUG STANU 31.12.2020 R.	24
TABELA 22 STRUKTURA BEZROBOTNYCH W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI	25
TABELA 23 LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW	25
TABELA 24 RANKING ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI O NAJWIĘKSZEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH	28
TABELA 25 POZIOM BEZROBOCIA WŚRÓD POPRZEDNIO PRACUJĄCYCH WEDŁUG SEKCJI PKD, STAN 31.12.2020 R.	29
TABELA 26 LICZBA ZAREJESTROWANYCH OSÓB BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	30
TABELA 27 BEZROBOTNI PONIŻEJ 30 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	31
TABELA 28 BEZROBOTNI PONIŻEJ 25 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	31
TABELA 29 DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI, STAN W KOŃCU MIESIĄCA	32
TABELA 30 BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA	33
TABELA 31 BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI, STAN W KOŃCU MIESIĄCA	34
TABELA 32 BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	35
TABELA 33 WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	36
TABELA 34 INFORMACJE O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY I MIEJSCACH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ, ZGŁOSZONE W LATACH 2019 – 2020 WEDŁUG SEKCJI PKD	37
TABELA 35 LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODOWYCH.....	39
TABELA 36 RANKING ZAWODÓW/SPECJALNOŚCI, W KTÓRYCH W 2020 R. ZGŁOSZONO DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY NAJWIĘKSZĄ LICZBĘ INFORMACJI O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY I MIEJSCACH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (UWZGLĘDNIONO TYLKO TE ZAWODY, W KTÓRYCH ZGŁOSZONO 1000 I WIĘCEJ OFERT PRACY)	39
TABELA 37 WYŁĄCZENI Z TYTUŁU ROZPOCZĘCIA SZKOLENIA W STOSUNKU DO OGÓLNEJ LICZBY BEZROBOTNYCH W PODZIALE NA PŁEĆ.....	41
TABELA 38 PROGRAMY STAŻOWE W LATACH 2019 - 2020	41
TABELA 39 WYBRANE FORMY WYŁĄCZEŃ Z EWIDENCJI BEZROBOTNYCH W 2020 R.....	45
TABELA 40 LICZBA BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU.....	47
TABELA 41 WYDATKI Z FP W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W LATACH 2019 – 2020.....	48
TABELA 42 WYDATKI NA WYBRANE AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	49
TABELA 43 WYDATKI NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA DOTYCZĄCE BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA ORAZ POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	50
TABELA 44 WYDATKI W RAMACH KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIEWSKIM	50
TABELA 45 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W 2019 I 2020 ROKU W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH.....	52
TABELA 46 LICZBA WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ WEDŁUG OBYWATELSTWA CUDZOZIEMCA	54
TABELA 47 PRACUJĄCY OGÓLEM, W TYM W SEKCJI B GÓRNICZTWO I WYDOBYWANIE W POLSCE I NA ŚLĄSKU	55
TABELA 48 ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI W ZAWODACH GÓRNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM NA KONIEC 2019 I 2020 ROKU (STAN NA 31 GRUDNIA)	57
TABELA 49 WOLNE MIEJSCA PRACY I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE W ZAWODACH GÓRNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2019 I 2020 ROKU (STAN NA 31 GRUDZIA)	58
TABELA 50 DZIAŁANIA PRACODAWCÓW DLA UTRZYMANIA LUB POPRAWY FUNKCJONOWANIA FIRMY W LATACH 2020-2021	59

14. Spis wykresów

WYKRES 1 PRACUJĄCY (FAKTYCZNE MIEJSCE PRACY), STAN 31.12. (W TYS. OSÓB)	3
WYKRES 2 DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ZATRUDNIENIE 2015 = 100	6
WYKRES 3 WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ DLA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ	8
WYKRES 4 WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA POZIOM WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2020 R.	8
WYKRES 5 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG GRUP WIEKU W IV KWARTALE 2019 R. I 2020 R. (W %)	9
WYKRES 6 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2019 R. I 2020 R. (W %).....	9
WYKRES 7 WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE – LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH, STAN W KOŃCU ROKU.....	10
WYKRES 8 POWIATY O NAJWIĘKSZEJ (2000 I WIĘCEJ) LICZBIE BEZROBOTNYCH, STAN 31.12.2020 R.	11
WYKRES 9 POWIATY O NAJMNIEJSZEJ (MNIJ NIŻ 2000) LICZBIE BEZROBOTNYCH, STAN 31.12.2020 R.	12
WYKRES 10 BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, STAN NA KONIEC MIESIĄCA	14
WYKRES 11 UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIEC WŚRÓD OGÓŁU ZAREJESTROWANYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA WIEK, STAN 31.12.2020 R.....	14
WYKRES 12 ZWOLNIENIA GRUPOWE DOKONANE W 2020 R. WEDŁUG POWIATÓW	19
WYKRES 13 BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ, STAN 31.12.2020 R.	20
WYKRES 14 BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ, STAN 31.12.2020 R.	21
WYKRES 15 WIEK BEZROBOTNYCH A CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN 31.12.2020 R. (DANE W %)	23
WYKRES 16 BEZROBOTNI ABSOLWENCI SZKÓŁ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2020 R.	24
WYKRES 17 BEZROBOTNI PONIŻEJ 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2020 R.	32
WYKRES 18 STRUKTURA DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2020 R.	33
WYKRES 19 STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG STAŻU PRACY WŚRÓD OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, STAN 31.12.2020R. ...	34
WYKRES 20 PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, STAN NA KONIEC II PÓŁROCZA 2020 R.	35
WYKRES 21 LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W 2020 ROKU	36
WYKRES 22 STRUKTURA OFERT WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODOWYCH W 2020 R.....	38
WYKRES 23 LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY SZKOLENIA ZORGANIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2020 R.	40
WYKRES 24 LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY PRACE INTERWENCYJNE INICJOWANE I FINANSOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2020 R.....	43
WYKRES 25 LICZBA OSÓB, KTÓRE PODJĘŁY ZATRUDNIENIE W RAMACH ROBÓT PUBLICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2020 R.	43
WYKRES 26 DOTACJE NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRYZNANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2020 R.	44
WYKRES 27 REFUNDOWANE MIEJSCA PRACY PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2020 R.	45
WYKRES 28 KWOTY WYPŁACONEGO DOFINANSOWANIA W TYS. ZŁ PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY NA DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ MIEJSC PRACY W RAMACH TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ.....	48
WYKRES 29 PROCENTOWY UDZIAŁ WYPŁACONYCH ŚRODKÓW NA OCHRONĘ MIEJSC PRACY Z FUNDUSZU GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH WUP KATOWICE W 2020 ROKU	52
WYKRES 30 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2018 - 2020.....	52
WYKRES 31 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2019 I 2020 ROKU	53
WYKRES 32 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WG OBYWATELSTWA CUDZOZIEMCA	53
WYKRES 33 ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW W PERSPEKTYWIE 2021 R. PRZEZ PRZEDSIĘBIORCÓW ZATRUDNIAJĄCYCH OBCOKRAJOWCÓW W 2020 R. (DANE W %).....	54
WYKRES 34 ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW W PERSPEKTYWIE 2021 R. PRZEZ PRZEDSIĘBIORCÓW NIEZATRUDNIAJĄCYCH OBCOKRAJOWCÓW W 2020 R. (DANE W %)	54

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr VI/32/6/2021
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 24 maja 2021 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań ustawowych
oraz pozostałych działań w obszarze
łagodzenia skutków bezrobocia
Informacja roczna za 2020 r.

Katowice, kwiecień 2021 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

EFRR	-	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	-	Europejski Fundusz Społeczny
EOG	-	Europejski Obszar Gospodarczy
EURES	-	Europejskie Służby Zatrudnienia
FGŚP	-	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
IOK	-	Instytucja Ogłaszająca Konkurs
IP	-	Instytucja Pośrednicząca
IW	-	Instrukcje Wykonawcze
IZ	-	Instytucja Zarządzająca
KFS	-	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
KM	-	Komitet Monitorujący
KOP	-	Komisja Oceny Projektów
KS PSF	-	Komitet Sterujący Podmiotowym Systemem Finansowania
LSI	-	Lokalny System Informatyczny
MiIR	-	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MFIPR	-	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MRPiPS	-	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej
MRPiT	-	Ministerstwo Rozwoju Pracy i Technologii
MSWiA	-	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
OHP	-	Ochotnicze Hufce Pracy
OSI	-	Obszar Strategicznej Interwencji
PO KL	-	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PO WER	-	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PSF	-	Podmiotowy System Finansowania
PUP	-	Powiatowy Urząd Pracy
RIS	-	Rejestr Instytucji Szkoleniowych
RIT	-	Regionalne Inwestycje Terenowe
RLKS	-	Rozwój Lokalny Kierowany Przez Społeczność
RPD	-	Roczny Plan Działania
RPDZ	-	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
RPO WSL	-	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego
SL	-	System Informatyczny
SZOOP	-	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
UE	-	Unia Europejska
UM WSL	-	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
WRRP	-	Wojewódzka Rada Rynku Pracy
WUP	-	Wojewódzki Urząd Pracy
ZIT	-	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS	-	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Realizacja zadań zgodnie z art. 8 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 z późn. zm.)

Art. 8 ust. 1, pkt 1 Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (RPDZ) został przygotowany zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 z późn. zm. – obowiązująca podstawa prawna wg stanu na luty 2021 r.), który zobowiązuje samorząd województwa do corocznego opracowania regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, określającego priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

Powyższy dokument został przygotowany na podstawie wstępnych zaleceń MRPiPS wynikających z prac nad projektem Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2020-2022 (KPDZ), opracowanym przez Departament Rynku Pracy MRPiPS, a także uwzględniając sytuację na wojewódzkim oraz lokalnych rynkach pracy. Wskazane zostały w tym dokumencie następujące cele, obszary priorytetowe oraz działania kierunkowe:

Celem głównym działań podejmowanych w 2020 roku było wspieranie aktywności zawodowej osób zamieszkujących województwo śląskie, w szczególności skrajnych grup wiekowych, kobiet i osób niepełnosprawnych.

Powyższy cel był realizowany za pomocą działań kierunkowych, zgrupowanych w następujących celach szczegółowych:

- I. Wykorzystanie rosnącego potencjału gospodarki dla zwiększenia zatrudnienia rezerw polskich kadr.
- II. Wspieranie aktywności zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy.
- III. Tworzenie miejsc pracy o wysokiej jakości.
- IV. Lepsze dostosowanie struktury kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości.
- V. Skuteczne zarządzanie migracjami zarobkowymi.
- VI. Rozwój publicznych służb zatrudnienia dostosowany do zmieniającego się rynku pracy.

Cele RPDZ na rok 2020 realizowane były poprzez liczne działania kierunkowe, wśród których można wymienić m.in.:

- Wsparcie skierowane do osób do 30 roku życia bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Wsparcie osób powyżej 50 r.ż. na regionalnym rynku pracy.
- Aktywizacja kobiet.
- Wspieranie osób zaliczanych do innych grup defaworyzowanych (np. rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne, inne).
- Minimalizacja skutków bezrobocia długoterminowego.
- Aktywizacja grup dotychczas oddalonych od rynku pracy (np. bierni zawodowo, ukryte bezrobocie na wsi).

- Wspieranie mobilności osób na rynku pracy.
- Rozwijanie innowacyjnych polityk rynku pracy.
- Wspieranie tworzenia partnerstw na rzecz zatrudnienia na poziomie lokalnym i regionalnym.
- Promowanie i rozwijanie szkolenia zawodowego oraz kształcenia ustawicznego dorosłych, zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy.
- Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach gospodarczych o wysokim potencjale wzrostu zatrudnienia oraz sektorze ekonomii społecznej.
- Realizacja programów i strategii regionalnych w obszarze rynku pracy.
- Doskonalenie i wzrost kompetencji instytucji rynku pracy.
- Monitorowanie sytuacji na regionalnym i lokalnych rynkach pracy.

Równoległe przygotowano sprawozdanie z realizacji *RPDZ za 2019 r.*

Zarząd Województwa Śląskiego, Uchwałą nr 1012/124/VI/2020 z dnia 6 maja 2020 r., przyjął Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2020 oraz Sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2019.

Art. 8 ust. 1, pkt 2 Podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych.

Na podstawie decyzji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2020 r. określającej limity środków Funduszu Pracy dla województwa w 2020 roku na realizację programów aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań, dokonano podziału ww. środków, który Zarząd Województwa przyjął uchwałą nr 1013/124/VI/2020 podczas posiedzenia w dniu 6 maja 2020 r. Na realizację zadań w 2020 roku samorządy powiatowe województwa śląskiego otrzymały środki w wysokości 208 237 497,20 zł, w tym na :

- programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej: 192 815 193,20 zł;
- innych fakultatywnych zadań: 15 422 304,00 zł.

W ramach powyższych limitów ustalone zostały następujące kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ramach priorytetów inwestycyjnych:

- 8.i. Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020: 70 592 062,15 zł, w tym:
 - kwota w części EFS wynosi: 60 003 252,83 zł;
 - kwota w części wkładu krajowego wynosi: 10 588 809,32 zł.
- 8.ii. Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym

i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: 77 851 643,05 zł, w tym:

- kwota w części EFS wynosi: 65 613 364,76 zł;
- kwota w części wkładu krajowego wynosi: 12 238 278,29 zł.

W grudniu 2020 r. województwo śląskie otrzymało wstępny limit środków Funduszu Pracy w kwocie 286 276 386,36 zł, jaki został przewidziany do wydatkowania w 2021 roku na następujące zadania:

- programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – 270 865 978,67 zł;
- innych fakultatywnych zadań – 15 410 407,69 zł.

Powyższe kwoty środków (limity) Funduszu Pracy, obowiązywały do czasu ustalenia ostatecznych kwot na podstawie ustawy budżetowej na rok 2021.

Zarząd Województwa przyjął proponowany podział środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych uchwałą nr 2885/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.

Art. 8 ust. 1, pkt 2a Realizacja zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym (KFS), w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

Powiatowe urzędy pracy dysponowały w 2020 r. limitem środków KFS w łącznej kwocie 25 086,5 tys. zł. Zgodnie z informacjami otrzymanymi z powiatowych urzędów pracy, zaangażowano środki w wysokości 23 062,9 tys. zł, co stanowi 91,9 % całości przyznanych środków.

W podziale na priorytety limit podstawowy KFS zaangażowano następująco:

- *Wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych* – 15 186,0 tys. zł (70,1% przyznanych środków).
- *Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia* – 2 553,3 tys. zł (11,8%).
- *Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z rozwojem w firmach technologii i zastosowaniem wprowadzanych przez firmy narzędzi pracy* – 1 225,7 tys. zł (5,7%).
- *Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju* – 1 224,9 tys. zł (5,7%).
- *Wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego* – 128,4 tys. zł (0,6%).
- *Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych*

prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej – 81,7 tys. zł (0,4%).

- Wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem – 61,0 tys. zł (0,3%).
- Inne – 45,8 tys. zł (0,2%),
- Promocja KFS – 208,6 tys. zł (1,0%).

W podziale na priorytety Rady Rynku Pracy rezerwę KFS zaangażowano następująco:

- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych u pracodawców, którzy w latach 2017-2019 nie korzystali ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 2 072,7 tys. zł (60,8%).
- Wsparcie w nabywaniu kompetencji cyfrowych – 224,1 tys. zł (6,6%).
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności – 100,9 tys. zł (3,0%).
- Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej – 29,2 tys. zł (0,9%).
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej – nie zgłoszono zapotrzebowania.
- Inne (poza priorytetami) – 110,8 tys. zł (3,3%).

Pełny obraz wykorzystania środków KFS przedstawia informacja przekazywana przez powiatowe urzędy pracy w formularzu MPiPS-02 do Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz WUP w Katowicach:

	Limit podstawowy	Rezerwa KFS	Razem	Wydatkowane (MPiPS-02)	% wykorzystanie
Będzin	634,1		634,1	575,2	90,7%
Bielsko-Biała (M+P)	600,0		600,0	593,8	99,0%
Bytom	600,0		600,0	589,1	98,2%
Chorzów	600,0	70,0	670,0	632,4	94,4%
Cieszyn	500,0	100,0	600,0	579,7	96,6%
Częstochowa (M+P)	1 800,0		1800,0	1 674,8	93,0%
Dąbrowa Górnicza	800,0	100,0	900,0	880,1	97,8%
Gliwice (M+P)	2 000,0	500,0	2500,0	2 477,1	99,1%
Jastrzębie-Zdrój	613,2	100,0	713,2	652,2	91,4%
Jaworzno	543,7	400,0	943,7	943,7	100,0%
Katowice	1 000,0		1000,0	949,8	95,0%
Kłobuck	339,4	85,5	424,9	380,9	89,6%
Lubliniec	258,6		258,6	212,5	82,2%
Mikołów	687,9	100,0	787,9	760,8	96,6%

Mysłowice	400,0		400,0	263,1	65,8%
Myszków	324,5		324,5	307,3	94,7%
Piekary Śląskie	261,9	59,1	321,0	304,9	95,0%
Pszczyna	676,8	200,0	876,8	840,1	95,8%
Racibórz	600,0		600,0	577,2	96,2%
Ruda Śląska	780,7		780,7	698,7	89,5%
Rybnik (M+P)	750,0	144,0	894,0	894,0	100,0%
Siemianowice Śląskie	362,2	1000,0	1362,2	559,2	41,1%
Sosnowiec	1 227,6		1227,6	1 040,3	84,7%
Świętochłowice	184,7	100,0	284,7	270,5	95,0%
Tarnowskie Góry	823,9	300,0	1123,9	1 091,3	97,1%
Tychy (bieruńsko-lędziński) (M+P)	1 613,3		1613,3	1 612,5	100,0%
Wodzisław Śląski	747,4		747,4	747,4	100,0%
Zabrze	903,5		903,5	841,3	93,1%
Zawiercie	509,5	150,0	659,5	599,4	90,9%
Żory	200,0		200,0	188,2	94,1%
Żywiec	335,0		335,0	325,4	97,1%
	21 677,9	3408,6	25086,5	23 062,9	91,9%

- W związku z opublikowaniem na stronie MRPiT informacji o limitach środków KFS oraz priorytetach KFS na 2021 rok, wystosowano do PUP prośbę o zgłaszanie zapotrzebowania na ww. środki. Zapotrzebowanie wyniosło 34 765,0 tys. zł, natomiast limit środków przeznaczonych dla samorządów powiatowych województwa śląskiego wyniósł 23 117,0 tys. zł. 9 grudnia 2020 r. Zarząd Województwa przyjął uchwałę nr 2884/194/VI/2020 podział środków KFS dla samorządów powiatowych na 2021 rok.

Art. 8 ust. 1, pkt 3 Opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia.

Na podstawie statystycznych baz danych dotyczących bezrobocia rejestrowanego przygotowano informacje i analizy zmian zachodzących na rynku pracy. Najważniejsze z nich to:

- Sporządzana co miesiąc *Informacja o sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim*. Materiał publikowano na stronie internetowej Urzędu, ponadto jego odbiorcami były władze Województwa Śląskiego oraz wybrane Wydziały UM WSL.
- Miesięczne informacje o sytuacji na lokalnych rynkach pracy, w rejonie działania oddziału zamiejscowego WUP w Częstochowie i w Bielsku – Białej. Materiały były publikowane na podstronach internetowych Urzędu.

- Informacje kwartalne o stanie i strukturze bezrobocia w województwie śląskim: Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of December 2019, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of March 2020, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of June 2020, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of September 2020. Materiały były publikowane na stronie internetowej Urzędu.
- *Analiza sytuacji na śląskim rynku pracy - ujęcie przekrojowe, lata 2019 – 2020 (stan na koniec czerwca)*. Opracowanie przygotowano stosownie do załącznika do Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 1479/354/IV/2014 z dnia 5 sierpnia 2014 roku w sprawie przyjęcia *Szczegółowych wytycznych dotyczących nadzoru nad działalnością Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego*. Materiał przekazano w sierpniu 2020 roku do Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego UM WSL.
- Materiał opisujący sytuację społeczno-gospodarczą w województwie śląskim, jako fragment *RPDZ na 2020 r.* wraz z zestawem wskaźników oraz rozliczeniem wskaźników za 2019 rok.
- Syntetyczna analiza problemowa pn. *Informacja o niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy - grudzień 2020 r.* Materiał opublikowano na stronie internetowej Urzędu.
- W ramach realizacji badania „Diagnoza transgranicznego rynku pracy w obszarze EURES-T Beskydy” – zebrano dane dotyczące badania sondażowego uczestników Powiatowych Rad Rynku Pracy w obszarze EURES-T Beskydy. Zakodowano dane, opracowano tablice wynikowe z badania sondażowego oraz opracowano raport z badania sondażowego.
- Opracowano i przekazano do Zespołu ds. Programowania i Analiz EFS uwagi merytoryczne do Raportu o stanie województwa.
- Opracowano i przekazano do Referatu Analiz Regionalnych i Ewaluacji UM WSL uwagi merytoryczne do raportu końcowego z badania pt. *„Ewaluacja sposobu, w jaki wsparcie w ramach RPO WSL na lata 2014 - 2020 przyczyniło się do osiągnięcia celów w ramach osi priorytetowej VII Regionalny rynek pracy”*.
- Na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego przygotowano informacje dotyczące trendów i prognoz w zakresie rynku pracy województwa śląskiego oraz wpływu pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na koniunkturę gospodarczą, sporządzono zestawienie z wniosków i rekomendacji płynących ze zrealizowanych badań przez WUP w Katowicach w latach 2017 – 2019.
- Co kwartał wykonywano prace związane z wprowadzaniem, kodowaniem ofert pracy do systemu Viator z ofertami pracy w danym kwartale 2020 roku, zgodnie z opracowaną metodologią.
- Realizując zapis art. 8 ust. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, mówiący o konieczności dokonania przez Sejmik Województwa, co najmniej raz w roku, oceny sytuacji na rynku pracy i stopnia realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy, przygotowano analizę *Rynek pracy w województwie śląskim w 2019 roku*. Opracowanie, po akceptacji przez Zarząd Województwa Śląskiego w maju 2020 roku, zostało przekazane Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego.
- Wykonując zadania związane z badaniem popytu na pracę i z prowadzeniem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizowano wojewódzkie dane jednostkowe z załącznika

Nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności według grup zawodów* oraz dane kwartalne pozyskane z Urzędu Statystycznego w Katowicach z badania popytu na pracę Z-05. W 2020 roku sporządzono:

- Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie śląskim w 2019 roku.
 - Analizę bezrobocia rejestrowane według zawodów w województwie śląskim w 2019 r.
 - Analizę bezrobocia rejestrowanego według zawodów w I półroczu 2020 r. w województwie śląskim.
 - Tablice dotyczące nowo utworzonych miejsc pracy oraz wolnych miejsc pracy w województwie śląskim za IV kwartał 2019 roku oraz I, II i III kwartał 2020 roku.
 - Wybrane opracowania zamieszczono na stronie internetowej Urzędu oraz przekazane zostały do MRPiPS.
- WUP w Katowicach odpowiedzialny jest także za wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem badań rynku pracy. W 2020 roku przeprowadzono następujące badania:
 - **„Sytuacja na śląskim rynku pracy w aspekcie społeczno-gospodarczym w perspektywie 2021 roku w opiniach przedsiębiorców - badanie sondażowe”**. Produktem końcowym realizacji badania jest raport, w którym wyodrębniono trzy rozdziały. W rozdziale pierwszym – metodologicznym zawarto cele, problematykę, metody i techniki badania, a także zaprezentowano dobór i rozkład próby badawczej oraz opisano sposób realizacji badania. W rozdziale drugim zaprezentowano dane statystyczne, których źródłem było badanie realizowane przez Główny Urząd Statystyczny pt. „Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie śląskim”. W tej części opracowania przedstawiono zmieniające się na przestrzeni 2020 r. wartości wskaźnika ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w skali kraju i województwa śląskiego oraz wpływ pandemii COVID-19 na koniunkturę w województwie śląskim. Rozdział trzeci zawiera najważniejsze wyniki badania sondażowego zrealizowanego wśród przedstawicieli podmiotów gospodarczych, których siedziba znajduje się w województwie śląskim. Opracowane wyniki badania dotyczą między innymi opinii przedsiębiorców na temat skutków pandemii koronawirusa dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim oraz działań podejmowanych przez przedsiębiorców na rzecz utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w 2020 r. i w perspektywie 2021 r. W rozdziale omówiono również prognozowaną sytuację zatrudnieniową w badanych podmiotach gospodarczych oraz korzystanie przez przedsiębiorstwa ze wsparcia w ramach tzw. Tarczy Antykryzysowej.
Wnioski z przeprowadzonej analizy badawczej stanowią podsumowanie i zarazem zakończenie raportu.
 - **„Efektywność wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2019 w województwie śląskim”**.

Raport z przeprowadzonego badania dostarcza aktualnych informacji na temat efektywności wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2019 w województwie śląskim. Wyodrębniono w nim dwa rozdziały.

W rozdziale pierwszym – metodologicznym zawarto cele, problematykę, metody i techniki badania a także zaprezentowano dobór i rozkład próby badawczej oraz opisano sposób realizacji badania. W rozdziale drugim zaprezentowano analizę danych statystycznych, których źródłem był załącznik nr 4 do sprawozdania MRPIPS-01 oraz wyniki badania sondażowego przeprowadzonego wśród przedstawicieli powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą KFS jak i pracodawców, którzy skorzystali ze wsparcia finansowego w ramach tego instrumentu. W części obejmującej analizę danych statystycznych przedstawiono m.in. charakterystykę pracodawców ubiegających się i korzystających z dofinansowania w ramach KFS w 2019 r. oraz uczestników działań finansowanych ze środków KFS. W części odnoszącej się do pozyskanych danych z badania sondażowego zaprezentowano analizę informacji pozyskanych od pracowników powiatowych urzędów pracy na temat przyznanych i wydatkowanych środków finansowych przez powiatowe urzędy pracy, dokonano charakterystyki działań w ramach kształcenia ustawicznego oraz uczestników tych działań. Ponadto omówiono wyniki badania sondażowego zrealizowanego wśród przedstawicieli pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie z KFS w 2019 r., w tym preferowane przez pracodawców działania i ich ocenę pod względem przydatności dla poprawy funkcjonowania przedsiębiorstwa, opinie na temat preferowanych przez pracodawców obszarów tematycznych dotyczących nabywania/podnoszenia umiejętności i kwalifikacji oraz trudności, na jakie najczęściej natrafiali przy ubieganiu się o środki z KFS.

- WUP w Katowicach kontynuował realizację badania zleconego przez MRPIIT – „**Barometr zawodów 2021**” – jest to badanie ogólnopolskie, które pozwala prognozować możliwości znalezienia zatrudnienia w konkretnym zawodzie barometrowym, w kolejnym roku. W województwie śląskim badanie koordynował WUP w Katowicach. W przygotowywanym corocznie zestawieniu zawodów barometrowych klasyfikuje się je do trzech grup: zawody deficytowe (w których występuje niedobór pracowników na rynku pracy), zrównoważone i zawody nadwyżkowe (w których poszukujący pracy mogą mieć problemy ze znalezieniem pracy). Prognoza zawodów barometrowych na 2021 rok była tworzona w ramach badania jakościowego oddzielnie dla każdego powiatu. Badanie Barometr zawodów przeprowadzone zostało we wszystkich 36 powiatach województwa. W związku z zaistniałą sytuacją wynikającą z wystąpienia pandemii koronawirusa COVID-19 trzynastcie paneli zostało przeprowadzonych w formie zdalnej, z wykorzystaniem platformy ZOOM. Pozostałe panele eksperckie odbyły się tradycyjnie w sposób stacjonarny. Wszystkie spotkania zostały zrealizowane w dniach od 7 września do 15 października 2020 r., a moderatorami dyskusji każdorazowo byli pracownicy Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach. Prognozę zapotrzebowania na zawody w nadchodzącym 2021 roku tak jak w poprzednich edycjach, w większości tworzyli pracownicy powiatowych urzędów pracy oraz partnerzy zewnętrzni. Byli to między innymi przedstawiciele: pracodawców i organizacji zrzeszających pracodawców,

Ochotniczych Hufców Pracy (OHP), instytucji szkoleniowych, urzędów miast, szkół prowadzących kształcenie branżowe.

W ramach badania opracowana została także prognoza regionalna dla województwa śląskiego oraz następujące publikacje: plakaty z prognozami zapotrzebowania na zawody dla poszczególnych powiatów w 2021 roku; plakat wojewódzki przedstawiający prognozę zapotrzebowania na zawody dla województwa śląskiego w 2021 roku oraz raport wojewódzki podsumowujący wyniki projektu w województwie śląskim. Wyniki badania w postaci interaktywnej platformy i publikacji dostępne są na stronie www.barometrzawodow.pl.

Art. 8 ust. 1, pkt 4 Współdziałanie z wojewódzką radą rynku pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich.

W 2020 roku odbyło się 5 posiedzeń WRRP w Katowicach w dniach:

- 6 lutego 2020 r.
- 25 lutego 2020 r.
- 19 maja 2020 r.
- 27 sierpnia 2020 r.
- 17 grudnia 2020 r.

Ze względu na sytuację epidemiczną spotkania wyznaczone na 19 maja, 27 sierpnia, 17 grudnia odbywały się w formie telekonferencji.

- W 2020 roku członkowie Rady podjęli łącznie 612 uchwał.
- Opracowano projekty uchwał dla 842 wniosków opiniowanych przez WRRP. Większość opiniowanych przez WRRP kierunków dotyczyła zawodów, które znajdowały się w obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Dokument ten syntetycznie ujmuje różne źródła opisujące tendencje na rynku pracy w kontekście strategii rozwoju państwa i regionów. Jednym z celów prognozy jest dostarczanie przesłanek do kształtowania oferty szkolnictwa branżowego adekwatnie do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy.

Art. 8 ust. 1, pkt 6 Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego przez: wykonywanie zadań wynikających z programów, o których mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju, w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w przepisach o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach realizowanych przez urzędy pracy.

WUP w Katowicach realizuje działania związane z wdrażaniem komponentu krajowego PO WER oraz komponentu regionalnego w ramach RPO WSL. Wymienione programy finansowane są ze środków EFS.

Zadania związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:

PO WER został zatwierdzony przez Komisję Europejską 17 grudnia 2014 r. Jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków EFS oraz w ramach *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Youth Employment Initiative – YEI)*.

Zgodnie z Umową Partnerstwa alokacja środków EFS na Program wynosi 4 436,8 mln EUR oraz 268,8 mln EUR w ramach specjalnej linii budżetowej *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych*. Wkład Unii Europejskiej na realizację PO WER wynosi 4 705,6 mln EUR, a współfinansowanie ze środków krajowych - 746,3 mln EUR. Całkowita alokacja PO WER to 5 451 980 109 EUR.

Na podstawie *Porozumienia WER/ŚL/2015/1 w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020*, zawartego 27 stycznia 2015 r. pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju (Instytucja Zarządzająca PO WER) a Województwem Śląskim, w imieniu którego działa Zarząd Województwa Śląskiego reprezentowany przez Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, Instytucja Zarządzająca PO WER powierzyła WUP w Katowicach pełnienie w województwie śląskim roli Instytucji Pośredniczącej w realizacji Osi Priorytetowej I (Osoby młode na rynku pracy) dla:

- Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe*, Poddziałania 1.1.1: *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego*; projekty są realizowane przez powiatowe urzędy pracy;
- Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy*, Poddziałania 1.2.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego*; projekty są realizowane w trybie konkursowym i mają na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia ludzi młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) poprzez pomoc w zakresie określenia ścieżki zawodowej, szkolenia i egzaminy, staże.

W roku 2020 realizowano dwuletnie (2019–2020) projekty pozakonkursowe w ramach Poddziałania 1.1.1. W okresie sprawozdawczym następowały aneksowania umów o dofinansowanie związane z działaniami na rzecz zmniejszania negatywnego wpływu stanu epidemicznego na rynek pracy. Działania te związane były z wdrażaniem zapisów artykułów 15zzb, 15zzc oraz 15zze ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 poz. 374 z późn. zm.).

W okresie sprawozdawczym podpisano 31 umów w ramach Poddziałania 1.1.1 na wartość ogółem 134 090,4 tys. PLN oraz 3 umowy w ramach Poddziałania 1.2.1 na wartość ogółem 9 265,1 tys. PLN.

W ramach realizowanych w roku 2020 projektów:

- pozakonkursowych – wsparciem objęto 2 934 osoby bezrobotne, a 1 887 osób podjęło zatrudnienie.

- konkursowych – wsparciem objęto 262 osoby bezrobotne i 1 214 osób biernych zawodowo, a 625 osób podjęło zatrudnienie.
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – stawki jednostkowe – nabór od 2020-04-30 do 2020-07-07, nr: POWR.01.02.01-IP.13-24-001/20, alokacja (dofinansowanie + wkład własny): 59 000 000,00 PLN; dofinansowanie: 56 050 000,00 PLN.
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – dotacje – nabór od 2020-06-29 do 2020-09-08, nr: POWR.01.02.01-IP.13-24-002/20, alokacja (dofinansowanie + wkład własny): 25 000 000,00 PLN; dofinansowanie: 23 750 000,00 PLN.
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – subsydiowane zatrudnienie – nabór od 2020-09-28 do 2020-12-15, nr: POWR.01.02.01-IP.13-24-003/20, alokacja (dofinansowanie): 11 000 000,00 PLN.
- O łącznym budżecie (dofinansowanie) 90 800 000,00 PLN.

Tabela - Informacja dotycząca postępu finansowego PO WER w ramach Działań wdrażanych przez WUP w Katowicach¹

Działanie	Alokacja zgodna z algorytmem uwzględniająca nadkontraktację	Kontraktacja wg umów obowiązujących (wartość dofinansowania UE uwzględniająca oszczędności)	Procent kontraktacji w stosunku do alokacji	Wydatkowanie wg zatwierdzonych wniosków o płatność (wartość dofinansowania UE)	Procent wydatkowania w stosunku do alokacji
1.1 i 1.2	837 247,1 PLN	752 812,4 PLN	89,92 %	529 641,2 PLN	63,26 %

Tabela – Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działań PO WER realizowanych przez WUP w Katowicach do końca 2020 roku (wartości kumulatywne)

Poddziałanie	Wskaźnik	Wartość ogółem
1.1.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	48 714
1.2.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	2 958
	Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	8 958

¹ Źródło: Opracowanie na podstawie danych z systemu SL2014 (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.) oraz arkusza z limitami kontraktacji przesłanych przez IŻ. Dane podane w tys.

W ramach procedury odwoławczej od wyników oceny merytorycznej w Poddziałaniu 1.2.1 w roku 2020 rozpatrzono 12 protestów. Nie wniesiono żadnej skargi do sądu administracyjnego na wynik rozpatrzenia protestów.

Prowadzono również pozostałe działania związane z wdrażaniem PO WER 2014-2020 w zakresie:

- Aktualizacji harmonogramu naborów wniosków o dofinansowanie projektów.
- Aktualizacji Instrukcji Wykonawczych IP PO WER - WUP wraz z załącznikami oraz Opisem Funkcji i Procedur (OFiP PO WER).
- Opracowania Roczno Planu Działania dla Osi I PO WER na rok 2020.
- Informacji dotyczącej RPD PO WER na rok 2021.
- Analizy dotyczącej aktualizacji planu ewaluacji.
- Bieżącej aktualizacji Rejestru odstępstw od IW IP PO WER.
- Aktualizacji Informacji Rocznej w zakresie działań ewaluacyjnych w POWER 2014-2020 za 2019 rok.
- Sporządzania Informacji kwartalnych z realizacji PO WER.
- Konsultacji Metodyki wyliczenia stawki jednostkowej aktywizacji zawodowej osób młodych niepracujących oraz stawki jednostkowej wsparcia osób młodych pracujących w ramach PO WER, z uwzględnieniem zagadnień dotyczących praktycznego stosowania stawek jednostkowych w projektach.
- Przekazania uwag do Standardu przedsiębiorczości PO WER.
- Konsultacji i opiniowania projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych.
- Przygotowania dokumentacji i sporządzania wyjaśnień dla audytów i kontroli prowadzonych przez Instytucję Zarządzającą oraz instytucje zewnętrzne.
- Bieżącego analizowania informacji o stanie wdrażania i wolnych środków możliwych do kontraktacji.
- Opiniowania Regulaminów konkursów z załącznikami, kryteriów wyboru projektów, udziału w badaniach ewaluacyjnych oraz opiniowania raportów i rekomendacji.

Dnia 10 czerwca 2020 r. podpisano Aneks nr 4 do Porozumienia w sprawie realizacji PO WER 2014-2020 z dnia 27 stycznia 2015 r. numer: WER/ŚL/2015/1 pomiędzy IZ PO WER a IP-WUP.

Zadania związane z wdrażaniem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014 - 2020:

RPO WSL na lata 2014-2020 został przyjęty przez Komisję Europejską 18 grudnia 2014 r. Jest jednym z 16 programów operacyjnych zarządzanych i wdrażanych na poziomie regionalnym. Program jest współfinansowany zarówno z EEF, jak i z EFS. Alokacja Unii Europejskiej w ramach EFS to 978 045 635 EUR.

Na podstawie Porozumienia nr 13/RR/2015 w sprawie realizacji RPO WSL na lata 2014-2020, zawartego 17 marca 2015 r. pomiędzy Zarządem Województwa Śląskiego (Instytucja Zarządzająca RPO WSL), a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, Instytucja Zarządzająca powierzyła WUP w Katowicach rolę Instytucji Pośredniczącej w realizacji następujących Działań i Poddziałań:

- Działanie 7.1 *Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu* w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny rynek pracy*, w skład którego wchodzi:
 - Poddziałanie 7.1.1 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT.*
 - Poddziałanie 7.1.2 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT.*
 - Poddziałanie 7.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs.*
 - Poddziałanie 7.1.4 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – projekty pozakonkursowe EURES.*
- Działanie 7.2 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia* – projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia) w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny rynek pracy*.
- Działanie 7.3 *Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej* w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny Rynek Pracy*, w skład którego wchodzi:
 - Poddziałanie 7.3.1 *Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT.*
 - Poddziałanie 7.3.2 *Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT.*
 - Poddziałanie 7.3.3 *Promocja samozatrudnienia – konkurs.*
- Działanie 7.4 *Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu)* w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny rynek pracy*, w skład którego wchodzi:
 - Poddziałanie 7.4.1 *Outplacement – ZIT.*
 - Poddziałanie 7.4.2 *Outplacement – konkurs.*
- Działanie 8.2 *Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników*, w ramach Osi Priorytetowej VIII *Regionalne kadry gospodarki oparte na wiedzy*, w skład którego wchodzi:
 - Poddziałanie 8.2.1 *Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – ZIT.*
 - Poddziałanie 8.2.2 *Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – RIT.*
 - Poddziałanie 8.2.3 *Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs.*
- Działanie 11.3 *Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych*, w ramach Osi Priorytetowej XI *Wzmocnienie potencjału edukacyjnego*;

- Działanie 11.4 *Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych*, w ramach Osi Priorytetowej XI *Wzmocnienie potencjału edukacyjnego*, w skład którego wchodzi:
 - Poddziałanie 11.4.1 *Kształcenie ustawiczne – ZIT*.
 - Poddziałanie 11.4.2 *Kształcenie ustawiczne – RIT*.
 - Poddziałanie 11.4.3 *Kształcenie ustawiczne – konkurs*.

Dane sprawozdawcze dotyczące wartości ogłoszonych naborów², podpisanych umów³ oraz osiągniętych wskaźników w podziale na Działania - za 2020 rok:

- Działanie 7.1
 - Nabory: ogłoszono 1 nabór o budżecie 19 491,5 tys. PLN.
 - Podpisane umowy: 61 umów o łącznej wartości ogółem 92 283,0 tys. PLN.
 - Osiągnięte wskaźniki: wsparciem objęto 842 osoby bezrobotne oraz 403 biernych zawodowo; 323 osoby podjęły zatrudnienie.
- Działanie 7.2
 - Nabory: w okresie sprawozdawczym nie ogłaszano naborów ze względu na realizację naboru ogłoszonego w 2018 roku obejmującego realizację projektów w latach 2019-2020.
 - Podpisane umowy: nie podpisano żadnej umowy ze względu na realizację umów dwuletnich obejmujących lata 2019-2020.
 - Osiągnięte wskaźniki: wsparciem objęto 2 549 osób bezrobotnych; 1 430 osób podjęło zatrudnienie, a 290 otrzymało dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.
- Działanie 7.3
 - Nabory: w okresie sprawozdawczym nie ogłaszano naborów.
 - Podpisane umowy: 18 umów o wartości ogółem 49 300,2 tys. PLN.
 - Osiągnięte wskaźniki: 110 osób otrzymało dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.
- Działanie 7.4
 - Nabory: ogłoszono 1 nabór o budżecie 7 843,4 tys. PLN.
 - Podpisane umowy: 10 umów o wartości ogółem 17 725,1 tys. PLN.
 - Osiągnięte wskaźniki: wsparciem objęto 111 osób zagrożonych zwolnieniem z pracy lub zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy; 17 osób podjęło pracę lub kontynuowało zatrudnienie.
- Działanie 8.2
 - Nabory: w okresie sprawozdawczym nie ogłaszano naborów.
 - Podpisane umowy: 6 umów o wartości ogółem 59 519,0 tys. PLN.
 - Osiągnięte wskaźniki: wsparciem objęto 2 877 osób pracujących w 1 365 przedsiębiorstwach; 3 103 osoby uzyskały kwalifikacje, a 1 962 przedsiębiorstwa zrealizowały swój cel rozwojowy.
- Działanie 11.3
 - Nabory: w okresie sprawozdawczym nie ogłaszano naborów.

2 Wartość budżetu naboru rozumiana jako „finansowanie ze środków EFS oraz budżetu państwa”, przeliczona z kwot EUR na PLN wg kursu obowiązującego w dniu ogłoszenia danego konkursu

3 Łącznie z rozwiązanymi, wartość zawartych umów wg stanu na dzień 31-12-2020

- Podpisane umowy: 12 umów o łącznej wartości ogółem 19 573,1 tys. PLN.
- Osiągnięte wskaźniki: 12 477 osób objęto kształceniem w formach pozaszkolnych, a 34 w formach szkolnych; 6 555 osób uzyskało kwalifikacje.
- Działanie 11.4
 - Nabory: ogłoszono 1 nabór o budżecie 21 682,1 tys. PLN.
 - Podpisane umowy: 15 umów o łącznej wartości ogółem 45 222,1 tys. PLN.
 - Osiągnięte wskaźniki: wsparciem objęto 891 osób o niskich kwalifikacjach, a 92 uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje.

Tabela Informacja dotycząca postępu finansowego RPO WSL w ramach Działań wdrażanych przez WUP w Katowicach⁴

Działanie	Alokacja (zgodna z algorytmem)	Kontraktacja wg umów obowiązujących (wartość dofinansowania UE)	Procent kontraktacji w stosunku do alokacji	Wydatkowanie wg zatwierdzonych wniosków o płatność (wartość dofinansowania UE)	Procent wydatkowania w stosunku do alokacji
7.1	233 562,0 PLN 52 377,4 EUR	222 874,4 PLN 48 913,5 EUR	95,42%	103 954,8 PLN 22 814,6 EUR	44,51%
7.2	566 180,2 PLN 127 557,2EUR	449 503,8 PLN 98 651,1 EUR	79,39%	383 070,8 PLN 84 071,3 EUR	67,66%
7.3	126 919,1 PLN 28 688,8 EUR	123 432,1 PLN 27 089,2 EUR	97,25%	72 569,8 PLN 15 926,7 EUR	57,18%
7.4	77 044,4 PLN 17 263,9 EUR	64 930,0 PLN 14 250,0 EUR	84,28%	40 846,3 PLN 8 964,4 EUR	53,02%
8.2	434 931,3 PLN 98 228,1 EUR	422 468,7 PLN 92 717,8 EUR	97,13%	233 592,3 PLN 51 265,7 EUR	53,71%
11.3	136 696,2 PLN 31 184,5 EUR	131 049,3 PLN 28 761,0 EUR	95,87%	100 381,6 PLN 22 030,4 EUR	73,43%
11.4	135 984,7 PLN 30 184,5 EUR	118 801,6 PLN 26 073,0 EUR	87,36%	35 381,9 PLN 7 765,2 EUR	26,02%
Razem	1 711 318,1 PLN 385 484,3 EUR	1 533 059,8 PLN 336 455,6 EUR	89,58%	969 797,6 PLN 212 838,3 EUR	56,67%

⁴ Źródło: Opracowanie na podstawie danych z systemu SL2014 (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.) oraz arkusza z limitami kontraktacji przesłanych przez IZ. Przeliczenie z PLN na EUR wg kursu 4,5565 z dnia 30.12.2020. Dane podane w tys.

Tabela – Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działań RPO WSL realizowanych przez WUP w Katowicach do końca 2020 roku (wartości kumulatywne od początku wdrażania)

Oś priorytetowa	Wskaźnik	Wartość ogółem
VII <i>Regionalny rynek pracy</i>	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	42 497
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	2 777
	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	7 369
	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	1 893
VIII <i>Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy</i>	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie	53 034
XI <i>Wzmocnienie potencjału edukacyjnego</i>	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	8 197
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	3 720
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	17 922
	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	42 582

W ramach procedury odwoławczej w roku 2020 wpłynęło 81 protestów od oceny formalno – merytorycznej, które następnie poddano procedurze weryfikacji (tzw. autokontroli) wyników dokonanej oceny.

W 2020 r. WUP prowadził także działania polegające na przeprowadzaniu procedury odwoławczej od negatywnego wyniku weryfikacji przez Operatorów PSF dokumentów zgłoszeniowych przedsiębiorców w związku z ubieganiem się o udział w projektach w ramach Działania 8.2 RPO WSL. Rozpatrzono 210 odwołań przedsiębiorców.

W trybie konkursowym w 2020 r. prowadzono następujące nabory:

- Poddziałanie 7.1.3 (konkurs) – ogłoszony: 2020-04-27, nabór od 2020-05-29 do 2020-06-30, nr: RPSL.07.01.03-IP.02-24-079/20, alokacja: 19 491 505,41 PLN.
- Poddziałanie 7.1.3 (konkurs) – ogłoszony: 2020-12-28, nabór od 2021-01-29 do 2021-03-01, nr: RPSL.07.01.03-IP.02-24-082/20, alokacja: 6 273 772,05 PLN.

- Poddziałanie 7.4.2 (konkurs) – ogłoszony: 2020-10-25, nabór od 2019-11-28 do 2020-01-09, nr: RPSL.07.04.02-IP.02-24-076/19, alokacja: 10 268 397,72 PLN.
- Poddziałanie 7.4.2 (konkurs) – ogłoszony: 2020-05-26, nabór od 2020-06-30 do 2020-07-30, nr: RPSL.07.04.02-IP.02-24-080/20, alokacja: 7 843 411,75 PLN.
- Poddziałanie 11.4.3 (konkurs) – ogłoszony: 2020-04-28, nabór od 2020-05-29 do 2020-06-30, nr: RPSL.11.04.03-IP.02-24-078/20, alokacja: 21 682 113,60 PLN.
- Poddziałanie 11.4.3 (konkurs) – ogłoszony: 2020-12-29, nabór od 2021-01-29 do 2021-03-01, nr: RPSL.11.04.03-IP.02-24-081/20, alokacja: 5 613 375,00 PLN.

Prowadzono również pozostałe działania związane z wdrażaniem RPO WSL w zakresie:

- Bieżącej aktualizacji Rejestru odstępstw od IW IP RPO WSL.
- Konsultacji i opiniowania projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych.
- Aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczącej.
- Sporządzania Informacji kwartalnych z realizacji RPO WSL.
- Sporządzania aktualizacji harmonogramu naborów wniosków o dofinansowanie projektów.
- Sporządzania Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WSL za rok 2020.
- Udziału w badaniach ewaluacyjnych oraz opiniowania raportów i rekomendacji.
- Analiz oraz sporządzania uwag do rekomendacji zawartych w raportach z badań ewaluacyjnych.
- Przygotowania dokumentacji i sporządzania wyjaśnień dla audytów i kontroli prowadzonych m. in. przez Instytucję Zarządzającą, ETO, NIK oraz KAS.
- Sporządzania kart zadań do RPDZ na rok 2021.
- Sporządzania kart zadań do RPDZ za rok 2020.
- Comiesięcznego raportowania w zakresie zastrzeżeń/nadużyć/uchybień systemowych zidentyfikowanych w ramach realizacji PSF.
- Organizacji posiedzeń Komitetu Sterującego PSF.
- Prac nad dokumentacją programową dla projektu własnego WUP w Katowicach, planowanego do realizacji w ramach Działania 7.4 RPO WSL.
- Opiniowania Regulaminów konkursów z załącznikami (w tym wyliczenia wartości alokacji i wskaźników).
- Opracowania prognoz certyfikacji i kontraktacji.
- Analizowania postępu finansowego, w tym poziomu kontraktacji oraz wartości wolnych środków możliwych do zakontraktowania w stosunku do alokacji - opracowywanie limitów kontraktacji.
- Agregacji miesięcznych danych sprawozdawczych na temat postępu rzeczowego i finansowego Działania 8.2 RPO WSL.
- Codziennej aktualizacji zestawienia przedsiębiorców ubiegających się o dofinansowanie usług rozwojowych w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania.
- Rozpatrywania odwołań przedsiębiorców od negatywnego wyniku weryfikacji ich dokumentów zgłoszeniowych do PSF.

- Systematycznego prowadzenia prac dotyczących usprawnienia procesu aplikowania o dofinansowanie do usług rozwojowych w ramach PSF.
- Organizacji posiedzeń Zespołu ds. Zarządzania Ramami Wykonania.
- Koordynacji procesu przygotowania „Sprawozdania z działań projektowych realizowanych przez Województwo Śląskie” związanych z działalnością WUP.
- Prac nad Harmonogramem naborów wniosków o dofinansowanie dla RPO WSL 2014-2020 oraz Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych RPO WSL 2014-2020, w tym także kryteriami wyboru projektów.
- Aktualizacji dokumentów programowych.

Zespół ds. Projektów Pozakonkursowych

W roku 2020 Zespół ds. Obsługi Projektów Pozakonkursowych wykonywał zadania związane z wdrażaniem projektów pozakonkursowych realizowanych w ramach następujących Działań i Poddziałań:

- PO WER:

Priorytet I

Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy

Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego

- RPO WSL:

Priorytet VII

Działanie 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia

W szczególności wykonywano:

- Ocenę formalną i merytoryczną wniosków o dofinansowanie realizacji projektów pozakonkursowych.
- Przygotowanie i podpisanie umów o dofinansowanie projektów pozakonkursowych.
- Aneksowanie umów o dofinansowanie projektów pozakonkursowych.
- Weryfikację formalno-rachunkową i merytoryczną wniosków o płatność.
- Udzielanie na bieżąco beneficjentom informacji telefonicznych oraz pisemnych i mailowych odpowiedzi dotyczących realizacji projektów pozakonkursowych PO WER i RPO WSL.
- Realizacja wsparcia dla Beneficjentów w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19.
- Wprowadzanie danych do systemów SOWA, SL2014 oraz LSI2014.
- Sporządzanie miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych sprawozdań oraz raportów z realizacji zadań Zespołu ds. Obsługi Projektów Pozakonkursowych.
- Współpraca z pozostałymi zespołami WUP Katowice zaangażowanymi we wdrażanie RPO WSL oraz POWER: testowanie nowych funkcji w systemie LSI RPO WSL, konsultowanie dokumentów.

Zespół ds. Projektów Konkursowych 1 oraz Zespół ds. Projektów Konkursowych 2

W roku 2020 Zespół ds. Obsługi Projektów Konkursowych 1 oraz 2 wykonywał zadania związane z wdrażaniem projektów konkursowych realizowanych w ramach następujących Działań:

- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój:

Priorytet I

Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe

- RPO WSL:

Priorytet VII

Działanie 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Działanie 7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej

Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu).

Priorytet VIII

Działanie 8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników.

Priorytet XI

Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych;

Działanie 11.4. Podnoszenie kwalifikacji osób dorosłych.

Zadania realizowane przez Zespół ds. Obsługi Projektów Konkursowych 1 oraz 2:

- Aneksowanie umów o dofinansowanie projektów konkursowych.
- Weryfikacja formalno-rachunkowa i merytoryczna wniosków o płatność.
- Wprowadzanie danych do systemów SOWA, SL2014 oraz LSI.
- Gromadzenie dokumentacji dotyczącej PO WER oraz RPO WSL.
- Bieżące udzielanie beneficjentom informacji telefonicznych i pisemnych oraz mailowych odpowiedzi dotyczących realizacji projektów konkursowych PO WER i RPO WSL.
- Udzielanie informacji Beneficjentom odnośnie realizacji wsparcia w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19.
- Sporządzanie miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych sprawozdań oraz raportów z realizacji zadań Zespołów.
- Współpraca z pozostałymi zespołami WUP Katowice zaangażowanymi we wdrażanie RPO WSL oraz POWER: testowanie nowych funkcji w systemie LSI RPO WSL, konsultowanie dokumentów.

Zespół ds. Systemów Informatycznych EFS:

Zadania związane z wdrażaniem PO WER 2014-2020

- Obsługa merytoryczna systemów informatycznych SL2014 POWER oraz SOWA (rozwiązywanie, zgłaszanych przez pracowników i beneficjentów, bieżących problemów związanych z obsługą systemów).
- Przeprowadzanie audytów jakości danych w systemie SL2014 POWER.
- Weryfikacja stanu aktywności użytkowników SL2014 POWER oraz SOWA.
- Wysłanie zgłoszeń o nadanie/modyfikację/blokadę dostępu do systemu SL2014 oraz SOWA.
- Co miesięczne zrzuty uprawnień z SL2014 w ramach PO WER oraz SOWA.
- Aktualizacja podręcznika Beneficjenta (uzupełnienie podręcznika o uwagi własne instytucji i umieszczenie na stronie internetowej WUP).
- Przekazanie danych do informacji kwartalnych z realizacji PO WER.
- Weryfikacja zapisów zawartych w IW POWER oraz OFIP POWER.
- Zgłaszanie problemów z działaniem SL2014 po przejściu CST na infrastrukturę chmurową.
- Bieżące śledzenie zgłoszeń rejestrowanych na Service Desk dot. SL2014.
- Zgłaszanie problemów z eksportem wniosków do SL2014 oraz działaniem wskaźników dot. COVID-19 w SOWA.
- Weryfikacja działania Agentów w SL2014 na podstawie otrzymanych od AMIZ PO WER Zasad definiowania i uruchamiania agentów w Oracle BI.

Zadania związane z wdrażaniem RPO WSL 2014 - 2020:

- Obsługa merytoryczna systemów informatycznych SL2014 w ramach RPO oraz LSI (rozwiązywanie zgłaszanych przez pracowników i beneficjentów bieżących problemów związanych z obsługą systemów).
- Bieżąca praca w Mantis Bug Tracker związana z modyfikacją istniejących funkcjonalności, projektowaniem oraz testowaniem nowych w systemie LSI.
- Uczestnictwo w spotkaniach grupy roboczej ds. wdrożenia LSI.
- Przeprowadzanie audytów jakości danych w SL2014 w ramach RPO WSL oraz pomiędzy SL2014, a LSI.
- Weryfikacja stanu aktywności użytkowników SL2014 RPO oraz LSI.
- Wysłanie zgłoszeń o nadanie/modyfikację/blokadę dostępu do systemów SL2014 oraz LSI.
- Bieżące przekazywanie zgłoszeń dotyczących modyfikacji danych na lsi@slaskie.pl.
- Diagnozowanie problemów z eksportem WND oraz WNP z LSI do SL2014.
- Comiesięczny zrzut uprawnień z SL2014 w ramach RPO oraz LSI.
- Aktualizacja Instrukcji wypełniania rejestru postępowań/zamówień i dokumentów w LSI dla beneficjentów WUP.
- Przekazywanie danych do informacji kwartalnej z realizacji RPO WSL.
- Aktualizacja Instrukcji do modułu Harmonogram Form Wsparcia w LSI.

- Zgłoszenie zmian słownikowych w LSI w związku z COVID-19 oraz wprowadzenie nowych wartości dla ogłaszanych konkursów w ramach Poddziałania 7.1.3 oraz 11.4.3.
- Konsultacje na Service Desk (SD2014) wątpliwości co do sposobu monitorowania danych w systemie LSI/SL2014 dot. COVID-19, na potrzeby WUP w Katowicach oraz UM WSL.
- Comiesięczne przekazanie danych do informacji dla Radnych wojewódzkich.
- Konsultacje dot. zmian zapisów w Zasadach zarządzania LSI 2014 i Regulaminie użytkownika LSI 2014.
- Przekazanie wkładu merytorycznego do pisma dotyczącego procedury weryfikacji wielokrotnego uczestnictwa w projektach EFS z zakresu aktywizacji zawodowej (odpowiedź na pismo o sygn. DZF-IV.7610.37.2020.IK z dnia 21.05.2020 r.).
- Zgłoszenie zmian słownikowych w LSI w związku z COVID-19 oraz wprowadzenie nowych wartości dla ogłaszanego konkursu w ramach Poddziałania 7.4.2.
- Konsultacje projektu nowej wersji Instrukcji wypełniania Bazy personelu w ramach LSI 2014 dla Beneficjentów RPO WSL 2014-2020 w części dotyczącej współfinansowania z EFS.
- Zgłoszenie problemu z błędnym wyświetlaniem informacji dotyczących limitów COVID-19 w pdf (dot. w szczególności konkursów kończących się 30.06.2020 r.).
- Konsultacje Instrukcji obsługi PEFS oraz Instrukcji obsługi modułu Umów ramach LSI 2014 dla pracowników WUP w Katowicach.
- Weryfikacja zapisów zawartych w OFIP RPO WSL na lata 2014-2020.
- Aktualizacja zapisów Instrukcji wypełniania PEFS w ramach LSI 2014 dla Beneficjentów.
- Konsultacje i weryfikacja zapisów Instrukcji wypełniania i przekazywania Formularzy Zgłoszeń Zmian do projektów w ramach LSI.
- Sporządzenie Odstępstwa od IW IP RPO WSL – WUP dot. elektronicznego podpisywania wniosków o nadanie/zmianę/blokadę uprawnień.

Zadania informacyjno - promocyjne; prowadzenie Punktu Informacyjnego EFS

• Spotkania informacyjno-promocyjno-szkoleniowe

W 2020 roku zorganizowano 6 spotkań informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów z zasad aplikowania o środki EFS w ramach działań RPO WSL oraz PO WER, wdrażanych przez WUP w Katowicach – w związku z ogłoszonymi konkursami. Łączna liczba uczestników to 134 osoby.

Odbyło się także 16 szkoleń specjalistycznych dla beneficjentów RPO WSL i PO WER. Tematyka szkoleń:

- „Kontrola projektów EFS – nieprawidłowości i nadużycia finansowe” (2 szkolenia).
- „Jak tworzyć grafiki w mediach społecznościowych, które przyciągną uczestników projektów? Przegląd popularnych programów do tworzenia grafiki online”(1 szkolenie).
- „Pomoc publiczna/pomoc de minimis w projektach EFS”(1 szkolenie).
- „Ochrona danych osobowych w projektach EFS w świetle przepisów RODO”(2 szkolenia).

- „Rozeznanie rynku i zasada konkurencyjności w projektach”(2 szkolenia).
- „Prawidłowe szacowanie wartości zamówienia w projektach EFS”(1 szkolenie).
- „Realizacja i rozliczanie projektów EFS, w tym kwalifikowalność wydatków i uproszczone metody rozliczania”(1 szkolenie).
- „Prowadzenie ewidencji księgowej w projektach EFS, w tym kwalifikowalność podatku VAT”(1 szkolenie).
- „Promocja i rekrutacja do projektu w czasie pandemii”(1 szkolenie).
- „Prawidłowe zamykanie projektu EFS”(1 szkolenie).
- „Pozacenowe kryteria oceny ofert w zamówieniach publicznych”(1 szkolenie).
- „Dostępność cyfrowa stron internetowych”(2 szkolenia).

Liczba przeszkolonych wyniosła łącznie: **502** osoby.

Z uwagi na ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19 szkolenia i spotkania odbyły się w formie on-line (webinary).

- **Realizacja kampanii informacyjno - promocyjnych działań wdrażanych przez WUP**

Kampania radiowa:

- Zrealizowano kampanię radiową nt wsparcia w ramach działań RPO WSL oraz PO WER wdrażanych przez WUP, w tym:
 - **W kampanii RPO WSL:** 5 spotów, 2000 emisji w lokalnych i regionalnych stacjach: Antyradio, Eska Beskidy, Eska Katowice, Twoja Polska Stacja, Meloradio - termin emisji: październik-grudzień 2020 r.
 - **W kampanii PO WER:** 2 spoty, 1144 emisji w lokalnych i regionalnych stacjach: Antyradio, Eska Beskidy, Eska Katowice, Twoja Polska Stacja - termin emisji: październik - grudzień 2020 r.

Kampania internetowa (wrzesień - grudzień 2020 r.)

Zrealizowano 2 kampanie internetowe dot. wsparcia w ramach działań RPO WSL i PO WER wdrażanych przez WUP, w tym:

- **W kampanii RPO WSL:**
 - **4 artykuły sponsorowane na portalach wp.pl, money.pl** (wskaźniki - łączna liczba uu: 80 347),
 - **5 filmów animowanych wideo o długości max 1 min. 30 sek.** na You Tube – Praca TV (wskaźniki - łączna liczba obejrzeń o długości min. 20% danego filmu: 44 339).
 - **Reklama płatna na Facebooku** <https://www.facebook.com/slaskie.rynekpracy> (wskaźniki: 33 reklamy; kliknięcia linku: 25 817, zasięg: 277 505).
 - **Kampania linków sponsorowanych** (wskaźniki: łącznie 8 507 kliknięć).
 - **Mailing reklamowy (5 treści) do użytkowników bezpłatnych kont pocztowych portali wp.pl, o2.pl, interia.pl, onet.pl** (wskaźniki: w ramach kampanii nr 1 łącznie 1220 klikniętych maili; w ramach kampanii nr 2: 500 000 dostarczonych maili).

- **Display (reklama banerowa) – 5 reklam na serwisach dziennikzachodni.pl, naszemiasto.pl** (wskaźniki: łącznie 1200 000 odsłon).
- **W kampanii PO WER:**
 - **2 artykuły sponsorowane na portalach wp.pl, money.pl** (wskaźniki - łączna liczba uu: 32 549),
 - **2 filmy animowane wideo o długości max 1 min. 30 sek. na You Tube – Praca TV** (wskaźniki - łączna liczba obejrzeń o długości min. 20% danego filmu: 16 085).
 - **Reklama płatna na Facebooku <https://www.facebook.com/slaskie.rynekpracy>** (wskaźniki: 25 reklam; **kliknięcia linku: 7 426, zasięg: 227 112, ilość wyświetleń: 1 083 940**),
 - **Kampania linków sponsorowanych** (wskaźniki: łącznie 4 767 kliknięć).
 - **Mailing reklamowy (3 treści) do użytkowników bezpłatnych kont pocztowych portali wp.pl, o2.pl, interia.pl, onet.pl** (wskaźniki: 575 unikalnych kliknięć w ramach kampanii nr 1 i 200 000 wysłanych maili w kampanii nr 2).
 - **Display (reklama banerowa) – 3 reklamy na serwisach dziennikzachodni.pl, naszemiasto.pl** (wskaźniki: łącznie 480 000 odsłon).

Biuletyn Informacyjny WUP w Katowicach „Śląskie. Rynek Pracy”

W 2020 roku wydano 4 numery (w tym łączone wydanie 1-2, 3 i 4) Biuletynu Informacyjnego WUP „Śląskie. Rynek Pracy” (daty wydania: lipiec, wrzesień, grudzień - nakład 30 tys. egzemplarzy oraz 1000 egz. do dystrybucji własnej przez WUP). Biuletyn kolportowany był bezpłatnie w pociągach Kolei Śląskich. Każdy numer poświęcony był zagadnieniom związanym z rynkiem pracy, aktualnym wydarzeniom, możliwościom wsparcia w działaniach wdrażanych przez WUP w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz w ramach PO WER, przykładom dobrych praktyk (projekty EFS zakończone sukcesem, historie osób, które skorzystały ze stażu, dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej czy szkolenia – i znalazły drogę do trwałego zatrudnienia). Minimum 8 stron każdego Biuletynu było poświęconych sprawom związanym z RPO WSL, minimum 1 artykuł traktował o wsparciu dla osób młodych w projektach realizowanych w ramach PO WER. Publikowano także listy aktualnych projektów, poradniki, wywiady z ekspertami, reportaże, statystyki rynku pracy. Wydanie prasowe uzupełnione było e-publikacją dostępną na serwisach WUP.

Punkt Kontaktowy EFS

Jednym z najważniejszych działań Zespołu ds. Promocji i Informacji (ZI) jest praca w ramach Punktu Kontaktowego EFS, w którym prowadzona jest obsługa klientów: telefoniczna, mailowa, bezpośrednia (klienci przyjmowani są w Punkcie). Udzielane odpowiedzi dotyczą informacji na temat wsparcia dostępnego w PO WER i RPO WSL, w działaniach wdrażanych przez WUP (głównie roli i zadań WUP we wdrażaniu programów, procedur i kryteriów dotyczących ogłaszanych konkursów, realizacji projektów, form wsparcia współfinansowanego z EFS). Stan pandemii i wprowadzone ograniczenia epidemiologiczne spowodowały konieczność wprowadzenia szeregu zmian w sposobie realizacji projektów (m.in. na skutek częściowego zawieszenia wytycznych w obszarach rynku pracy oraz edukacji) i w konsekwencji zmiany realizacji poszczególnych form wsparcia. Zadaniem punktu informacyjnego było dostarczenie tych informacji beneficjentom oraz uczestnikom.

W roku 2020 odnotowano: **21433** konsultacji i rozmów telefonicznych (wzrost ponad czterokrotny w stosunku do roku ubiegłego), ponad **100** informacji udzielonych w trakcie wizyt klientów w Punkcie, **476** odpowiedzi na zapytania e-mailowe.

- **Przedsięwzięcia:**

W roku 2020 pracownicy Zespołu ds. Promocji i Informacji wzięli udział w następujących wydarzeniach:

- Uczestnictwo ze stoiskiem promocyjno-informacyjnym w kolejnej edycji ***Dnia Przedsiębiorcy***, który odbywał się 16 stycznia w Urzędzie Miasta w Tychach. Przedstawiciele WUP przekazali informacje o wsparciu dla przedsiębiorców z funduszy unijnych, kolportowano ulotki i materiały dot. wsparcia dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.
- Udział w ***Mysłowickiej Radzie Biznesu***, która odbyła się w dniu 28 stycznia w Urzędzie Miasta w Mysłowicach - przedstawiciele WUP uczestniczyli w wydarzeniu z prezentacjami, stoiskiem wystawienniczym oraz obsługą medialną.
- Uczestnictwo w spotkaniu ***„Dostępnie czyli prosto i kropka”***, które odbyło się 30 stycznia w MFiPR – przedstawiciel WUP omówił prezentację.
- Organizacja spotkania w dniu 14 lutego pt. ***„Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego w działaniach Powiatowych Urzędów Pracy”***, w którym udział wzięli przedstawiciele powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego, a także przedstawiciel MRiPS – zapewniono materiały informacyjne oraz obsługę medialną.
- Uczestnictwo w dniu 17 lutego w ***Spotkaniu roboczym dot. wymiany informacji na temat realizowanych projektów rynku pracy, aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów, jak również rozszerzenia obszarów współpracy pomiędzy WUP a Akademickimi Biurami Karier***, które odbyło się w Wyższej Szkole Bankowej w Chorzowie.
- Uczestnictwo w ***Targach Pracy*** organizowanych przez Politechnikę Częstochowską w Częstochowie, które odbywały się 25 lutego. Na stoisku WUP-u udzielano informacji dot. projektów RPO WSL i PO WER, kolportowano ulotki i materiały.
- Spotkanie z młodzieżą kończącą edukację w roku szkolnym 2019/2020 w celu przybliżenia rynku pracy oraz możliwości i wsparcia dla ludzi młodych wchodzących na rynek pracy, które odbyło się 4 marca 2020 w Katowickim Centrum Edukacji Zawodowej.
- Udział w spotkaniu organizowanym w dniu 13 listopada dla przedsiębiorców pt. ***„Zyskaj wsparcie dla swojej firmy oraz poznaj tajniki grafiki w mediach społecznościowych! Europejski Dzień Pracodawców 2020”***.
- Uczestnictwo w Konferencji ***„Śląski pakiet dla Gospodarki”*** organizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w dniu 1 grudnia 2020 roku.

Pozostałe zadania

- W ramach RPO WSL i PO WER zakupiono materiały promocyjne typu gadżety oraz kalendarze książkowe na 2021 rok - do dystrybucji podczas różnego rodzaju wydarzeń (np. konferencje, kongresy, spotkania).
- Prowadzono strony internetowe WUP (wupkatowice.praca.gov.pl, rpo.wup-katowice.pl, power.wup-katowice.pl), obsługiwano konta w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn) oraz kanał na You Tube; przesyłano newslettery z informacjami o ogłoszeniu konkursów i organizacji spotkań dla beneficjentów, zamieszczanych na stronach internetowych newsach oraz inicjatywach podejmowanych przez Urząd w ramach przedsięwzięć finansowanych z EFS.
- W celu wsparcia beneficjentów w prawidłowym wypełnianiu wniosków aplikacyjnych i poprawnym realizowaniu działań w projektach sporządzano (dla nowych konkursów) i aktualizowano FAQ-i (najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi) dotyczące ogłaszanych w ramach RPO WSL i PO WER konkursów, zamieszczano je na stronie internetowej.
- W związku z ogłoszonym stanem pandemii COVID-19 pracownicy Punktu informowali o dostępnych formach pomocy dla firm w ramach tzw. TARCZY.
- Sporządzano i przesyłano do Wydziału EFS UM WSL informacje na temat działań WUP oraz informacje dla Radnych Sejmiku Samorządowego, na które składały się relacje z wydarzeń oraz aktualny stan wdrażania RPO WSL w zakresie działań WUP. Co miesiąc uzupełniano także nadsyłane przez IZ RPO tabele: dot. planowanych na najbliższy miesiąc naborów oraz tabelę dot. naborów na najbliższe dwa miesiące w projektach PO WER, którą wysyłało do IZ PO WER. Tam także trafiały propozycje (opisane projekty) dobrych praktyk.
- Kontynuowano prace nad aktualizacją bazy dobrych praktyk, tj. przykładów projektów, firm oraz osób, które skorzystały z EFS do celu promocji efektów wdrażania FE w regionie w ramach kampanii internetowych, w publikacjach, artykułach sponsorowanych, audycjach radiowych, materiałach wideo. W tym zakresie współpracowano z opiekunami projektów, beneficjentami i Referatem Komunikacji i Promocji RPO WSL Wydziału Rozwoju Regionalnego UM WSL

Pomoc Techniczna

PO WER

W 2020 roku w ramach działań finansowanych ze środków Pomocy Technicznej PO WER na lata 2014-2020, WUP w Katowicach poniósł poniższe wydatki – zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach Pomocy Technicznej PO WER na lata 2019-2020:

- Koszty osobowe pracowników WUP.
- Koszty wynagrodzenia członków KOP.
- Szkolenia pracowników WUP.
- Koszty podnoszenia kwalifikacji pracowników.
- Koszty instytucji, tj.: wynajmu i eksploatacji pomieszczeń biurowych, wysyłki korespondencji, rozmów telefonicznych, materiałów eksploatacyjnych, sprzętu biurowego, mebli biurowych,

urządzeń biurowych, sprzętu komputerowego oraz licencji oprogramowań Talgos i Quorum, a także łącza internetowego.

- Koszty badań lekarskich, zakupu okularów.
- Koszt kontroli i wizyt monitoringowych.
- Koszty podróży służbowych.
- Koszty działań informacyjno-promocyjnych - organizacja szkoleń dla beneficjentów; promocja w: radiu (spoty radiowe i ich emisja), Internecie (kampania linków sponsorowanych, reklama w formie postów w mediach społecznościowych i na serwisach regionalnych, produkcja i reklama video, kampania display i mailing nt możliwości/efektów wsparcia w ramach PO WER); funkcjonowanie strony internetowej programu power.wup-katowice.pl oraz nowej strony www z narzędziem do oceny kompetencji zawodowych (test online); zakup raportu Radio Track na potrzeby kampanii radiowej, zakup materiałów promocyjnych typu gadżety, kalendarzy książkowych na 2021 rok.

Na realizację powyższych działań wydatkowano w roku 2020 kwotę **4 449 454,20** zł, co stanowi **88,24** % środków zaplanowanych.

RPO WSL

W 2020 roku w ramach działań finansowanych ze środków Pomocy Technicznej RPO WSL na lata 2014-2020, WUP w Katowicach poniósł niższe wydatki – zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach Pomocy Technicznej RPO WSL na rok 2020:

- Koszty osobowe pracowników WUP.
- Koszty wynagrodzenia członków KOP.
- Szkolenia pracowników WUP.
- Koszty podnoszenia kwalifikacji pracowników.
- Koszty instytucji, tj.: wynajmu i eksploatacji pomieszczeń biurowych, wysyłki korespondencji, rozmów telefonicznych, materiałów eksploatacyjnych, sprzętu biurowego, mebli biurowych, urządzeń biurowych, sprzętu komputerowego oraz licencji oprogramowań Talgos i Quorum, a także łącza internetowego.
- Koszty badań lekarskich, zakupu okularów.
- Koszt kontroli i wizyt monitoringowych.
- Koszty podróży służbowych.
- Koszty działań informacyjno-promocyjnych - organizacja szkoleń dla beneficjentów, spotkania informacyjne dla przedstawicieli PUP; promocja w: radiu (spoty radiowe i ich emisja), Internecie (kampania linków sponsorowanych, reklama w formie postów w mediach społecznościowych i na serwisach regionalnych, produkcja i reklama video, kampania display i mailing nt możliwości/efektów wsparcia w ramach RPO WSL); funkcjonowanie strony internetowej programu rpo.wup-katowice.pl oraz nowej strony www z narzędziem do oceny kompetencji zawodowych (test online); zakup raportu Radio Track na potrzeby kampanii radiowej, zakup materiałów promocyjnych typu gadżety, kalendarzy książkowych na 2021 rok.

W 2020 roku na realizację PT RPO poniesiono wydatki w wysokości **9 431 285,81** zł, co stanowi **95,41** % zaplanowanych środków.

Zadania kontrolne

W roku 2020 Wydział Kontroli EFS zrealizował następujące zadania:

- Przeprowadzono **123** postępowań kontrolne oraz **85** postępowań dotyczących wizyt monitoringowych, w tym w szczególności:
 - Przeprowadzono **65** kontroli realizacji projektów w ramach wdrażanych pod nadzorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach Działań/Poddziałań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020:
 - Poddziałanie 7.1.1 – 3 kontrole.
 - Poddziałanie 7.1.2 – 3 kontrole.
 - Poddziałanie 7.1.3 – 14 kontroli.
 - Działanie 7.2 – 5 kontroli.
 - Poddziałanie 7.3.1 – 2 kontrole.
 - Poddziałanie 7.3.2 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 7.3.3 – 3 kontrole.
 - Poddziałanie 7.4.1 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 7.4.2 – 5 kontroli.
 - Poddziałanie 8.2.1 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 8.2.2 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 8.2.3 – 7 kontroli.
 - Działanie 11.3 – 9 kontroli.
 - Poddziałanie 11.4.1 – 2 kontrole.
 - Poddziałanie 11.4.2 – 3 kontrole.
 - Poddziałanie 11.4.3 – 5 kontroli.
 - Przeprowadzono **58** kontroli realizacji projektów w ramach wdrażanych pod nadzorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach Działań/Poddziałań Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój:
 - Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 42 kontrole.
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 16 kontroli.
 - Przeprowadzono **62** wizyty monitoringowe w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach Działań/Poddziałań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020:
 - Poddziałanie 7.1.1 – 2 wizyty monitoringowe.
 - Poddziałanie 7.1.2 – 3 wizyty monitoringowe.
 - Poddziałanie 7.1.3 – 12 wizyt monitoringowych.
 - Działanie 7.2 – 4 wizyty monitoringowe.

- Poddziałanie 7.3.1 – 2 wizyty monitoringowe.
 - Poddziałanie 7.3.3 – 4 wizyty monitoringowe.
 - Poddziałanie 7.4.1 – 1 wizyta monitoringowa.
 - Poddziałanie 7.4.2 – 4 wizyty monitoringowe.
 - Poddziałanie 8.2.1 – 1 wizyta monitoringowa.
 - Poddziałanie 8.2.2 – 1 wizyta monitoringowa.
 - Poddziałanie 8.2.3 – 12 wizyt monitoringowych.
 - Działanie 11.3 – 7 wizyt monitoringowych.
 - Poddziałanie 11.4.1 – 2 wizyty monitoringowe.
 - Poddziałanie 11.4.2 – 3 wizyty monitoringowe.
 - Poddziałanie 11.4.3 – 4 wizyty monitoringowe.
- Przeprowadzono **23** wizyty monitoringowe w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach Działań/Poddziałań Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój:
- Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 9 wizyt monitoringowych.
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 14 wizyt monitoringowych.
- Sporządzono i przekazano Beneficjentom Informacje z przeprowadzonych kontroli i wizyt monitoringowych, Zalecenia pokontrolne, Zalecenia z wizyt monitoringowych oraz Wezwania do zwrotu środków uznanych za niekwalifikowane w ramach projektów POWER oraz RPO WSL, a także weryfikowano przekazane przez Beneficjentów Sprawozdania z realizacji wydanych Zaleceń.
 - Prowadzono korespondencję i konsultacje z instytucjami zewnętrznymi w zakresie spraw związanych z prowadzonymi kontrolami dot. realizacji projektów EFS.
 - Wprowadzono dane dotyczące kontroli oraz wizyt monitoringowych przeprowadzonych w ramach wdrażanych Działań/Poddziałań POWER oraz RPO WSL do właściwych systemów informatycznych oraz monitorowano prawidłowości wprowadzanych danych.
 - Realizowano zadania związane z przygotowaniem, wszczęciem oraz prowadzeniem spraw związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych w przedmiocie odzyskiwania kwot uznanych za niekwalifikowane w projektach realizowanych w ramach POKL, RPO WSL oraz POWER pod nadzorem WUP: prowadzono **38** postępowań administracyjnych, w tym:
 - 29 postępowań dot. zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania na łączną kwotę 13 129 939,72 zł.
 - 2 postępowania w sprawie udzielenia ulgi w spłacie należności na łączną kwotę 1 336 034,96 zł.
 - 4 postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki na łączną kwotę 2 469 836,47 zł.
 - 3 postępowania w sprawie zmiany decyzji prawomocnej udzielającej ulgę w spłacie należności.
 - Wydano 16 decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania na łączną kwotę 2 888 573,10 zł.

- Przygotowano akta 3 postępowań do Organu odwoławczego w związku ze złożeniem odwołań od wydanych decyzji.
- Złożono 44 zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- Wniesiono 1 zażalenie na rozstrzygnięcia Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.
- Sporządzono „Roczny Plan Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. dla RPO WSL na lata 2014-2020” w części dotyczącej WUP w Katowicach oraz „Roczny Plan Kontroli Instytucji Pośredniczącej na rok obrachunkowy od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. dla PO WER 2014-2020”.
- Sporządzono kwartalne analizy ryzyka w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz PO WER.
- Sporządzono aktualizację Roczno Planu Kontroli Instytucji Pośredniczącej na rok obrachunkowy od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. dla RPO WSL na lata 2014-2020.
- Sporządzono informacje nt. przeprowadzania analizy ryzyka oraz stopnia wykonania kontroli w ramach PO WER i RPO WSL.
- Sporządzono aktualizację Sprawozdania z realizacji Roczno Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. w ramach PO WER oraz w ramach RPO WSL.
- Sporządzono Sprawozdanie z realizacji Roczno Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. w ramach PO WER oraz w ramach RPO WSL.
- Sporządzono Podsumowanie kontroli przeprowadzonych w zakresie wydatków w odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się w dniu 30 czerwca 2020 r. w ramach RPO WSL 2014-2020 oraz informacje nt. kontroli realizowanych w roku obrachunkowym od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.
- Sporządzano informacje kwartalne w ramach POWER i RPO WSL w zakresie dot. Wydziału Kontroli EFS.
- Prowadzono sprawy związane z raportowaniem o nieprawidłowościach, w tym w szczególności:
 - Sporządzono Lisy sprawdzające do klasyfikacji stwierdzonych wydatków niekwalifikowalnych: 299 list (w ramach RPO WSL - 185 list, w ramach POWER- 107 list, w ramach PO KL – 7 list).
 - Sporządzono miesięczne Zestawienia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach RPO WSL.
 - Sporządzono i przekazano za pomocą systemu IMS kwartalne raporty o nieprawidłowościach w ramach PO KL, PO WER oraz RPO WSL na lata 2014-2020.
- Przekazywano miesięczne informacje do UM WSL nt. nieprawidłowości COVID.
- Bieżąca współpraca z komórkami WUP w zakresie w/w zadań.
- Prowadzono sprawy związane ze skargami w ramach projektów EFS realizowanych pod nadzorem WUP w Katowicach, w tym w szczególności:
- Prowadzono rejestr skarg w ramach RPO WSL oraz PO WER.
- Prowadzono korespondencję w sprawach związanych ze złożonymi skargami (z Beneficjentami i skarżącymi), dotyczącymi projektów EFS realizowanych pod nadzorem WUP w Katowicach, w tym zarejestrowano w 2020 roku **21** skarg oraz rozpatrzono **20** skarg w ramach RPO WSL, na realizację projektów w ramach EFS.

- Przygotowywano pisma oraz prowadzono konsultacje z Zespołem Prawnym WUP w zakresie spraw związanych z prowadzonymi kontrolami i wizytami, postępowaniami administracyjnymi oraz rozpatrywanymi skargami w ramach EFS.
- Prowadzono wymianę informacji z Zespołem Prawnym WUP w związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi dot. windykacji środków wykorzystywanych nieprawidłowo przez Beneficjentów w ramach PO KL, PO WER i RPO WSL.
- Realizowano zadania związane z wykrywaniem i zwalczaniem nadużyć finansowych i korupcji, w tym prowadzono korespondencję z właściwymi instytucjami w ramach toczących się postępowań oraz sporządzono roczną analizę ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w ramach POWER.
- Przygotowywano dane do dokumentów (w tym m.in. sprawozdań oraz wniosków o płatność) dot. Pomocy Technicznej w ramach POWER oraz RPO WSL.
- Przekazano dane do Sprawozdania rocznego z wdrażania RPO WSL za 2019r. w części dot. Wydziału Kontroli EFS.
- Realizowano zadania związane z monitorowaniem realizacji przez Beneficjentów form wsparcia w ramach POWER oraz RPO WSL 2014-2020.
- Opracowano propozycje zmian Instrukcji Wykonawczych WUP wraz z załącznikami dot. wdrażania projektów w ramach RPO WSL oraz POWER w zakresie dot. Wydziału Kontroli EFS.
- Opracowano Plan wydatków oraz Plan budżetu na 2021 r. w ramach POWER i RPO WSL w części dotyczącej Wydziału Kontroli EFS.
- Sporządzono Roczne sprawozdania z realizacji działań kontrolnych w ramach POWER oraz RPO WSL 2014-2020 za rok obrotowy 2019/2020.
- Sporządzono Sprawozdanie z realizacji Planu Działania na rok 2019 oraz Plan Pracy na rok 2020.
- Prowadzenie czynności związanych z obsługą kontroli zewnętrznych.

Art. 8 ust. 1, pkt 6a Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

Środki z rezerwy Funduszu Pracy przyznawane były w oparciu o *Zasady ubiegania się o środki rezerwy FP na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2020 roku*. Zgodnie z powyższymi zasadami środki rezerwy FP mogły być przeznaczone na finansowanie realizacji działań aktywizacyjnych w formie:

- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2020 roku miały miejsce klęski żywiołowe.
- Programów aktywizacji zawodowej cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową.

- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych powracających z zagranicy.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych repatriantów.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych byłych więźniów.
- Programów, których realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb lokalnego rynku pracy.
- Programy specjalne.
- Programy pilotażowe.

Od kwietnia 2020 r. w wyniku ogłoszonego stanu pandemii wywołanego wirusem Sars-Cov-2 MRPiPS wprowadziło dodatkowe programy, które mogły być finansowane z rezerwy FP:

- Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (art. 15zzb ustawy).
- Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (art. 15zcc ustawy).
- Jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (art. 15zdd ustawy).
- Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników organizacji pozarządowych oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, (art. 15zze ustawy).
- Jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy (art. 15 zdda ustawy).
- Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne jednostki organizacyjnej kościoła, związku wyznaniowego oraz kościelnej osoby prawnej (art. 15 zze² ustawy).

Dodatkowo, w grudniu wprowadzono jeszcze jeden instrument – jednorazową dotację na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy (art. 15zze⁴ ustawy)

W efekcie w ciągu roku odbył się tylko jeden nabór wniosków o środki rezerwy FP (czerwiec 2020), pozostałe nabory odbywały się na bieżąco i dotyczyły działań ograniczających skutki pandemii Covid-19.

PUP	Środki przyznane (na podst. decyzji finansowych; w zł)						Środki wydatkowane	% środków zaangażowan ych
	Algorytm	EFS	rezerwa FP		KFS	RAZEM		
			programy	COVID-19				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Będzin	2 161 208,65	5 195 527,14		57 000 000,0	634 100,0	64 990 835,79	55 493 200,0	85,39%
Bielsko-Biała	1 936 712,18	6 511 318,48		160 500 000,0	600 000,0	169 548 030,66	156 975 800,0	92,58%
Bytom	2 714 328,16	9 099 545,44		53 000 000,0	600 000,0	65 413 873,60	50 895 300,0	77,81%
Chorzów	971 142,00	3 366 705,41	333 200,0	39 350 000,0	670 020,0	44 691 067,41	40 717 600,0	91,11%
Cieszyn	1 741 529,50	6 080 451,39	853 000,0	87 000 000,0	600 000,0	96 274 980,89	82 018 000,0	85,19%
Częstochowa	3 851 240,08	8 138 702,66		154 500 000,0	1 800 000,0	168 289 942,74	156 786 800,0	93,16%
Dąbrowa Górnicza	1 500 350,53	4 957 271,96		46 500 000,0	900 000,0	53 857 622,49	48 052 100,0	89,22%
Gliwice	2 602 883,88	8 758 219,20		116 685 000,0	2 500 000,0	130 546 103,08	125 024 700,0	95,77%
Jastrzębie-Zdrój	788 938,37	2 679 633,68	360 960,0	26 300 000,0	713 200,0	30 842 732,05	25 821 000,0	83,72%
Jaworzno	706 664,67	2 509 783,53	50 000,0	40 500 000,0	943 700,0	44 710 148,20	37 077 600,0	82,93%
Katowice	1 661 040,23	5 532 228,37		160 000 000,0	1 000 000,0	168 193 268,60	149 892 000,0	89,12%
Kłobuck	1 369 569,04	4 395 454,89	295 000,0	34 508 000,0	424 900,0	40 992 923,93	39 679 800,0	96,80%
Lubliniec	899 809,11	3 218 069,10		29 676 200,0	258 600,0	34 052 678,21	32 636 200,0	95,84%
Mikołów	842 360,04	2 337 204,35	285 000,0	45 200 000,0	787 900,0	49 452 464,39	42 974 800,0	86,90%
Mysłowice	981 534,82	1 456 824,87		42 000 000,0	400 000,0	44 838 359,69	24 212 000,0	54,00%
Myszków	910 859,78	2 809 200,70		37 900 000,0	324 500,0	41 944 560,48	33 723 400,0	80,40%
Piekary Śląskie	647 035,68	2 266 590,67		18 500 000,0	321 000,0	21 734 626,35	19 220 300,0	88,43%

Pszczyna	650 750,10	2 360 728,04	496 200,0	41 800 000,0	876 800,0	46 184 478,14	44 349 400,0	96,03%
Racibórz	866 094,24	3 112 076,82	145 000,0	35 000 000,0	600 000,0	39 723 171,06	38 203 100,0	96,17%
Ruda Śląska	722 614,88	2 461 362,18	264 000,0	36 835 000,0	780 700,0	41 063 677,06	38 139 300,0	92,88%
Rybnik	1 566 812,14	5 494 323,23		75 000 000,0	894 000,0	82 955 135,37	74 588 500,0	89,91%
Siemianowice Śląskie	861 908,98	2 342 824,17	5 969 000,0	38 000 000,0	1 362 200,0	48 535 933,15	24 358 000,0	50,19%
Sosnowiec	2 556 843,72	8 421 300,91		56 375 000,0	1 227 600,0	68 580 744,63	65 874 000,0	96,05%
Świętochłowice	504 793,79	1 551 087,03	120 000,0	16 000 000,0	284 700,0	18 460 580,82	13 823 700,0	74,88%
Tarnowskie Góry	1 691 538,45	4 640 173,08		63 150 000,0	1 123 900,0	70 605 611,53	63 209 800,0	89,53%
Tychy	1 132 908,24	3 392 578,99		80 700 000,0	1 613 300,0	86 838 787,23	74 247 200,0	85,50%
Wodzisław Śląski	1 283 244,46	4 398 094,34	207 000,0	58 000 000,0	747 400,0	64 635 738,80	55 217 500,0	85,43%
Zabrze	1 952 731,41	6 010 558,81		51 300 000,0	903 500,0	60 166 790,22	58 457 200,0	97,16%
Zawiercie	1 936 855,88	4 339 759,25		35 149 900,0	659 500,0	42 086 015,13	41 062 100,0	97,57%
Żory	387 216,81	1 447 715,27		24 600 000,0	200 000,0	26 634 932,08	25 426 700,0	95,46%
Żywiec	1 969 968,18	6 795 166,05		62 000 000,0	335 000,0	71 100 134,23	59 606 500,0	83,83%
Ogółem PUP	44 371 488,00	136 080 480,01	9 378 360,00	1 823 029 100,00	25 086 520,00	2 037 945 948,01	1 797 763 600,00	88,21%

W sumie, uwzględniając środki FP z algorytmu oraz rezerwę Ministra (w tym na Covid-19; bez KFS), samorzady powiatowe województwa śląskiego dysponowały w 2020 roku kwotą 2.039.931.028,0 zł.

Ponadto, w 2020 r., w ramach realizacji zadania *Koordinowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy* podejmowano następujące działania:

- Sporządzenie informacji zbiorczej z województwa śląskiego dot. zapotrzebowania na środki rezerwy FP. Łączna kwota zapotrzebowania: 24 778,9 tys. zł, w tym *inne programy, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy*: 6 057,5 tys. zł.
- Przekazanie do MRPiPS sprawozdania z realizacji w 2019 roku zadań fakultatywnych finansowanych ze środków rezerwy FP. Z informacji przekazanych przez 12 powiatowych urzędów pracy, w 2019 roku wnioskowano o dodatkowe środki w wysokości 773,7 tys. zł, pozyskano – 504,1 tys. zł, natomiast wydatkowano 497,9 tys. zł.
- Przygotowanie sprawozdania podsumowującego realizację w 2019 roku programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych finansowanych z rezerwy FP. W 2019 roku samorzady powiatowe pozyskały środki w wysokości 2502,2 tys. zł, z czego wydatkowały 1684,5 tys. zł. W ramach tych środków wsparciem objęto 242 osoby, spośród których udział w 2019 roku zakończyło 173 osoby, zatrudnionych zostało 141 osób, a kontynuuje udział w programach kolejne 59 osób.

Art. 8 ust. 1, pkt 7a Inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy.

W 2020 roku realizowano program regionalny skierowany do bezrobotnych kobiet z terenu województwa śląskiego. Udział w Programie wzięło 6 Powiatowych Urzędów Pracy w: Mikołowie, Mysłowicach, Siemianowicach Śląskich, Tarnowskich Górach, Zabrze, oraz w Zawierciu. Wsparciem miało zostać objętych 126 bezrobotnych kobiet. Założono, że efektywność zatrudnieniowa wyniesie co najmniej 75%.

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób	Środki Funduszu Pracy (w zł)	Zakładana efektywność kosztowa (w zł)	Zakładana efektywność zatrudnieniowa (osoby)	Zakładana efektywność zatrudnieniowa w %
1	Mikołów	21	199 999,76	13300	15	71%
2	Mysłowice	20	199 997,40	12500	16	80%
3	Siemianowice Śl.	20	200 000,00	14300	14	70%
4	Tarnowskie Góry	20	213 470,00	15300	14	70%
5	Zabrze	25	200 000,00	10000	20	80%

6	Zawiercie	20	168 100,00	10500	16	80%
SUMA		126	1 181 567,16	12400	95	75%

Podsumowanie rezultatów realizacji Programu Regionalnego dla bezrobotnych kobiet przeprowadzone w styczniu 2021 roku dało następujące wyniki:

Wydatkowana kwota (w zł)	Liczba osób objętych wsparciem	Liczba osób, które ukończyły program	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie	Efektywność zatrudnieniowa
965 216,10	115	111	93	83,8%

W III kwartale 2020 roku rozpoczęto prace nad przygotowaniem *Zasad realizacji programu regionalnego na 2021 r.* W tym celu opracowano analizę regionalnego rynku pracy, która pozwoliła określić grupę docelową objętą wsparciem. W związku z sytuacją wywołaną pandemią zdecydowano, że Program Regionalny 2021 będzie adresowany do bezrobotnych osób, które utraciły pracę z przyczyn do nich niezależnych w okresie trwania pandemii. Wyłoniono Powiatowe Urzędy Pracy, które zmagają się z największymi problemami związanymi ze zwolnieniami pracowników z zakładów pracy. Program regionalny będzie realizowany przez urzędy pracy z Częstochowy, Dąbrowy Górniczej, Gliwic, Katowic, Kłobucka, Mikołowa oraz Rybnika. W okresie listopad-grudzień 2020 r. w trybie obiegowym zawarto stosowne porozumienie na realizację Programu Regionalnego 2021.

Art. 8 ust. 1, pkt 7b Zlecenie działań aktywizacyjnych.

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak finansowania.

Art. 8 ust. 1, pkt 8 Realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności: a) pełnienie funkcji instytucji właściwej, b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia, c) wydawanie decyzji w sprawach wymienionych w art. 8a.

W 2020 roku WUP w Katowicach prowadził:

- **5 759 spraw związanych z ustaleniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych** na zasadzie koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych, które zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnych. W ramach tego zadania pracownicy Wydziału na bieżąco pisemnie, telefonicznie oraz bezpośrednio informowali klientów Urzędu o możliwościach uzyskania świadczeń dla bezrobotnych w uwzględnieniu pracy zagranicznej.

- **974 sprawy związane z transferem zasiłku dla bezrobotnych z zagranicy do Polski**, w ramach tego wydano m.in. :
 - 114 formularzy PD U3 – zaświadczenie dla poszukującego pracy o wystąpieniu okoliczności mających wpływ na wypłatę świadczeń.
 - 122 formularzy SED U007 - zapytanie o przyznanie transferu zasiłku do Polski.
 - 774 formularzy SED U009 - potwierdzenie rejestracji osób poszukujących pracę na terenie naszego województwa w związku z przyznanym transferem.
 - 125 formularzy SED U010 do instytucji właściwej – informacja o wystąpieniu okoliczności mogących mieć wpływ na prawo do świadczeń.
 - 1113 formularzy SED U013 - dotyczących dokonywania miesięcznego monitorowania osób poszukujących pracy na terenie naszego województwa w związku z przyznanym transferem na wnioski instytucji przyznającej zasiłki dla bezrobotnych.
 - 4 sprawy związane z transferem zasiłku dla bezrobotnych z Polski zagranicę.
 - 296 formularzy PD U1 - potwierdzenie okresów ubezpieczenia na podstawie polskich świadectw pracy przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych zagranicą,
 - 157 formularzy SED U002 - potwierdzenie okresów ubezpieczenia na podstawie polskich świadectw pracy przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych zagranicą,
 - 34 formularzy SED U 004 – informacje o wynagrodzeniu,

W 2020 roku koordynowano również sprawy związane z nienależnie pobranymi świadczeniami dla bezrobotnych przez obywateli polskich za granicą. Przyjęto 29 nowych wniosków R017, które zostały skierowane do administracji skarbowej w celu egzekucji nienależnie pobranych świadczeń.

Działania związane z realizacją ustawy o służbie zastępczej (ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej Dz. U. Nr 223 z 2003 r. poz. 2217 z późn. zm.)

Nie udzielano informacji poborowym odnośnie możliwości ubiegania się o zaświadczenia dotyczące odprowadzania składek ZUS za okres odbywania służby zastępczej, ponieważ nie było zainteresowania tymi kwestiami w 2020r.

Art. 8 ust. 1, pkt 9 Realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności przez wspieranie i realizację zadań sieci EURES, w tym koordynowanie realizacji tych działań przez urzędy pracy na terenie województwa, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES, a także realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES, na terenie działania tych partnerstw.

MRPiPS od dnia **16 marca 2020** roku zaleciło do odwołania wstrzymanie naborów do pracy za granicą w krajach UE/EFTA dla polskich obywateli oraz do pracy w Polsce dla obywateli państw UE/EFTA prowadzonych w ramach sieci EURES, a także nie przyjmowanie do realizacji nowych krajowych i zagranicznych ofert EURES. Od 24 kwietnia 2020 roku MRPiPS zaleciło uruchomienie naborów w ramach sieci EURES tylko w przypadku ofert pracy zdalnej oferowanej zarówno przez pracodawców krajowych jak i zagranicznych. Od dnia 20 maja 2020 roku MRPiPS dopuściło możliwość przyjęcia zagranicznej oferty pracy od zagranicznych przedstawicieli sieci EURES pod warunkiem możliwości świadczenia pracy na rzecz zagranicznego pracodawcy na terenie Polski. Pismem z dnia **29 czerwca 2020** roku MRPiPS ponownie uruchamia unijne pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES zarówno w odniesieniu do zagranicznych, jak i krajowych ofert pracy w obrębie państw UE/EFTA.

Sytuacja wynikająca z rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i obostrzeń związanych m.in. z przekraczaniem granic wewnętrznych UE wywarła wpływ na decyzje osób poszukujących pracy odnośnie ewentualnej migracji, co znalazło swoje odzwierciedlenie w niższej, w porównaniu do roku ubiegłego, liczbie kontaktów z osobami poszukującymi zatrudnienia, jak i zgłaszanych ofert przez pracodawców, którzy rzadziej myślą o rekrutacji pracowników z zagranicy.

- Poinformowano **474** osoby bezrobotne i poszukujące pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy w kraju i w państwach Unii Europejskiej, EOG i państwach niebędących stronami umowy o EOG, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską (w tym **8** cudzoziemców),
- W ramach pośrednictwa pracy dla pracodawców z państw UE/EOG, zainteresowanych rekrutacją osób bezrobotnych lub poszukujących pracy będących obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, zainteresowanych podjęciem zatrudnienia na terytorium państw UE/EOG, przyjęto do realizacji i udostępniono osobom poszukującym pracy **150** oferty pracy na min. **1482** miejsc zatrudnienia, wszystkie oferty przekazywano do PUP woj. śląskiego. Ponadto, **16** pracodawcom z krajów UE/EOG udzielono informacji nt. możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy z Polski oraz procedury złożenia oferty w ramach sieci EURES.
- W ramach pośrednictwa pracy dla krajowych pracodawców przyjęto i przetłumaczono na język obcy **7** ofert pracy na min. **10** miejsc zatrudnienia pracodawców krajowych zainteresowanych zatrudnieniem pracownika będącego obywatelem państw UE/EOG oraz przekazano doradcom EURES z wybranych państw (Czechy, Słowacja, Holandia, Bułgaria, Rumunia, Litwa).
- W związku z udziałem w Polsko-Czesko-Słowackim partnerstwie transgranicznym EURES-T Beskydy:
 - Zorganizowano spotkanie grupy roboczej oraz Prezydium EURES-T Beskydy, podczas którego m.in. przedstawiono harmonogram prac związanych z podpisaniem umowy ramowej EURES-T Beskydy.

- Przetłumaczono na język angielski raport z badania „Transgraniczny rynek pracy w obszarze działania EURES-T Beskydy” i przekazano partnerom należącym do grupy roboczej EURES-T Beskydy.
- Zorganizowano posiedzenie Komitetu Sterującego Partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy. Podczas posiedzenia dyskutowano nad kwestią wyboru nowego członka Prezydium reprezentującego stronę słowacką, przyjęcia nowego partnera ze Słowacji oraz procedowania podpisania nowej Umowy ramowej EURES-T Beskydy na lata 2021-2027.
- Dokonano wyboru nowego Wiceprzewodniczącego Prezydium EURES-T Beskydy reprezentującego stronę słowacką (Dyrektor Urzędu Pracy, Spraw Socjalnych i Rodziny w Czadcy), przyjęto do struktur Partnerstwa nowego partnera ze Słowacji (Urząd Pracy, Spraw Socjalnych i Rodziny w Żylinie) oraz rozszerzono Partnerstwo o zakres terytorialny działania tej instytucji.
- Przeprowadzono głosowanie Komitetu Sterującego EURES-T Beskydy w formie elektronicznej w sprawie akceptacji treści Umowy ramowej Partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy 2021-2027.
- Wymieniano się informacjami z doradcami EURES z Czech i Słowacji nt. obostrzeń związanych z przekraczaniem granic wewnętrznych UE.

Ponadto w 2020 roku:

- Przeprowadzono warsztaty oraz spotkania (stacjonarne lub on-line) z **242** uczniami ostatnich klas szkół średnich „Jak wejść na rynek pracy - zaplanuj ścieżkę kariery zawodowej”, podczas których przedstawiano informację nt. sieci EURES.
- Współprowadzono **6** szkoleń on-line pn. "Źródła informacji o rynku pracy przydatne w procesie planowania drogi zawodowej" przeznaczonych dla pracowników PUP, podczas których przekazywano informacje m.in. o sieci EURES i EURES-T, stronach internetowych eures.europa.eu, eures.praca.gov.pl oraz reopen.europa.eu.
- Zorganizowano szkolenie we współpracy z ZUS – Oddział w Chorzowie dla pracowników urzędów pracy województwa śląskiego realizujących zadania EURES „Zasady koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego obowiązujące w krajach Unii Europejskiej”.
- Zorganizowano szkolenie we współpracy z ZUS – Oddział w Chorzowie dla pracowników służb zatrudnienia województwa śląskiego realizujących zadania EURES pn. „Obywatele państw trzecich w kontekście polskiego zabezpieczenia społecznego”.
- Podczas Europejskich Dni Pracodawców 2020 zorganizowano spotkanie z przedstawicielami pracodawców województwa śląskiego, na którym przedstawiono informacje o usługach sieci EURES świadczonych przez WUP m.in. na rzecz pracodawców, w spotkaniu uczestniczyło 36 osób reprezentujących **32** przedsiębiorców.
- Przekazano materiały informacyjne na temat bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą, sieci EURES oraz działalności agencji zatrudnienia do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworznie dla uczniów ostatnich klas szkół średnich.

- Wzięto udział w pierwszym spotkaniu projektu pilotażowego „Create Europe In...” zainicjowanego przez Komisję Europejską, którego celem jest nawiązanie i wzmocnienie współpracy z sieciami europejskimi na poziomie regionalnym.

Art. 8 ust. 1, pkt 10 Realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi.

Zgodnie z pismem Departamentu Rynku Pracy MRPIPS z dnia 27.12.2010 r. zadania wynikające z umów i uzgodnień bilateralnych z Republiką Federalną Niemiec o wzajemnym zatrudnieniu obywateli od dnia 1.01.2011 r. realizowane są w ramach sieci EURES.

Art. 8 ust. 1, pkt 11 Świadczenie poradnictwa zawodowego oraz jego koordynowanie w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa.

Poradnictwo i Informacja Zawodowa

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach zadania z zakresu informacji i poradnictwa zawodowego realizowane są przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Oferta Centrum jest skierowana do grup odbiorców znajdujących się na różnych etapach życia zawodowego, zwłaszcza do osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz innych osób zainteresowanych problematyką poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. Usługi realizowane są zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej, w tym również dla grup zorganizowanych. Ogółem z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2020 roku skorzystały 1 233 osoby.

W Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej doradcy zawodowi udzielają informacji związanych ze światem pracy, możliwości szkolenia, dostępnej oferty szkoleniowej, instytucji szkoleniowych, korzystania z rejestru instytucji szkoleniowych, portalu sprawni-niepełnosprawni.pl osobom bezrobotnym i poszukującym pracy oraz wszystkim zainteresowanym, które mogą być wykorzystane w procesie podejmowania decyzji zawodowych. Informacje zawodowe w trybie indywidualnym udzielane są zarówno w siedzibach Centrów, jak i poza nimi w trakcie udziału w przedsięwzięciach związanych z rynkiem pracy i planowaniem kariery zawodowej. W 2020 roku z informacji zawodowych w trybie indywidualnym skorzystało **687 osób**. Przeprowadzono 28 edycji zajęć z informacji zawodowej grupowej dla **610 osób**.

Poradnictwo Zawodowe

Jedną z podstawowych usług oferowanych w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej jest poradnictwo zawodowe. Z oferty Centrów w tym zakresie skorzystało 419 osób. Poradnictwo zawodowe realizowane jest w formie indywidualnej i grupowej.

Indywidualne poradnictwo zawodowe - polegające na udzielaniu wsparcia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w rozwiązywaniu problemów związanych z poruszaniem i funkcjonowaniem

na rynku pracy, świadczone jest w trybie indywidualnych, cyklicznych konsultacji z doradcą zawodowym. W ramach tej formy wsparcia przeprowadzono 402 rozmowy doradcze dla **222** osób.

W ramach **grupowego poradnictwa zawodowego** w Centrach przeprowadzono 31 edycji warsztatów dla **197** osób, doskonalących umiejętności przydatne w poszukiwaniu pracy, poruszaniu się po rynku pracy i planowaniu kariery zawodowej. Warsztaty dotyczyły: samooceny umiejętności i predyspozycji zawodowych z wykorzystaniem autotestów, rozmowy kwalifikacyjnej, poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej, przedsiębiorczości oraz zakładania działalności gospodarczej.

W CliPKZ wykonywano też **badania testowe**, według bieżących potrzeb w trybie indywidualnym. Zadanie realizowano przeprowadzając testy psychologiczne oraz badania predyspozycji zawodowych przy użyciu testu - *Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych* (KZZ) oraz Narzędzie do Badania Kompetencji (NBK). Przeprowadzono 224 indywidualne badania testowe dla **204** osób.

Art. 8 ust. 1, pkt 12 Opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa.

- Przygotowywano prezentacje tematyczne dotyczące problematyki rynku pracy przedstawiane na konferencjach, warsztatach itp. organizowanych przez inne instytucje, najważniejsze z nich to:
 - Prezentacja dotycząca wyników badania Barometru zawodów, która przedstawiona była w ramach V Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego w Gliwicach.
 - Prezentacja z analizy rocznej pt. "Rynek pracy w województwie śląskim w 2019 roku".
 - Prezentacja pn. "Informacje sygnałowe o gospodarce regionalnej" przygotowywana na potrzeby Śląskiego Forum Ekspertów.
 - Na potrzeby Dyrekcji urzędu przygotowywano comiesięczne prezentacje na temat aktualnej sytuacji na wojewódzkim rynku pracy oraz wskaźników ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej.
 - Prezentacje dla poszczególnych powiatów województwa śląskiego dotyczące aktualnej sytuacji na rynku pracy w odniesieniu do sytuacji sprzed roku (stan na koniec czerwca 2020 r.). Prezentacje wraz z innymi materiałami zostały rozesłane uczestnikom paneli barometrycznych w celu usprawnienia analizy uwarunkowań lokalnych rynków pracy.
 - Prezentacja na temat KFS oraz podstawowych informacji o jego efektywności w województwie śląskim, która została przedstawiona podczas spotkania online z przedstawicielami pracodawców i przedsiębiorców województwa śląskiego realizowanego w ramach Europejskich Dni Pracodawców 2020.
 - Prezentacja na temat Sytuacji na rynku pracy w rejonie przygranicznym województwa śląskiego przekazana do WUP w Opolu.
 - Prezentacja dotycząca aktualnej sytuacji osób bezrobotnych w województwie śląskim, z uwzględnieniem sytuacji absolwentów, przygotowana na potrzeby III spotkania (online) Komitetu Monitorującego Rynek Pracy w ramach projektu *Kształcenie kadr dla sportu - zintegrowany program uczelni AWF Katowice*.

- Udział w spotkaniu inauguracyjnym oraz panelu dyskusyjnym w ramach projektu: „Ciekawi świata ciekawi przyszłości” realizowanym przez Urząd Miasta w Częstochowie.
- Udział w Gliwickich Targach dla Osób Niepełnosprawnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach.
- Udział w V Konferencji V Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego pt. „Kompetentni w zmieniającym się świecie” - prelekcja: „Sukces na rynku pracy - kompetencje społeczne i przedsiębiorcze” (rezultaty wypracowane w projekcie Wstań z kanapy! Rozwój kompetencji społecznych oraz przedsiębiorczych dla NEETs) oraz telefoniczny dyżur doradczy w ramach Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego.
- Udział w Gieldzie Pracodawcy i Przedsiębiorczości organizowanej przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej w Gliwicach (czat-dyżur w dniach 14-18 grudnia 2020).
- Wydano poradnik na temat aktywizacji społeczno – edukacyjno – zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia „Drogowskazy” we współpracy z MOPR Piekary Śląskie (1000 sztuk).
- Wydano publikację w formie informatora dla osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej (4000 sztuk).

Art. 8 ust. 1, pkt 12a Współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym.

- Udział w warsztatach „Zintegrowana Strategia Umiejętności” organizowanych przez Departament Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego Ministerstwa Edukacji Narodowej i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w Warszawie

Art. 8 ust 1, pkt 13 Współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, w szczególności przez: a) badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy i upowszechnianie wyników tych badań, b) prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie, c) wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, d) prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży oraz upowszechnianie wyników tych analiz, e) prowadzenie dialogu społecznego w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego, f) popularyzację idei uczenia się przez całe życie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży;

Koordinacja działań Roboczego Zespołu Konsultacyjnego ds. Instrumentów i Form Pomocy złożonego z przedstawicieli wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego.

Wiodącym celem prac Zespołu jest wypracowanie modelowych rozwiązań realizacji zadań w zakresie instrumentów i usług rynku pracy, w tym organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży i rekomendowanie ich powiatowym urządóm pracy.

- Organizacja seminarium z zakresu koordynacji poradnictwa zawodowego: „Wsparcie osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej przy pomocy programów i zadań realizowanych przez Oddział Śląski PFRON”.
- Organizacja spotkania Roboczego Zespołu Konsultacyjnego ds. zatrudniania cudzoziemców dla przedstawicieli powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego realizujących zadania związane z zatrudnianiem cudzoziemców.

Wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży

- Doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej realizowali przedsięwzięcia w zakresie poradnictwa zawodowego oraz samozatrudnienia w formach grupowych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa śląskiego. Przeprowadzono warsztaty i wykłady dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy. Ponadto zorganizowano i przeprowadzono 21 edycji zajęć z zakresu przedsiębiorczości o tematyce dotyczącej podejmowania działalności gospodarczej oraz pisania biznesplanu, w tym dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.

Art. 8 ust 1, pkt 13b Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie

- WUP w Katowicach prowadzi Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS), w tym zarządza elektroniczną bazą danych dotyczących województwa śląskiego oraz przeprowadza analizę oferty szkoleniowej z terenu województwa śląskiego i ją upowszechnia. Rejestr prowadzony jest w oparciu o art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 781).
- Wpis do Rejestru w 2020 r. uzyskały 362 instytucje szkoleniowe. Dokonano aktualizacji danych dla 1056 jednostek. Wykreślone zostały 364 instytucje i wystosowano 160 pism w sprawie poprawy wniosków o wpis i aktualizację. Udzielono również ok. 1 237 informacji dotyczących RIS.
- Na dzień 31.12.2020 r. aktywne w RIS były 1 464 podmioty.

Art. 8 ust. 1, pkt 14 Organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

Tematyka szkoleń pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach obejmowała zakres merytoryczny wykonywanych zadań, jak również rozwój osobisty pracowników np. na studiach

czy szkoleniach. Szkolenia te ulepszają warsztat pracy, uzupełniają wiedzę a także dają możliwość rozwoju osobistego co w pozytywny sposób przedkłada się na sprawną i efektywną pracę.

W 2020 roku pracownicy Urzędu uczestniczyli w szkoleniach m.in. z zakresu „Świat dotyku i dźwięku bez tajemnic. Efektywna pomoc niewidomym i niedowidzącym – zwiększenie kompetencji i umiejętności otoczenia osób niepełnosprawnych”, „Pracownicze Plany Kapitałowe w jednostkach samorządu terytorialnego”, „Wprowadzanie treści do serwisów BIP zgodnych z wytycznymi WCAG 2.1”, „Zmiany w obszarze postępowań egzekucyjnych w administracji. Spojrzenie ze strony organów administracji publicznej pełniących rolę organów wierzycielskich”, „Wpływ nowych przepisów prawnych dotyczących COVID-19 na postępowania administracyjne, podatkowe, sądownoadministracyjne, ulgowe i egzekucyjne”, „Zamówienia publiczne poniżej progów UE w Nowej Ustawie”, „Wzorcowa specyfikacja warunków zamówienia (SWZ) i inne ważne zmiany wynikające z nowego Prawa zamówień publicznych”, „Zasiłki”, „Zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych”. Finansowane były także studia magisterskie z zakresu prawa.

Szkolenia były finansowane ze środków FP, EFS w ramach RPO WSL oraz PO WER a także FGŚP.

Podział środków wydanych w 2020 r. w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach z podziałem na źródła finansowania:

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA oraz PONIESIONE KOSZTY REALIZACJI w 2020 r.	
- Fundusz Pracy:	5,8 tys. zł
- EFS:	12,1 tys. zł
- FGŚP:	4,8 tys. zł
RAZEM	22,7 tys. zł

W ramach Porozumień o współpracy między Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach i powiatowymi urzędami pracy z województwa śląskiego zorganizowano następujące szkolenia dla:

Dyrektorów powiatowych urzędów pracy:

- *Wykorzystanie nowych mediów w budowie wizerunku profesjonalnego Urzędu.*
- *Cyberbezpieczeństwo w PUP.*
- *Zarządzanie przez cele w administracji publicznej.*

Księgowych powiatowych urzędów pracy:

- *Pracownicze Plany Kapitałowe – gromadzenie środków, zawieranie umów o zarządzanie i prowadzenie PPK, finansowanie, dokonywanie wypłat oraz zwrotów z PPK.*

- *Inwentaryzacja, umorzenia oraz likwidacja – zagadnienia.*

Pracowników powiatowych urzędów pracy:

- *Prawidłowa realizacja instrumentów rynku pracy: dotacje, doposażenia, staże, bony, szkolenia, refundacje -30 i +50, KFS, PI, RP, PSU – szczegółowe omówienie zasad ich realizacji z wykorzystaniem danych z ZUS-PUP, usługi U1-U4, pomoc de minimis oraz zasady monitorowania i kontroli.*
- *Pomoc de minimis udzielana w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.*
- *KPA w praktyce.*

W celu podniesienia jakości usług służb zatrudnienia oraz instytucji rynku pracy działających na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej realizuje przedsięwzięcia mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników urzędów pracy i tym samym zapewnienie większej skuteczności podejmowanych działań wobec klientów urzędów.

Promując poradnictwo zawodowe na każdym etapie rozwoju kariery zawodowej; wpływając na zwiększanie dostępu do usług doradczych i szeroko rozumianej informacji zawodowej w różnych etapach życia dla wszystkich zainteresowanych osób, wspierano także merytorycznie partnerów rynku pracy.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia - przeprowadzono szkolenia metodyczne on – line na temat:

- *Stres i wypalenie w życiu zawodowym (3 edycje).*
- *Źródła informacji o rynku pracy przydatne w procesie planowania drogi zawodowej (7 edycji).*
- *Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych dla doradców zawodowych.*
- *Dodatek solidarnościowy - we współpracy z ZUS Oddział w Chorzowie.*
- *Sukces na rynku pracy - kompetencje społeczne i przedsiębiorcze (5 edycji).*
- *ABC podejmowania działalności gospodarczej – we współpracy z ZUS Oddział w Chorzowie.*
- *Pomoc publiczna i pomoc de minimis.*

Art. 8 ust. 1, pkt 15 Coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy określonego w szczególności w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;

WUP w Katowicach uwzględniając aktualną sytuację na rynku pracy, a przede wszystkim wyniki Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy na rok 2020 (Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 stycznia 2020 r. poz. 106) zaproponował dopisanie do wykazu zawodów refundowanych, 14 nowych zawodów, które występują w prognozie na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, w których możliwe jest kształcenie pracowników młodocianych, a nie występowały w dotychczasowym wykazie zawodów. O zaopiniowanie propozycji nowego wykazu zostały poproszone: Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, Izba Rzemieśnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach oraz Śląskie Kuratorium Oświaty.

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy i Kuratorium Oświaty w Katowicach nie wniosły żadnych uwag w przedmiotowej sprawie. Izba Rzemieśnicza w Katowicach również zaakceptowała wprowadzone zmiany, jednocześnie zwróciła się z prośbą o wprowadzenie na listę zawodów refundowanych trzech nowych profesji rzemieślniczych, motywując swoją prośbę dużym zainteresowaniem uczniów chcących kontynuować naukę w formie przygotowania zawodowego. Propozycja dopisania na listę wskazanych zawodów została poparta i zaakceptowana również przez Cechy Rzemiosł i Przedsiębiorczości.

W związku z powyższym przygotowano nowy wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, uwzględniający 17 nowych zawodów. W dniu 25 lutego 2020 roku WRRP w Katowicach uchwałą nr NO/0019/62/2020 pozytywnie zaopiniowała proponowane zmiany i nowy wykaz zawodów. Następnie przygotowano Kartę Sprawy wraz z wymaganymi załącznikami, dotyczącą przyjęcia Wykazu przez Zarząd Województwa Śląskiego i obwieszczenia wykazu zawodów w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

„Wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego”, został przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 643/111/VI/2020 z dnia 12 marca 2020 roku. Uchwała ta została opublikowana w Elektronicznym Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 2 kwietnia 2020 r. pod pozycją 2925 (<http://dzienniki.slask.eu/ActDetails.aspx?year=2020&poz=2925>).

Działalność statystyczno-sprawozdawcza

Działalność statystyczna prowadzona była na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, 1486) oraz na podstawie zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2019 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 (Dz. U. z 2019 r. poz. 2366) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2018 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2103). Zgodnie z zapisami wyżej wymienionych aktów prawnych, w 2020 roku z powiatowych urzędów pracy zebrano:

- Sprawozdania jednostkowe o rynku pracy MRPiPS-01 - 432 egzemplarze
- Załącznik 1 do sprawozdania MRPiPS-01 - 144 egzemplarze
- Załącznik 2 do sprawozdania MRPiPS-01 - 72 egzemplarze
- Załącznik 3 do sprawozdania MRPiPS-01 - 72 egzemplarze
- Załącznik 4 do sprawozdania MRPiPS-01 - 39 egzemplarzy
- Załącznik 5 do sprawozdania MRPiPS-01 - 36 egzemplarzy
- Załącznik 6 do sprawozdania MRPiPS-01 - 39 egzemplarzy
- Załącznik 7 do sprawozdania MRPiPS-01 - 72 egzemplarze
- Załącznik 8 do sprawozdania MRPiPS-01 - 37 egzemplarzy
- Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu na formularzu MRPiPS-07 - 72 egzemplarze

Ponadto prowadzona była także dodatkowa działalność statystyczna:

- Zbierano co kwartał sprawozdania statystyczne dotyczące struktury bezrobocia w gminach (realizacja porozumienia pomiędzy WUP w Katowicach i Urzędem Statystycznym w Katowicach).
- Przygotowano sprawozdanie o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy (IORP), które zostało przekazane do MRPiPS;
- Zebrano 432 formularze sprawozdawcze i sporządzano zestawienia zbiorcze z nadesłanych przez powiatowe urzędy pracy statystyk dotyczących zatrudniania cudzoziemców w ramach wydanej liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz liczby wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca.
- Co miesiąc przygotowywane były tabele w układzie opracowanym przez Departament Rynku Pracy MRPiPS, w których gromadzone były informacje o planowanych i faktycznych zwolnieniach z przyczyn zakładu pracy w województwie śląskim.
- Zbierano dane o poziomie bezrobocia oraz o liczbie zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresach miesięcznych 2020 roku; na podstawie zebranego materiału sporządzano meldunek sygnałny o sytuacji na rynku pracy, który przekazywano władzom Województwa Śląskiego.
- Po otrzymaniu z Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy danych ze stopą bezrobocia za dany miesiąc 2020 roku, przygotowano zestawienia w układzie podregionów i powiatów z województwa śląskiego, które przekazywano samorządom powiatowym.
- Na podstawie danych ze sprawozdania MRPiPS-02 przygotowano co miesiąc zestawienie wydatków fakultatywnych z FP.
- Począwszy od 30 marca 2020 roku, na polecenie Marszałka Województwa Śląskiego w związku z wprowadzonym w Polsce stanem epidemii i związaną z nim koniecznością szczególnego monitorowania lokalnych rynków pracy, codziennie zbierano dane statystyczne na temat osób rejestrujących się w urzędach pracy, w tym rejestrujących się z przyczyn zakładu pracy oraz informacje szacunkowe dotyczące liczby bezrobotnych rejestrujących się, które powróciły

z zagranicy. Zbierano również wszelkie informacje na temat planowanych zwolnień grupowych. Informacje przekazywane były codziennie Marszałkowi Województwa Śląskiego i raz w tygodniu przekazywano je do biura Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach.

- Przygotowywano oraz przekazywano (zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem) aktualne dane dotyczące sytuacji na rynku pracy przedstawiane w informacji z realizacji działań WUP dla Radnych Wojewódzkich.

Zjawisko bezrobocia monitorowane było na poziomie województwa, powiatów i w niektórych aspektach gmin. Utworzony w WUP w Katowicach bank danych statystycznych był na bieżąco aktualizowany. W szczególności gromadzono informacje na temat: liczby bezrobotnych według płci, miejsca zamieszkania, uprawnień zasiłkowych, stopnia niepełnosprawności; struktury bezrobocia według wieku, poziomu wykształcenia, ogólnego stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy; liczby bezrobotnych podejmujących pracę, uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu; liczby bezrobotnych wywodzących się z poszczególnych sekcji oraz liczby ofert według Polskiej Klasyfikacji Działalności; liczby bezrobotnych oraz liczby informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności; działalności urzędów pracy w zakresie poradnictwa zawodowego, klubów pracy, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy; rozmiarów i struktury bezrobocia na wsi; wydatków z FP.

Zagregowane wybrane informacje statystyczne umożliwiające śledzenie zmian zachodzących w stanie i strukturze bezrobocia zamieszczane były na bieżąco na stronie <https://wupkatowice.praca.gov.pl>

Na podstawie danych jednostkowych o bezrobociu rejestrowanym opracowywano biuletyny statystyczne, zawierające między innymi informacje o stanie, strukturze i płynności bezrobocia w województwie śląskim. Materiały przekazywano władzom samorządowym powiatów.

Ponadto na prośbę stron występujących o udostępnienie informacji statystycznej przygotowywano zestawienia tabelaryczne (liczbowe), a także udzielano wyjaśnień co do zakresu posiadanych danych.

Art. 8 ust. 1, pkt 16 Współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

Pracownicy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wspierają metodycznie nauczycieli, pedagogów, wychowawców oraz doradców zawodowych w szkołach prowadząc bezpłatne szkolenia dla pracowników sektora oświaty. W roku sprawozdawczym przeprowadzono następujące szkolenia:

- Przeprowadzenie w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery szkolenia on-line: „Sukces na rynku pracy - kompetencje społeczne i przedsiębiorcze” we współpracy z Jaworznickim Forum Doradztwa Zawodowego.
- Przeprowadzenie szkolenia on-line: „Barometr zawodów” we współpracy z ROME METIS.

- W ramach konferencji pod hasłem: „Spotkania z doradztwem zawodowym” przeprowadzono szkolenie na temat: „Strategiczno-ekonomiczne gry szkoleniowe, jako element szkolnego doradztwa zawodowego”.
- Przeprowadzenie szkolenia on-line: „Jak skutecznie wejść na rynek pracy – rekrutacja i selekcja pracowników”.
- Przeprowadzenie szkolenia: Źródła informacji o rynku pracy przydatne w procesie planowania drogi zawodowej (3 edycje).
- Przeprowadzenie szkolenia: Strategiczno-ekonomiczne gry szkoleniowe, jako element szkolnego doradztwa zawodowego.
- Przeprowadzenie szkolenia: Młodzież szuka pracy – rekrutacja pracowników wczoraj i dziś (2 edycje).

Art. 8 ust. 1, pkt 16a. Współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy.

- Udział w Targach Pracy zorganizowanych przez Politechnikę Częstochowską.
- Udział w Gieldzie Pracodawcy i Przedsiębiorczości organizowanej przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Działania skierowane do studentów:

- Przeprowadzenie wykładu i warsztatów dla studentów, doktorantów oraz wykładowców Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej w Gliwicach w zakresie przedsiębiorczości.
- Udział w spotkaniu Śląskiej Sieci Biur Karier – prezentacja oferty WUP dla osób młodych.
- Odnowienie współpracy w zakresie wsparcia w wejściu na rynek pracy oraz aktywizacji zawodowej studentów, absolwentów i doktorantów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Inne zadania:

- Zrealizowano cykl warsztatów z obszaru poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej w ramach porozumienia z Aresztem Śledczym w Katowicach dotyczącego wsparcia przy realizacji programu resocjalizacyjnego: „Klucz do przyszłości”.
- W formie on-line przeprowadzono warsztaty dla **uczestników** Programu Aktywizacji Społeczno-Edukacyjno- Zawodowej realizowanego we współpracy z MOPR w Piekarach Śląskich.
- Zorganizowanie dla przedsiębiorców webinarium: „Co można zrobić w przypadku zaległości w opłacaniu składek do ZUS? Jak skorzystać z rozwiązań Tarczy Antykryzysowej i innych ulg oferowanych przez ZUS” we współpracy z Oddziałem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie
- Udział doradców zawodowych w seminarium na temat Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i LLL – narzędzie pracy doradcy zawodowego. Budowanie własnej skuteczności w doradztwie zawodowym w oparciu o model wypracowany przez NASA - Process Communication Model®.

- Udział doradców w seminarium dla pracowników PSZ na temat: „Zintegrowany System Kwalifikacji – wyzwania i możliwości w kontekście całonocnego poradnictwa zawodowego” - MRPiPS w Warszawie.

Art. 8 ust. 1, pkt 17 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do agencji zatrudnienia. Art. 8 ust. 1, pkt 17a) Przetwarzanie informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z pomocy określonej w ustawie.

W 2020 r.:

- Do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wpisano 188 podmiotów.
- Rozpatrzono pozytywnie 138 wniosków o zmianę danych.
- Wydano łącznie 458 certyfikatów uprawniających do świadczenia usług pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego lub poradnictwa zawodowego oraz do świadczenia usługi pracy tymczasowej na podstawie wniosku o wpis oraz wniosku o zmianę danych w rejestrze podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.
- Wydano 250 decyzji, w tym:
 - o wykreśleniu z rejestru agencji zatrudnienia (207),
 - o umorzeniu wszczętego postępowania administracyjnego (33),
 - o uchyleniu własnej decyzji i umorzeniu postępowania (1),
 - o odmowie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia (9).
- Przekazywano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego odwołania od decyzji Marszałka Województwa Śląskiego dotyczące wykreślenia podmiotów z rejestru agencji zatrudnienia.
- WUP w Katowicach w zakresie prowadzonego rejestru agencji zatrudnienia przekazał do MRPiPS roczne zestawienie z działalności agencji zatrudnienia na obszarze województwa śląskiego. Państwowa Inspekcja Pracy oraz Urząd Marszałkowski otrzymały informacje o podjętych działaniach wobec podmiotów naruszających warunki prowadzenia agencji zatrudnienia.
- Za pośrednictwem systemu teleinformatycznego ZUS pozyskiwano informacje o agencjach zatrudnienia świadczących usługi pracy tymczasowej, które posiadają zaległości w opłaceniu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP oraz Fundusz Emerytur Pomostowych. Przygotowano i wysłano 689 wezwań do usunięcia naruszeń warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, w tym 225 wezwań dotyczących braku sprawozdania za 2020 r.
- Na koniec 2020 r. w Rejestrze Agencji Zatrudnienia figurowało 897 aktywnych podmiotów z województwa śląskiego.

Art. 8 ust. 1, pkt 19 Udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia.

Na bieżąco udzielano odpowiedzi na pytania petentów w zakresie świadczonej przez urzędy pracy pomocy oraz informacji o nowych formach wsparcia w znowelizowanej ustawie *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Realizacja innych projektów dotyczących rozwoju zasobów ludzkich finansowanych z funduszy krajowych i europejskich

- Realizacja projektu pn. *Budowa i wdrażanie innowacyjnych narzędzi ograniczających zjawisko pracy nierejestrowanej w instytucjach współodpowiedzialnych za minimalizację zjawiska „szarej strefy” na rynku pracy*, który powstał w ramach PO WER działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa; oś priorytetowa: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa (projekt realizowany od czerwca 2018 r.). Liderem projektu jest Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych – CASE z Warszawy, partnerzy: WUP w Katowicach, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Krajowa Administracja Skarbowa, Ochotnicze Hufce Pracy – Komenda Główna, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, WUP w Olsztynie. Ponadto, w projekcie uczestniczą również dwie instytucje zagraniczne: The Institute of Public Finance (Chorwacja) oraz Maguire Policy Research Ltd (Wlk. Brytania).

Głównym celem przedsięwzięcia jest podniesienie poziomu wiedzy o konsekwencjach pracy nierejestrowanej w perspektywie życia, w tym wzrost świadomości pracowników i pracodawców oraz zmniejszenie prawdopodobieństwa podjęcia pracy w szarej strefie dzięki stworzeniu sieci współpracy z instytucjami polskimi i zagranicznymi, przy użyciu innowacyjnych rozwiązań.

Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez stworzenie i wdrożenie innowacyjnego programu szkoleń z konsekwencji pracy w szarej strefie z perspektywy cyklu życia oraz metody kalkulacji i dezagregacji luki w PIT w oparciu o budowanie sieci współpracy polskich i zagranicznych instytucji.

W ramach projektu wypracowane zostaną efekty w dwóch filarach. W ramach pierwszego z nich, poświęconego *Rynkowi Pracy* zostaną opracowane i wdrożone innowacyjne programy szkoleń z konsekwencji pracy w „szarej strefie” z perspektywy cyklu życia. Szkolenia, dostępne zarówno w formie stacjonarnej jak i wersji online, dedykowane będą szerokiemu gronu odbiorców: pracowników, zatrudnionych w „szarej strefie” i ich pracodawców, instytucji badawczych, zajmujących się pracą nierejestrowaną, instytucji rynku pracy oraz organizacji, współpracujących z cudzoziemcami. Dzięki innowacyjnej tematyce szkoleń, podniesiona zostanie świadomość nt. konsekwencji pracy nierejestrowanej wśród ww. grup odbiorców.

W ramach drugiego filaru projektu, dotyczącego *Polityki Fiskalnej*, opracowana zostanie metoda kalkulacji i dezagregacji luki w PIT, a także model prognostyczny, szacujący skutki finansowe proponowanego w projekcie rozwiązania dla finansów publicznych.

W ramach projektu WUP w Katowicach w okresie od 30 września do 22 października 2020 roku realizował szkolenie dla osób bezrobotnych, na temat negatywnych skutków pracy w szarej strefie. Celem było przeszkolenie w temacie opracowanego w projekcie kursu online "Pracuj i żyj bez stresu". Z powiatowych urzędów pracy wpłynęło 72 zgłoszenia. Finalnie szkolenie online

zrealizowało 59 osób, przy czym za kwalifikowane uznane zostały 44 osoby (zrealizowały kurs bez żadnych błędów, przechodząc poprawnie przez wszystkie etapy).

- Projekt partnerski w ramach Programu Erasmus+ pn. *Eko-konsultant biurowy*:

Od września 2018 roku WUP w Katowicach uczestniczy w projekcie partnerskim Erasmus+ pt. *Eko-konsultant biurowy*, którego koordynatorem jest litewski Northtown Technology Park. Projekt ma na celu opracowanie i przetestowanie innowacyjnego systemu szkoleniowego, narzędzi metodycznych oraz systemu certyfikacji, przeznaczonych dla interesariuszy sektora edukacji osób dorosłych, którzy starają się zwiększyć szanse na rynku pracy poprzez kontynuowanie kariery zawodowej w obszarze promowania zachowań dotyczących oszczędzania zasobów i energii wraz z koncepcją zielonego wzrostu w środowisku biurowym. Zostanie to osiągnięte poprzez wymianę pomysłów, know-how, doświadczeń i dobrych praktyk. Projekt jest bezpośrednio skierowany do pracowników organizacji partnerskich zaangażowanych w jego realizację. Pozostałymi odbiorcami są: publiczne i prywatne podmioty szkoleniowe, publiczne służby zatrudnienia, organizacje pozarządowe, szkoleniowcy i trenerzy, firmy, osoby dorosłe z niewystarczającymi kwalifikacjami na rynku pracy; osoby pracujące na stanowiskach administracyjnych, które chcą podnieść kwalifikacje.

Grupę partnerską, oprócz WUP w Katowicach stanowią: Cultural Labor Social Cooperative – Węgry, Nordic Business Council – Norwegia, Hommes Et Savoirs – Francja, Praxis GmbH – Niemcy.

W 2020 roku zrealizowano następujące działania:

- Strona internetowa, newslettery.
 - Opracowanie kursu szkoleniowego dla Eko-konsultanta biurowego, sylabusa/podręcznika dla trenerów i osób szkolonych.
 - Certyfikacja kursu.
 - Promocyjne video.
 - Spotkania grupy partnerskiej
- Projekt partnerski w ramach Programu Erasmus+ (Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne w sektorze Edukacja dorosłych, edycja 2018) pt. *Stop being couch potatoes! Developing social and entrepreneurial skills for Neets (Wstań z kanapy! Rozwój społecznych oraz przedsiębiorczych kompetencji grupy Neets)*.

Od października 2018 roku WUP w Katowicach realizuje 2-letni projekt partnerski, którego głównym celem jest nawiązanie międzynarodowej współpracy w celu wypracowania rezultatów intelektualnych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez pracę nad odpowiednimi metodami uczenia w krajach partnerów oraz poszukiwanie odpowiedzi na pytanie, jak rozwijać umiejętności społeczne i przedsiębiorcze osób należących do grupy NEETs (młodzież, która nie pracuje, nie uczy się oraz nie szkoli). W ramach projektu planuje się wypracowanie szeregu rezultatów, między innymi: przewodnik dobrych praktyk (informacja statystyczna na temat młodych Neets, utworzenie sieci mediatorów, dobre praktyki); stworzenie platformy współpracy online; wypracowanie scenariuszy warsztatów; webinaria; cv video; video „success story” – mediator.

Liderem projektu jest Transfer Slovensko ze Słowacji. Partnerami natomiast są: Stowarzyszenie Eurocircle z Francji, Centrum Informacji Gender NORA z Republiki Czeskiej, Uniwersytet San

Antonio z Hiszpanii, Stowarzyszenie Inicjatyw Młodzieżowych z Rumunii oraz polska Fundacja Leże i pracuje z Katowic.

W 2020 roku zrealizowano następujące działania:

- Spotkanie grupy partnerskiej w Brnie, w Czechach.
- Nagranie CV video z reprezentantem z grupy Neets.
- Stworzenie dwóch webinarów (jak efektywnie się komunikować, jak podejmować decyzje).
- Współtworzenie podręcznika dla ucznia i trenera w zakresie wsparcia osób z grupy Neets.
- Bieżąca aktualizacja zawartości platformy on-line projektu.

Wszystkie wypracowane w ramach projektu rezultaty są sukcesywnie zamieszczane na platformie on-line projektu: <https://areyouacouchpotato.com>. Filmy udostępniane są ponadto na kanale youtube: <https://www.youtube.com/channel/UCYC75zP2sLkvWztubadM7lg/videos>. Odbiorcy mogą też wejść na fanpage, który jest zamieszczony na Facebooku *Motivation from The Couch*: <https://www.facebook.com/MotivationFromTheCouch>.

- Projekt pn. *In Situ* w ramach Programu Interreg Europa Centralna: (realizacja 04. 2019 roku do 03. 2022 roku), 12 partnerów reprezentujących 6 państw: Austria, Chorwacja, Niemcy, Polska (WSB w Dąbrowie Górniczej oraz Województwo Śląskie, reprezentowane przez Wydział EFS UM WSL, WUP w Katowicach oraz ROPS Województwa Śląskiego), Słowenia, Włochy oraz 10 partnerów stowarzyszonych, będzie wspólnie opracowywać i wdrażać dostosowane do potrzeb usługi rozwoju biznesu i system wsparcia w celu promowania integracji grup w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez innowacje społeczne i nowe przedsiębiorstwa społeczne. Kluczową rolę w projekcie będą odgrywać eksperci w dziedzinie innowacji społecznych i przedsiębiorczości, instytucje publiczne oraz prywatne zajmujące się finansowaniem nowych przedsiębiorstw, a także organizacje zapewniające wsparcie osobom w trudnej sytuacji życiowej.

Projekt, którego koordynatorem jest Board of Education for Vienna skierowany jest do niewykwalifikowanej młodzieży i starszych pracowników (50+), którzy są dotknięci negatywnymi zmianami społeczno-gospodarczymi prowadzącymi w efekcie do długotrwałego bezrobocia.

Partnerzy będą również tworzyć, pilotować oraz zatwierdzać nowe systemy wsparcia oparte na wspólnej europejskiej strategii.

Działania zrealizowane w 2020 roku:

- Przygotowanie i złożenie 2 raportów w postępu prac w projekcie dotyczące wypracowanych treści, komunikacji i finansowania w projekcie.
- Udział w 2 spotkaniach Komitetu Sterującego projektem.
- Przygotowanie i implementacja narzędzia online „IN SITU Social Impact Platform” oraz sprawdzenie jego aktualności.
- Udział w wizycie studyjnej w Stuttgarcie.
- Weryfikacja dokumentów dotyczących programu treningu z zakresu programu i metodologii szkolenia z Socjo-Kulturalnej Edukacji oraz Kompetencji Społecznej Przedsiębiorczości.
- Udział w szkoleniach Socjo-Kulturalnej Edukacji oraz Kompetencji Społecznej Przedsiębiorczości.

- Udział w przygotowaniu pilotażu wdrożenia regionalnego HUB-u innowacji społecznych IN SITU.
 - Działania promocyjne.
 - Udział w spotkaniach partnerów regionalnych dotyczących bieżących działań projektowych.
 - Współpraca z partnerami projektu dotycząca rekrutacji do HUB-ie innowacji społecznych.
 - Udział w spotkaniu z grupą docelową projektu.
- Czynności związane z realizacją projektu pn. *Szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia kluczem do sukcesu* w ramach Programu Erasmus+:

Od listopada 2019 roku, przez 18 miesięcy, realizowany jest projekt mobilności zawodowej osób dorosłych adresowany do pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ). Przedsięwzięcie odpowiada na zdiagnozowane potrzeby kluczowych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia, związane m.in. z podniesieniem kwalifikacji zawodowych dotyczących pracy z klientem, kompetencji zarządczych oraz osobistych. Głównym celem projektu jest podniesienie wiedzy uczestników projektu w zakresie nowatorskiego podejścia do współpracy z klientami publicznych służb zatrudnienia, poprzez realizację czterech szkoleń oraz realizacja „mini-szkoleń” wewnątrz organizacji tworzących partnerstwo. Uczestnicy projektu w następujących obszarach: aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem; komunikacja, współpraca, kreatywność i krytyczne myślenie; trening uważności i motywacji; coaching. Umiejętności zdobyte przez uczestników zostaną wykorzystane w celu efektywniejszego realizowania zadań strategicznych i statutowych organizacji tworzących konsorcjum. Dzięki wiedzy pozyskanej w wyniku realizacji szkoleń pracownicy będą mogli lepiej motywować do podejmowania aktywności i działań edukacyjno-rozwojowych klientów Urzędów, a także lepiej diagnozować potrzeby i kompetencje osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy. Rezultaty projektu zostaną opublikowane na Europejskiej Platformie Upowszechniania Rezultatów i będą obejmowały: artykuły merytoryczne, program i materiały szkoleniowe, prezentacje, raport podsumowujący realizację projektu.

W 2020 roku z powodu sytuacji epidemicznej w Europie nie realizowano działań projektowych dotyczących szkoleń.

- Od grudnia 2020 roku realizowany jest projekt Erasmus+ pt. „Generacja: Smart. Kompetencje społeczne jako transmedialny pomost na rzecz edukacji w obszarze współpracy międzypokoleniowej”. WUP w Katowicach jest partnerem w projekcie, któremu lideruje Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie. Ponadto grupa partnerska składa się z następujących instytucji: Centre for the innovation and development of education and technology (Hiszpania), Stichting for Education on Agility Liberating Structures (Holandia), Hochschule der Bundesagentur für Arbeit – HdBA (Niemcy), Egitim Kultur ve Sosyal Inovasyon Arastirmalari Dernegi (Turcja). Projekt potrwa do 31.08.2023 r.

Celem projektu jest rozwój, testowanie i walidacja innowacyjnego modelu edukacyjnego obejmującego transmedialny program szkoleniowy w zakresie nauczania i uczenia się współpracy międzypokoleniowej poprzez kompetencje społeczne. Ponadto, projekt zakłada przeprowadzenie pracy badawczej dotyczącej współpracy międzypokoleniowej i zapotrzebowania na przewyższanie pojawiających się problemów w tym zakresie, a także opracowanie ram metodologicznych w postaci

multimedialnego i interaktywnego kursu prezentującego model (program szkoleniowy i *know-how* w zakresie wykorzystania modelu).

W roku 2020 r. grupa partnerska przygotowała i złożyła wniosek o dofinansowanie, który uzyskał akceptację z polskiej Narodowej Agencji Programu Erasmus+. Ponadto, prowadzone były prace przygotowawcze przed rozpoczęciem projektu.

- W ramach projektu pozakonkursowego pn.: *Praca z EURESem - Twoim sukcesem!* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa VII Regionalny rynek pracy, Działanie 7.1. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Poddziałanie 7.1.4 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe EURES Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w okresie sprawozdawczym, tj. 1 stycznia 2020 – 31 marca 2020 roku zrealizowano następujące działania:
 - W okresie sprawozdawczym realizowano indywidualne usługi pośrednictwa pracy oraz doradcze kierowane do uczestników projektu.
 - Zawarto z 3 uczestnikami projektu umowę w sprawie przyznania środków finansowych w formie ryczałtu na transport oraz dodatku relokacyjnego na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem pracy za granicą z tego 1 osoba wyjechała do pracy za granicą.
 - Prowadzono dystrybucję broszur „Życie i praca w Polsce” przetłumaczonych na 10 języków obcych do instytucji współpracujących z obcokrajowcami: powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego, doradcy EURES, konsulaty, ambasady.

Art. 36 ust. 3b Wojewódzki Urząd Pracy może realizować działania w zakresie pośrednictwa pracy wyłącznie o zasięgu ponadpowiatowym i we współpracy z właściwymi powiatowymi urzędami pracy.

- Prowadzono stronę internetową sprawni-niepelnosprawni.pl, na której między innymi wprowadzono nowe artykuły prasowe i oferty pracy oraz zaktualizowano konta pracodawców zainteresowanych upowszechnieniem oferty pracy.
- Rozesłano do powiatowych urzędów pracy ogłoszenie Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach o przyjmowaniu kandydatów do służby w Policji oraz o prowadzeniu przez Krajową Administrację Skarbową rekrutacji do służby celno-skarbowej. Ponadto udostępniono ogłoszenia Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach o przyjmowaniu kandydatów do służby w Policji na stronie internetowej [tut.](#) Urzędu.
- Na bieżąco zainteresowanych pracodawców informowano o możliwości zgłoszenia oferty o wolnych miejscach pracy do powiatowego urzędu pracy. Przeszukiwano Centralną Bazę Ofert Pracy pod kątem ofert pracy i posiadanymi kwalifikacjami osób zainteresowanych.
- Przygotowano i zrealizowano dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach szkolenie pod nazwą „Świat dotyku i dźwięku bez tajemnic. Efektywna pomoc niewidomym

i niedowidzącym – zwiększenie kompetencji i umiejętności otoczenia osób niepełnosprawnych” zorganizowane przez Fundację Szansa dla Niewidomych w Katowicach Tyflopunkt w Katowicach.

Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

WUP w Katowicach jest odpowiedzialny za obsługę Funduszu na terenie województwa śląskiego, w szczególności w zakresie zadań określonych w następujących aktach prawnych:

- Ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 7; zwanej dalej ustawą) - podstawowym akcie prawnym określającym zadania i strukturę organizacyjną Funduszu.
- Ustawie z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z FGŚP (Dz. U. Nr 106, poz. 674) - dotyczącej wypłat należności pracowniczych, powstałych i wymagalnych przed dniem 1 października 2006 r., - stanowiących w istocie wykonanie zobowiązań wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. UE.L.2008.283.36), oraz wydanych na ich podstawie aktach wykonawczych.
- Ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, z późn. zm.; zwanej dalej: ustawą COVID-19).

Podstawowe zadania związane z obsługą FGŚP wykonywane przez WUP w Katowicach w roku 2020 dotyczyły:

- Wypłat świadczeń na rzecz pracowników oraz byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców a także osób wykonujących na rzecz takich pracodawców zadania na podstawie umów cywilnoprawnych podlegających obowiązkowi ubezpieczeń społecznych.
- Dochodzenia zwrotu należności FGŚP w związku z wstąpieniem w prawa zaspokojonych pracowników od pracodawców i osób trzecich odpowiadających za te zobowiązania.
- Występowania do Dysponenta FGŚP, aktualnie MRPiT, z wnioskami o umorzenie/określenie warunków zwrotu należności FGŚP.
- Zapewnienia obsługi administracyjno – gospodarczej realizacji ww. zadań.

W związku z wystąpieniem stanu pandemii COVID-19 działania Wydziału FGŚP zostały skoncentrowane na ochronie miejsc pracy poprzez wypłaty na rzecz pracodawców środków na:

- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych (art. 15g - 15gga ustawy COVID-19).
- dofinansowanie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne (art. 15g - 15gg ustawy COVID-19).

Zadania dotyczące wypłaty świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w roku 2020

Do WUP w Katowicach w roku 2020 złożono:

- 68 wykazów zbiorczych (dotyczących świadczeń sprzed daty niewypłacalności pracodawcy) / uzupełniających (dotyczących świadczeń powstałych po dacie niewypłacalności pracodawcy) złożonych przez pracodawców w trybie art. 15 i 15a (dotyczącego zaliczek na poczet niezaspokojonych roszczeń) ustawy.
- 708 wniosków indywidualnych pracowników i byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców złożonych w trybie art. 16 i 17 ustawy oraz w trybie ustawy z dnia 6 maja 2010 r. „o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych ...”.

Odmówiono wypłaty świadczeń w przypadku 3 wykazów pracodawców oraz 186 wniosków indywidualnych, a 4 wykazy pracodawców oraz 44 wnioski indywidualne pozostawiono bez rozpatrzenia bądź przekazano według właściwości do innych WUP.

Wypłacono świadczenia na podstawie 55 wykazów zbiorczych/uzupełniających pracodawców oraz 361 wniosków indywidualnych na kwotę ogółem: **23 257 285,54 zł**.

Dochodzenie zwrotu należności FGŚP w roku 2020

W 2020 r. WUP w Katowicach na bieżąco realizował sprawy związane z dochodzeniem zwrotu należności FGŚP, wynikających z wypłat świadczeń dokonanych zarówno w roku 2020, jak i w latach poprzednich.

Realizacja poszczególnych zadań z zakresu dochodzenia zwrotu należności w roku 2020 przedstawiała się następująco:

- Do dłużników FGŚP skierowano 57 wezwania do zapłaty.
- Zgłoszono 69 wierzytelności w ramach postępowań upadłościowych.
- Wniesiono 45 nowych pozwów przeciwko dłużnikom FGŚP.
- Wniesiono 82 wnioski o wszczęcie postępowań egzekucyjnych.
- Do Dysponenta FGŚP przesłano 55 wniosków o umorzenie bądź określenie warunków zwrotu należności FGŚP.
- W przypadku 8 dłużników doszło do całkowitej spłaty należności FGŚP.

Tytułem spłaty należności na konto WUP przeznaczone do obsługi FGŚP w 2020 roku wpłynęło **5 598 605,47 zł**.

Dysponent Funduszu umorzył należności FGŚP na kwotę **11 696 190,18 zł**.

Zadania dotyczące ochrony miejsc pracy w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 w roku 2020

W 2020 r. WUP w Katowicach z tytułu ustawy COVID-19 dokonał wypłaty ze środków FGŚP świadczeń na rzecz **544 791 pracowników**, na łączną kwotę **2 113 838 160,18 zł**, w tym:

- 146 375 005,91 zł – na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym (art. 15g).
- 24 770 876,12 zł – na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne (art. 15g).

- 857 752 660,87 zł – na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy (art. 15g).
- 147 886 833,52 zł - na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne (art. 15g).
- 1 566 407,01 zł – na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników (art. 15 ga).
- 270 675,30 zł - na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne (art. 15 ga).
- 794 466 359,42 zł - na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników (art. 15 gg).
- 140 749 342,03 zł - na opłacenie składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne (art. 15 gg).

Pomocą zostało objętych **544 791 pracowników** zatrudnionych przez wnioskodawców, w tym:

- 69 936 – z tytułu przestoju ekonomicznego (art. 15 g).
- 259 417 – z tytułu obniżenia czasu pracy (art. 15 g).
- 237 – w oparciu o art. 15 ga ustawy.
- 215 201 – w oparciu o art. 15 gg ustawy.

Bezpłatna pomoc prawna

W 2020 roku udzielono 274 porad prawnych, dotyczących regulacji zawartych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności:

- Rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Świadczeń dla bezrobotnych.
- Szkoleń dla bezrobotnych.
- Warunków odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego.
- Możliwości dofinansowania wyposażenia miejsca pracy.
- Możliwości pozyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- Agencji zatrudnienia.
- Rejestru instytucji szkoleniowych.

Na bieżąco informowano strony o możliwościach skorzystania ze świadczeń wypłacanych ze środków FGŚP.

Udzielane były także porady z dziedziny prawa pracy, dotyczące przede wszystkim: nawiązania stosunku pracy, rozwiązania umowy o pracę, wypowiedzenia warunków pracy i płacy, urlopów, czasu pracy, odpowiedzialności porządkowej i materialnej pracowników, uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem, bezpieczeństwa i higieny pracy, pracowników tymczasowych.